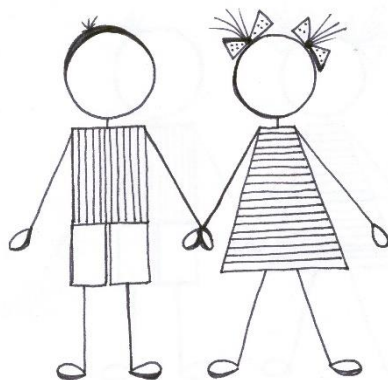

Základní škola a Mateřská škola Olomouc – Holice, Náves Svobody 41,

příspěvková organizace

Náves Svobody 41, 779 00 Olomouc

ŠKOLA PRO TEBE

školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

PŘIPRAVUJEME SE PRO ŽIVOT

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Charakteristika školy	4
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Začlenění průřezových témat.....	10
4	Učební plán	14
4.1	Učební plán 1. STUPNĚ OD roku 2022/23.....	14
4.3	Učební plán 2. stupně – 2022/2023 – přechodové období	15
4.4	Učební plán 2. stupně – 2023/2024– přechodové období	16
4.5	Učební plán 2. stupně od roku 2024/25 – cílový stav	17
4.6	Poznámky k učebnímu plánu:	18
5	UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ	19
5.1	ČESKÝ JAZYK.....	19
5.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	26
5.3	MATEMATIKA	30
5.4	INFORMATIKA.....	36
5.5	ČLOVĚK A SVĚT	50
5.6	ESTETICKÁ VÝCHOVA	61
5.7	TĚLESNÁ VÝCHOVA	69
5.8	PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	75
6	UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ	79
6.1	ČESKÝ JAZYK.....	79
6.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	107
6.3	RUSKÝ JAZYK	115
6.4	MATEMATIKA	124
6.5	DĚJEPIS.....	136
6.6	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	144
6.7	FYZIKA	157
6.8	CHEMIE	164
6.9	PŘÍRODOPIS	171
6.10	ZEMĚPIS	180
6.11	HUDEBNÍ VÝCHOVA	189
6.12	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	196
6.13	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	202
6.14	PRVNÍ POMOC.....	208
6.15	TĚLESNÁ VÝCHOVA	213
6.16	PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	225
7	Hodnocení žáků.....	239
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	239
7.2	Závěrečné hodnocení výsledků vzdělávání žáků v klasifikačním období.....	243
7.3	Hodnocení chování žáka	245
7.4	Celkové hodnocení žáka.....	245
8	Přílohy.....	247
8.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	247
8.2	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	248
8.3	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	249

1 Identifikační údaje

Název: **Škola pro tebe** – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vzdělávací program: **devítiletý**

Studijní forma vzdělávání: **denní**

Údaje o škole:

Název a adresa školy:

**Základní škola a Mateřská škola Olomouc – Holice, Náves Svobody 41, příspěvková organizace
Náves Svobody 41, 779 00 Olomouc**

Ředitel: Mgr. Ivana Štenclová

IČO: 61989631

Kontakty:

tel.: +420 585 313 636

e-mail: zsholice@seznam.cz

www stránky: www.zsholice.cz

Zřizovatel školy:

Název a adresa zřizovatele: **Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc**

Kontakty:

tel.: +420 585 513 111

tel.: +420 724 270 665

fax: +420 585 513 433

e-mail: podatelna@mmol.cz

www stránky: www.olomouc.eu

Platnost dokumentu: od 1. září 2022

Účinnost dokumentu: od 1. září 2022

2 Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Olomouc – Holice je úplnou školou a nachází se v různých budovách v prostoru městské části Olomouc – Holice. Tvoří ji:

- **základní škola**, jejíž první stupeň je umístěn v budově uprostřed návsi a druhý stupeň v prostoru za poštou
- **školní družina**, v níž jsou umístěny i některé třídy 1. stupně
- **výdejna stravy pro základní školu**
- **mateřská škola** na návsi Svobody 38, kde jsou umístěny dílny základní školy
- **výdejna stravy pro mateřskou školu**

V areálu základní školy je tělocvična a výdejna stravy se školní jídelnou.

Obrovským přínosem pro školu je parčík a sportovní areál, který se nachází okolo hlavní budovy. Pro výuku tělesné výchovy se využívá asfaltové multifunkční hřiště (malá kopaná, florbal, volejbal, basketbal, tenis, badminton, kondiční cvičení...) a doskočiště pro skok daleký. V parných letních dnech bývá využíván i pro venkovní výuku. Děti ze školní družiny zde tráví část pobytu. V čase mimo vyučování má hřiště statut hřiště veřejného a na jeho provoz dohlíží správce.

Výuka probíhá na čtyřech budovách různého stáří. Průběžně dochází k postupnému vylepšování školního areálu tak, aby se děti pohybovaly v bezpečném, zdravotně příznivém a esteticky působivém prostředí.

K dispozici je celkem 16 učeben, z nichž většina slouží (nebo bude v budoucnu sloužit) jako kmenové třídy. Fungují odborné pracovny (učebna přírodovědných předmětů, počítačová učebna, cvičná kuchyňka, dílny, učebna výtvarné výchovy včetně keramické pece). Součástí školy je i školní knihovna.

Všechny třídy jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem, dataprojektory, výpočetní technikou. Pracujeme na zlepšení a modernizaci vybavení. Třídy i další prostory jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků. Výuka výtvarné výchovy je na vysoké úrovni a výtvarná díla vytvořená v rámci výuky pravidelně bývají prezentována na veřejnosti a vyhodnocena v soutěžích.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, v poslední době vlivem posílení financování škol dochází k jeho obnově a doplňování. Došlo k významnému zlepšení ve vybavení pomůckami, sportovní vybavení je na výborné úrovni a umožňuje realizovat jak míčové či pohybové hry, tak průpravná a kondiční cvičení či gymnastiku.

Postupně se snažíme rozšiřovat počítačové zázemí. Pracujeme na zasítování dalších míst, zvýšení počtu počítačů, dataprojektorů i interaktivních tabulí. Žákům jsou k dispozici počítače s připojením na internet i v době mimo vyučování.

Ve škole bychom rádi zřídili vhodné kryté prostory pro pobyt, relaxaci a pohybově nenáročné aktivity, kde by žáci i učitelé mohli trávit čas při společné i individuální relaxaci či studiu.

V posledních letech dochází k trvalému navyšování počtu žáků a tříd. Na rozdíl od dřívějších dob, kdy byl výjimkou ročník se dvěma třídami, nyní se situace obrací. Aktuálně školu navštěvuje 290 žáků, čímž se blížíme naplnění kapacity školy (310).

Trápí nás nerovnoměrná naplněnost tříd, kdy v některých je i 30 žáků a v jiných např. 16 žáků. Tento stav klade obrovské nároky na učitele, kteří složení kolektivu tříd musí přizpůsobovat formy práce. Spolu s nárůstem počtu žáků narážíme i na prostorový strop, kdy obtížně hledáme prostory na půlení výuky, neboť se snažíme využít možnosti dané změnou financování přes tzv. PhMax a dělíme třídy na výuku jazyků při mnohem nižších počtech, než je stanoveno – poskytujeme tak žákům prostor k posílení jejich komunikačních kompetencí.

Počet tříd se pohybuje kolem 14.

Školní družina poskytuje své služby od 6 do 16:30 hodin. Má samostatné prostory a velmi dobré materiálové vybavení.

Naši školu lze zařadit mezi ty, kde je zastoupeno široké spektrum žáků od talentovaných se studijními předpoklady po žáky s menšími intelektuálními předpoklady i žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Různorodá nabídka základních škol i víceletých gymnázií v Olomouci a dobrá dostupnost Holice pravidelnými a relativně častými autobusovými spoji způsobuje, že během povinné školní docházky odchází žáci na jazykové a sportovní školy nebo na víceletá gymnázia.

Prvkem, který pozitivně ovlivňuje práci školy, je její relativně malá velikost. Prostředí školy má „rodinný“ charakter, učitelé znají většinu žáků a žáci se znají mezi sebou. Vede to k tomu, že funguje i neformální komunikace a dohled nad jednotlivci. Učitelé znají dobře rodinné zázemí svých žáků, snaží se o pravidelnou komunikaci a spolupráci s jejich rodiči.

Škola poskytuje podporu žákům, kteří mají specifické vzdělávací potřeby. S tím souvisí úzká a dobře fungující spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Olomouci a dalšími školskými poradenskými subjekty. Vzhledem k personálním podpůrným opatřením poskytovaných v rámci inkluze disponujeme vysoce kvalifikovaným sborem cca 10 asistentů pedagogů. Rovněž celý učitelský sbor čítající více než 25 osob je plně kvalifikován, výuku druhého cizího jazyka (ruština) zajišťuje rodilá mluvčí. Kolektiv je věkově různorodý s výraznou převahou žen.

Snažíme se žákům nabídnout i zajímavou mimoškolní činnost. Ve spolupráci s externími lektory zajišťujeme pro děti široké portfolio zájmových kroužků. Vycházíme vstříc rodičům, kteří nemusí vozit děti do relativně vzdáleného centra.

Škola však není a nemůže být jen o vážné práci. Tříkrálová sbírka bývá očekávanou událostí a za její organizaci a výsledky jsme pravidelně vysoce oceňováni. Jaro vítáme vynášením Moreny a Probouzením broučků, se školním rokem se loučíme na Zahradní slavnosti. Na podzim je třeba dát broučky spát (Uspávání broučků a lampiónový průvod), brzy potom pak mezi malé děti přichází Mikuláš se svým doprovodem (zajišťují starší žáci). Dárčky na Vánoce se už mnoho let připravují na Vánoční dílně.

Vicedenní akce (lyžařský výcvik, školy v přírodě, turisticko-vodácké akce) se těší mimořádné oblibě žáků, rodičů i učitelů. Tradicí se staly i exkurze do Prahy realizované zpravidla v 5. a 9. ročníku.

Všichni pedagogičtí pracovníci pracují na svém dalším profesním růstu. Díky bezplatným aktivitám realizovaných Statutárním městem Olomouc (tzv. projekt MAP) existuje široká nabídka vzdělávacích programů. Vzhledem k lepšímu způsobu financování regionálního školství využíváme i nabídky placené. Instituce nabízející akreditované vzdělávací programy stále častěji nabízejí odpolední kurzy, což kvitujeme s povděkem, neboť není narušena výuka. Zájem o DVPP tím není nijak oslaben.

Dobře funguje spolupráce s naší mateřskou školou – spolupracujeme při přípravě předškoláků, při organizaci společných akcí, při zápisu do prvních tříd...

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou a s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého pravidelně umožňujeme realizaci pedagogických praxí jejich studentů na naší škole. Umožněním praxí budoucím asistentům mapujeme vhodné kandidáty pro případné uplatnění na naší škole. Pedagogičtí pracovníci se zúčastňují oborových setkání.

Navzdory vysokým nárokům kladeným na administrátory i účastníky projektů, se snažíme o zapojení do řady z nich. Situace se vyvíjí dynamicky, takže vzhledem k požadavku na určitou časovou stálost školního vzdělávacího programu, nelze podat aktuální výčet. Zmíníme dlouhodobé projekty tzv. Šablony, Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol.

Škola úzce spolupracuje s Komisí místní části Holice (vítání občánků, dárečky pro jubilanty, slavnostní ukončení povinné školní docházky). Pravidelně redakčně přispíváme do místních Holických novin. Velmi dobře funguje spolupráce s místní pobočkou Knihovny města Olomouce.

Radostná je spolupráce s občanským sdružením Holický les. Stáli jsme u prvních krůčků, kdy les byl vzdálenou vizí a děti teprve kreslily výkresy, jak by si les v Holici představovaly. V současné době se v jeho stínu sice ještě neschováváme, ale je již propojen s Holicí cyklostezkou, jejíhož slavnostního otevření jsme se zúčastnili, a která významně zvýšila jeho užitnou hodnotu. S „maminkou“ Holického lesa Ivanou Kalodovou jsme v úzkém kontaktu a pravidelně se vzájemně informujeme o plánovaných akcích.

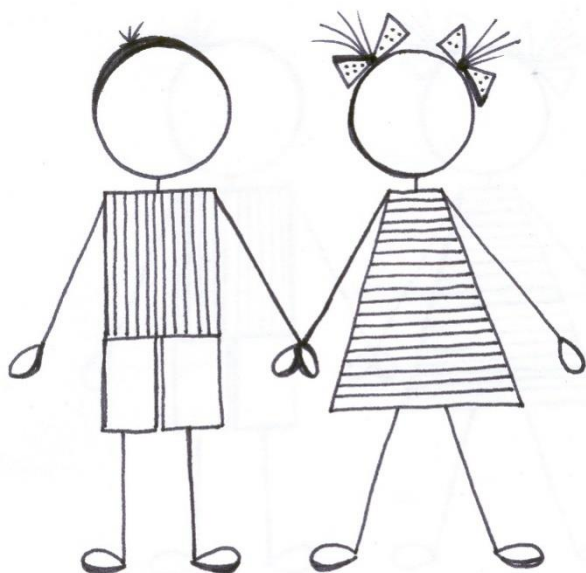
S rodiči pořádáme pravidelné schůzky o prospěchu a chování žáků. Při individuálních konzultacích ctíme jejich právo na soukromí. S aktuálními informacemi se zákonní zástupci i široká veřejnost mohou seznámit na webových stránkách školy. Výchovné a vzdělávací problémy se snažíme řešit za společného působení rodičů i učitelů a je-li třeba, tak i za přítomnosti výchovného poradce, metodičky prevence a vedení školy.

3 Charakteristika ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje základní vzdělání bez speciálního zaměření. Kvality chceme dosáhnout ne dodáním sumy encyklopedických vědomostí, ale vštěpováním pro život důležitých dovedností, schopností a návyků (označovaných též jako klíčové kompetence).

Charakteristika našeho absolventa je vyjádřena logem, které vzniklo jako vyústění snahy pedagogického sboru o vyjádření souhrnu nejdůležitějších postojů, o jejichž osvojení usilujeme:

- jsem zdravě sebevědomý
- nebojím se problémů a řeším je
- chci se domluvit cizí řečí
- chci se uplatnit v zaměstnání
- vnímám krásy naší vlasti a jsem hrdý na její historii a současnost
- jsem samostatný a tvořivý
- pomáhám slabším
- jsem fyzicky zdatný a mám rád pohyb
- vnímám krásu
- uvědomuji si, že se budu spolupodílet na chodu naší vlasti
- zvládám moderní techniku
- mám rád přírodu a chráním ji
- pečuji o své zdraví

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme s použitím těchto výchovných a vzdělávacích strategií, uplatňovaných na úrovni školy všemi pedagogy:

KOMPETENCE K UČENÍ – vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému a netradiční (originální) cesty jejich řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce a rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svůj přínos pro tým i podíl ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ - vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a zasloužené životní prostředí; jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP, OPD, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s některými právními normami.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich povolání

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ – vést žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, naučit žáky využívat je při učení i při zapojování do života školy a do společnosti

- Rozvíjíme u žáků dovednosti především praktickým nácvikem a tvorbou obsahů a užíváním digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci.
- Vytváříme žákům návyky a postoje souvisejících s používáním digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při zapojení do společenského života.
- Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Seznamujeme žáky s vytvářením a úpravami digitálního obsahu, kombinacemi různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

3.1 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů.

Průřezová témata vhodným způsobem doplňujeme různými projekty. Jejich obsah není dlouhodobě dopředu pevně stanoven, ale reaguje na aktuální situaci (objektivní stav, vhodná nabídka externích organizací).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ (OSV)

Rozvoj schopností poznávání – tematický okruh se prolíná všemi předměty, např.: Český jazyk a Matematika ve všech ročnících, Informatika ve všech ročnících, Člověk a svět, Estetická výchova, Pracovní činnosti 1. stupeň, Výchova k občanství, Chemie, Fyzika, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova atd.

Sebezpoznání a sebezpojetí – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Estetická výchova, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Dějepis, Ruský jazyk, Výchova k občanství.

Seberegulace a sebeorganizace – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Výchova k občanství, Ruský jazyk, Matematika.

Psychohygienu – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Informatika, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova.

Kreativita – cíle okruhu jsou realizovány při problémovém vyučování obecně ve všech předmětech, významné je jeho podíl v předmětech Estetická (Hudební, resp. Výtvarná) výchova, Matematika, Český jazyk atd. Dále je integrován do předmětů Informatika, Pracovní činnosti apod.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Poznávání lidí – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Člověk a svět.

Mezilidské vztahy – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Člověk a svět, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, První pomoc, Tělesná výchova.

Komunikace – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Matematika, Informatika, Tělesná výchova, Ruský jazyk, Výchova k občanství, Chemie, Výtvarná výchova, Tělesná výchova.

Kooperace a kompetice – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova, Matematika, Informatika, Ruský jazyk, Chemie, Výchova ke zdraví, Pracovní činnosti.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – MORÁLNÍ ROZVOJ

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výchova k občanství, Člověk a svět, Pracovní činnosti, Tělesná výchova.

Hodnoty, postoje, praktická etika – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova, Český jazyk, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola – tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Výchova k občanství, Člověk a svět a Český jazyk.

Občan, občanská společnost a stát – tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a svět, Výchova k občanství, Český jazyk a Dějepis.

Formy participace občanů v politickém životě – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Výchova k občanství a Zeměpis.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Dějepis, Výchova k občanství, Člověk a svět a Zeměpis.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEG)

Evropa a svět nás zajímá – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk, Člověk a svět, Český jazyk, Výchova k občanství, Chemie, Zeměpis, Hudební výchova.

Objevujeme Evropu a svět – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk, Člověk a svět, Český jazyk, Dějepis, Výchova k občanství, Zeměpis.

Jsme Evropané – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk, Člověk a svět, Český jazyk, Ruský jazyk, Dějepis, výchova k občanství, Zeměpis, Výtvarná výchova.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

Kulturní difference – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Estetická výchova, Český jazyk, Anglický jazyk, Ruský jazyk, Výchova k občanství, zeměpis, Hudební výchova.

Lidské vztahy – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Estetická výchova, Český jazyk, Výchova k občanství.

Etnický původ – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Estetická výchova, Zeměpis.

Multikulturalita – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk, Český jazyk, Ruský jazyk, Dějepis, Hudební výchova.

Princip sociálního smíru a solidarity – tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a svět, Výchova k občanství.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Ekosystémy – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Chemie, Přírodopis, Zeměpis.

Základní podmínky života – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Chemie, Přírodopis, Dějepis.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Fyzika, Výchova k občanství, Dějepis, Pracovní činnosti.

Vztah člověka k prostředí – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět, Český jazyk, Fyzika, Chemie, Zeměpis, Tělesná výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti, Výchova ke zdraví.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Tělesná výchova, Výchova k občanství.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Estetická výchova, Český jazyk, Informatika, Výchova k občanství, ruský jazyk.

Stavba mediálních sdělení – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Informatika, Český jazyk, Tělesná výchova.

Vnímání autora mediálních sdělení – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova.

Fungování a vliv médií ve společnosti – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Informatika, Ruský jazyk, Dějepis, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova.

Tvorba mediálního sdělení – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk, Anglický jazyk, Ruský jazyk, Informatika, Výtvarná výchova.

Práce v realizačním týmu – tematický okruh je realizován formou projektů napříč všemi vyučovacími předměty.

Pokud je předmět zařazen do učebního plánu, dochází zde k utřídění, prohloubení a shrnutí dosavadních poznatků.

4 Učební plán

4.1 UČEBNÍ PLÁN 1. STUPNĚ OD ROKU 2022/23

Oblast	Předmět:	Minimální 1-5	1	2	3	4	5	Celkem 1-5	Disponibilní 1-5
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	9	9	9	7	7	41	+8
	Anglický jazyk	9	-	-	3	3	4	10	+1
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	5	5	5	5	24	+4
ICT	Informatika	2	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	11	2	2	2	3	3	12	+1
Umění a kultura	Estetická výchova	12	2	2	2	3	3	12	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3	3	2	2	12	+2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	5	
		102 min. celkem	20	22	25	25	26	118 povinná	16 disp. celkem

4.3 UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ – 2022/2023 – PŘECHODOVÉ OBDOBÍ

Oblast	Předmět:	Minimální 6-9	6	7	8	9
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	5	4	5	5
	Anglický jazyk	12	4	3	3	3
	Ruský jazyk	6	-	2	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4	4	5	4
ICT	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2
	Výchova k občanství		1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	20	2	2	2	1
	Chemie		-	-	2	2
	Přírodopis		2	2	1	2
	Zeměpis		2	2	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	-	-
	Výtvarná výchova		2	2	2	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	-	-	-	1
	Tělesná výchova		3	2	2	2
	První pomoc		-	1	-	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1
		104 min. celkem	30	30	31	31

4.4 UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ – 2023/2024– PŘECHODOVÉ OBDOBÍ

Oblast	Předmět:	Minimální 6-9	6	7	8	9
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	5	4	5	5
	Anglický jazyk	12	4	3	3	3
	Ruský jazyk	6	-	2	2	3
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4	4	5	4
ICT	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2
	Výchova k občanství		1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	20	2	2	2	1
	Chemie		-	-	2	2
	Přírodopis		2	2	2	2
	Zeměpis		2	2	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	-	-
	Výtvarná výchova		2	2	2	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	-	-	-	1
	Tělesná výchova		3	2	2	2
	První pomoc		-	1	-	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1
		104 min celkem	30	30	31	31

4.5 UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ OD ROKU 2024/25 – CÍLOVÝ STAV

Oblast	Předmět:	Minimální 6-9	6	7	8	9	Celkem 6-9		Disponibilní 6-9
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	5	4	5	5	19	19	+4
	Anglický jazyk	12	4	3	3	3	13	13	+1
	Ruský jazyk	6	-	2	2	2	6	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4	4	5	5	18	18	+3
ICT	Informatika	4	1	1	1	1	4	4	
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	8	12	+2
	Výchova k občanství		1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	20	2	2	2	2	8	26	+6
	Chemie		-	-	2	2	4		
	Přírodopis		2	2	2	1	7		
	Zeměpis		2	2	2	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	-	-	2	10	+1
	Výtvarná výchova		2	2	2	2	8		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	-	-	-	1	1	11	+1
	Tělesná výchova		3	2	2	2	9		
	První pomoc		-	1	-	-	1		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	3	3	0
		104 min celkem	30	30	31	31	122 povinná		18 disp celkem

4.6 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU:

1. stupeň:

- Estetická výchova spojuje dříve samostatné předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova
- Člověk a svět nahrazuje dřívější Prvouku (1. -3. r.), Vlastivědu a Přírodovědu (4. a 5. r.)

2. stupeň:

- Pracovní činnosti jsou vyučovány v této nabídce:
 - Příprava pokrmů – nabízen pro 6. a 7. ročník
 - Práce s technickým materiálem – nabízen pro 6. a 7. ročník
 - Volba povolání (okruh Svět práce podle RVP) – zařazen pro 9. ročník – realizováno formou dvouhodinového bloku 1*za 14 dní;
- Další cizí jazyk – Ruský jazyk – je ve školním roce 2022/2023 zařazen od 7. ročníku v časové dotaci 8 hodin, z toho 2 hodiny v 7. a následně 3 hodiny v 8. a 9. ročníku.
- Přechodové období platí pro učební plány pro 2. stupeň základní školy. Ty zohledňují postupný přechod od stávajícího ŠVP k novému ŠVP platnému od 1. 9. 2024, tak aby v jednotlivých letech byly dodrženy závazné podmínky pro hodinové dotace Červeně zvýrazněné dotace hodin jsou odchylky od cílového stavu nového ŠVP.

5 UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ

5.1 ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tento vzdělávací obor má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Jazykové vyučování vede ke znalostem a dovednostem, které umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání. Vytváří předpoklady k úspěšnému dorozumívání.

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně.

V 1. – 3. ročníku je časová dotace 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně.

Do oblasti patří:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně mluvit a psát. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky. V Jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. V Literární výchově postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti. Důraz je kladen na porozumění literárních textů a rozvoj komunikačních dovedností.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňování pravidel pravopisu
- získávání a třídění informací
- vybírání vhodných textů, metod, strategií pro poznávání jazyka
- naslouchání
- přednes

Kompetence k řešení problému

- samostatné vyvozování pravidel
- uplatňování vlastních nápadů
- organizování činnosti
- práce s chybou

Kompetence komunikativní

- rozšiřování slovní zásoby

- vyprávění
- rozhovory
- vyjadřování myšlenek
- formulace otázek a odpovědí
- reprodukce

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce – vytváření přátelských vztahů mezi dětmi
- hodnocení a sebehodnocení práce
- umění naslouchat a spolupracovat

Kompetence občanské

- historie jazyka, význam slovesného dědictví
- podporování četby, přednesu

Kompetence pracovní

- skupinová práce
- hygiena přičtení a psaní

Kompetence digitální

- používání digitálního zařízení a jeho aplikací
- vyhledávání a sdílení dat
- úprava digitálního obsahu
- využívání digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. - 3. ROČNÍK)

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé).	3, ČaS PT-OSV - Rozvoj schopností poznávání
-porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova).	PT-OSV – Poznávání lidí
-respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Vyjadřování závislé na komunikační situaci: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz.	ČaS PT-OSV - Mezilidské vztahy - vztahy ve třídě

-pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Slovní přízvuk a vhodná intonace.	2 - 3
-v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost).	
-volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta).	PT – OSV - Komunikace
-na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Souvislé jazyk. projevy, práce s osnovou – dialog na základě obrazového materiálu.	3
-zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku).	Tv, ČaS, Péče o zdraví
-píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky: kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu).	1 – 2 PT-OSV - Rozvoj schopností poznávání
-píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, pozvánka.	2 - 3, Ev, Pč
-seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Práce s obrázkovou osnovou, vyprávění. Dialog na základě obrazového materiálu.	2 – 3
-rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin.	1 – 2
-porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma.	2 – 3 PT-OSV - Komunikace
-rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy, tvary slov.	2 – 3
-užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Souvislý mluvený projev, význam slov.	2 – 3

-porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc,okolnost, vlastnost	Seznámení s veškerými slovními druhy.	3
-spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice.	2 – 3
-rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět, výběr jazykových prostředků.	2 – 3
-odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách a po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě,mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a vtypických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis. Výslovnost a psaní hlásek na konci a uvnitř slov. Vlastní jména.	2 - 3, ČaS Rodina PT-OSV - Mezilidské vztahy
-čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes literárních textů, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu.	
-vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Poslech literárních textů. Zážitek čtení a naslouchání.	3
-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Literární druhy a žánry:rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; verš, rým, přirovnání.	3, Knihovna
-pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Volná reprodukce textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.	Divadelní představení

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (4. - 5. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Plynulé a správné čtení s porozuměním textu.	ČaS – nácvik čtení
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vyhledávání informací ve slovnících, dětských encyklopediích a jiných textech přiměřených věku. Pozorné vnímání podrobností. Zaznamenávání zajímavých myšlenek.	ČaS – záznam podstatného PT – OSV - Komunikace
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Orientace v textu.	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Rozbor textu přiměřeného věku. Vyjádření svých názorů a pocitů z četby. Vypravování. Popis.	Reprodukce, vypravování PT – OSV - Komunikace ČaS – popis zvířete PT – MV - Fungování a vliv médií ve společnosti
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Výstižné a stručné telefonování. Dodržování společenských pravidel dialogu. Soustředěné a zdvořilé naslouchání.	Komunikace PT – OSV - Komunikace
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Snaha o objektivní vnímání reklamy.	PT – MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PT – MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Členění vět, dodržování správné intonace a síly hlasu. Správné dýchání. Základy techniky mluveného projevu. Základní komunikační pravidla.	PT – OSV - Sebepoznání a sebepojetí.
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační	Rozlišování spisovných, nespisovných, hovorových výrazů v mluvě. /4.r./	PT – MKV - Multikulturalita. PT - MKV - Lidské vztahy

situace		PT – EV - Vztah člověka k prostředí.
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Členění textu na odstavce. Psaní zprávy, oznámení, prosby, vzkazu a dopisu s adresou, pozvánky. Hygienické návyky – správné sezení, držení pera. Úhlednost a čitelnost textu.	PT – MV - Tvorba mediálního sdělení Ev – výroba přání, pozvánky,... PT – MV - Stavba mediálních sdělení Pt – MV - Vnímaní autora mediálních sdělení
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Osnova, dodržování následnosti dějových složek.	Ev – obrázková osnova, Člověk a svět – jednoduchý pokus
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma.	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova. Slovotvorný základ, slova příbuzná. Předpony roz -, bez-, od-, nad-, pod-, před-, ob-, v-, z-, s-, vz -.	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy. Časování a skloňování v mluveném projevu. Slovesa – osoba, číslo, čas, způsob. Podstatná jména – pád, číslo, rod, vzor. Přídavná jména tvrdá a měkká.	M – přirozená čísla 5. ročník
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená.	PT – OSV - Mezilidské vztahy
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	Určování podmětu a přísudku.	

skladební dvojici označuje základ věty	Práce s větou. Základní větné členy. Podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený. Přísudek holý, rozvitý, několikanásobný.	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Spojování jednoduchých vět do souvětí. Používání spojovacích výrazů.	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojovací výrazy.	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a tvoření slov příbuzných. Koncovky podstatných jmen. Koncovky přídavných jmen.	4. ročník Ev – obrázky k vyjmenovaným slovům 5. ročník
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem.	5. ročník
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání.	Ev – ilustrace textu
		PT – OSV - Komunikace
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní ilustrace.	Ev – ilustrace textu
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry dětské literatury. Pohádka, bajka, povídka, báseň, hádanka, říkanka. Lidová slovesnost.	Ev – hudební doprovod, hudební hra (otázka – odpověď)
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Verš, rým, přirovnání, básnické výrazy, přenesené a zastaralé výrazy.	Ev – kontrast, gradace, zvukomalba

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je vyučován od třetího do devátého ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je pak schopnost komunikace žáků s okolním světem přesahujícím Českou republiku, přispět ke zvýšení mobility v jejich osobním životě a získat lepší možnosti pracovního uplatnění. Výuka je proto zaměřena především na komunikační dovednosti žáků.

Na 1. stupni si žáci osvojí slovní zásobu umožňující jim dorozumění se v běžných situacích a seznámí se s kulturou anglicky mluvících zemí. Důraz je kladen také porozumění poslechu a porozumění čtenému textu odpovídajícímu jejich jazykové úrovni.

Ve třetím ročníku je anglický jazyk vyučován 3 hodiny týdně, ve čtvrtém 3 hodiny týdně a v pátém ročníku 4 hodiny týdně. Umožňují-li to podmínky, třídy se dělí na skupiny i při menším počtu žáků. K dispozici ve výuce je vždy počítač, online učebnice a obrázkové karty.

Kompetence k učení

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky v praktickém životě
- hledání a třídění informací
- užití termínů, uvedení věcí do souvislostí
- propojování probraných témat a jazykových jevů

Kompetence k řešení problémů

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- učení se popsat podstatu myšlenky
- využití vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

- porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umění zformulovat jednoduché myšlenky a názor anglicky
- využití získaných komunikativních dovedností k navázání kontaktu či vztahu
- porozumění různým typům textů, obrazových materiálů, gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- naslouchání promluvám druhých lidí, vhodná reakce na ně, zapojování se do diskuse
- výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině

- v jednoduchých situacích vyžádání a poskytnutí pomoci, rady
- vedení diskuse
- sebehodnocení

Kompetence občanské

- získání představy o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnání s našimi
- vedení k zodpovědnosti a vytrvalosti

Kompetence pracovní

- samostatné používání dvojjazyčných a výkladových slovníků
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, využívání jich při učení
- vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci
- získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (3. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT - VEG - Evropa a svět nás zajímá PT – VEG - Jsme Evropané
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Základní fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba z tematických celků.	Základní fonetické znaky a jejich výslovnost

- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.	Audioorální kurz Kartičky Poslech z CD a online učebnice
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého omluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Abeceda (spelling) Psaní tematické slovní zásoby Reprodukce básniček, říkadel a písniček.	Anglická abeceda, básničky a říkanky
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, příroda, jídlo, oblékání.	ČaS
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět. Práce se slovníkem.	Slovník

ANGLICKÝ JAZYK – 4. A 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba z tematických okruhů Chápání slov v kontextu Poslech s porozuměním Práce s internetem Práce se slovníkem	Slovník Poslech z CD a online učebnice Kartičky
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Základní fonetické znaky a jejich výslovnost

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Odvození významu slova z kontextu Tvorba otázek a adekvátních odpovědí Porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích, Základní geografické údaje	Halloween, Christmas, Valentine's Day, Easter PT – VEG – Objevujeme Evropu a svět
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, oblékání, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, počasí	ČaS
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Jednoduchá sdělení, omluva, Popis umístění předmětů Množné číslos statných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena přítomný čas sloves to have, to be, can	
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a pokládá podobné otázky	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost	PT – VEG – Jsme Evropané
- vyplní osobní údaje do formuláře	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zásady komunikace v běžných situacích – pozdrav, rozloučení, poděkování, představení Reakce na otázky, čas a směr, popis cesty	PT – VEG – Objevujeme Evropu a svět PT – MuV - Multikulturarita

5.3 MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v matematice klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům v oblasti aritmetiky (algebry) a geometrie. Je založeno na aktivních činnostech a poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Hodinová dotace předmětu je 4 hodiny týdně v 1. ročníku, v 2. - 5. ročníku 5 hodin týdně.

Kompetence k učení

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- využívání základních matematických pojmů a vztahů
- vytváření zásoby matematických nástrojů - operací, algoritmů, metod řešení úloh

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjení schopnosti kombinovat a logicky myslet
- rozvoj schopnosti úsudku a srozumitelné argumentace
- provádění odhadů a rozbor problémů, plánování řešení, volba správného postupu
- orientace se v tabulkách a grafech a vyhodnocování údajů

Kompetence komunikativní

- vyjadřování se výstižně v ústním i písemném projevu
- užívání matematického jazyka a jeho symboliky

Kompetence sociální a personální

- rozvoj spolupráce při řešení problémových úloh
- účinná spolupráce ve skupině
- v případě potřeby poskytnutí pomoci

Kompetence občanská

- respekt k řešení spolužáků, nevyvolávat zbytečné konflikty prosazováním uplatnění vlastního názoru v týmové práci

Kompetence pracovní

- využít matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření velikostí a vzdáleností
- využití znalostí a zkušeností při rozvoji přípravy na budoucí profesní orientaci

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení a jejich aplikací
- využívání digitální technologie, zautomatizování rutinních činností a zjednodušení pracovních postupů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. - 3. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- přirozená čísla, celá čísla - číselná řada - počítání prvků	ČaS - volný čas karty s čísly, manipulační předměty
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa - zobrazení na číselné ose - pojmy hned před, hned za, mezi	Pč - výroba číselné osy PT-OSV-Rozvoj schopnosti poznávání
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přirozená čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) - vztahy větší, menší, rovná se - znaménka $>$, $<$, $=$	ČaS – obec, město
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20 bez přechodu přes 10	1. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady, úlohy ze života
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20 s přechodem přes 10	1. – 2. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 100	2.- 3. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 1000	3. ročník didaktické hry, kartičky s příklady
	- násobení a dělení v oboru malé násobilky	2.- 3. ročník, názorné zavedení násobilky, didaktické hry
	- dělení se zbytkem	3. ročník
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy s užitím osvojených početních operací	PT-OSV-Kreativita

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase - den, hodina, minuta - jednoduché převody jednotek času	2 - 3. ročník ČaS - orientace v čase PT – OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky - zápis do tabulky - orientace na číselné ose a ve čtvercové síti	2.- 3. ročník
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	závislosti a jejich vlastnosti - matematické symboly, značky a zápisy	
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- základní útvary v rovině - bod - lomená čára - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině - úsečka, délka úsečky a jejich převody jednotky délky cm, m	2. – 3. ročník ČaS - měření (lidské tělo)
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- základní útvary v rovině, v prostoru - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, mnohoúhelník, čtyřúhelník kvádr, krychle, koule, válec	PČ - mozaika z geometrických tvarů
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů, osově souměrné útvary	PČ- lepení tělesa

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (4. - 5. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Komutativní a asociativní zákon	4. ročník PT – OSV - kreativita
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Přirozená čísla do 1000, porovnávání čísel, písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným číslem. Čísla do milionu, písemné sčítání a odčítání, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, písemné dělení dvojciferným dělitelem.	4. ročník 5. ročník
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhlování na 10, 100, 1 000. Zaokrouhlování na 10 000, 100 000, 1 000 000	4. ročník ČaS - data 5. ročník ČaS – počty obyvatel evropských zemí
-řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Slovní úlohy.	4. - 5. ročník PT – OSV - komunikace
-vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života -využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku -vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Celek, část, zlomek. Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny z celku.	4. + 5. ročník

-porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	Čítatel, jmenovatel, zlomková čára.	4. + 5. ročník
-sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) a tyto početní operace zapisuje	Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem i s pomocí názorných obrázků (čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	5. ročník
-vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života -přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu -porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin -násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000	Desetinné číslo. Porovnávání desetinných čísel. Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000.	5. ročník
-znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 -nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa (kladná a záporná část). Měření teploty, vyjádření dlužné částky.	5. ročník ČaS – vlastnosti látek, Časové přímky
-vyhledává, sbírá a třídí data.	Práce s daty.	4. - 5. ročník ČaS - dějiny našeho státu
-čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Zápis do tabulek, tvoření grafu, jízdní řád.	4. - 5. ročník
-narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.	Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka. Konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice, kruhu. Čtyřúhelník, mnohoúhelník.	4. ročník EV – grafické obrazce ročník

-pojmenuje základní útvary v prostoru a jejich části	Kvádr, krychle, jehlan, kužel, koule, válec.	4. - 5. ročník
-sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Délka úsečky – grafický součet a rozdíl, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, jednotky délky.	4. - 5. ročník
-sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Rýsování rovnoběžek a kolmic.	4. - 5. ročník
-určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Obsah čtverce a obdélníku, základní jednotky obsahu.	5. ročník
-rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti	Osově souměrné útvary.	4. - 5. ročník
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce a prostorová představivost.	4. - 5. ročník PT – OSV - Kooperace a kompetice. PT - OSV - Mezilidské vztahy.

5.4 INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

ORGANIZAČNÍ A OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

ZÁSAVNÍ VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ POSTUPY, KTERÉ SMĚŘUJÍ K UTVÁŘENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním,
- vyhledávání a praktické využití
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti
- sebehodnocení žáků
- podněcování tvořivosti žáků, realizace jejich vlastních nápadů
- vedení žáků k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problému

- vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

- získávání schopností formulovat svůj požadavek
- využití informačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- používání skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení
- podporování přátelských vztahů ve třídách
- porovnávání informací a poznatků z několika alternativních zdrojů

Kompetence občanské

- vedení k pracovitosti a zodpovědnosti
- vnímání práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- odpovědné přistupování ke vstupu na stránky s nevhodným obsahem

Kompetence pracovní

- vyhledávání informací k učení
- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematickosti
- dodržování pravidel termínu – výchova k pracovní odpovědnosti
- samostatná práce s počítačem
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti učení
- racionalizace organizací práce

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- získávání, vyhledávání, kritické posuzování, správa a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vytváření a úprava digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitální technologie k usnadnění práce, automatizaci rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

- etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

1. - 5. ROČNÍK

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. Informatika je vyučována ve 4 a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

6. - 9. ROČNÍK

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. Informatika je vyučována ve všech ročnících druhého stupně základního vzdělávání s časovou dotací 1 hodina týdně.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 4. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY,
ŽÁK:		POZNÁMKY
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici	PT OSV - rozvoj schopností poznávání

práci s digitálním zařízením	Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 5. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	- Data, druhy dat - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	- Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se	- Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita

bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	- Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	- Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve	Školní informační systém, uživatelé,	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí,

škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	činnosti, práva, databázové relace	seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu emailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita

a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní		
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita

podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice

- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému		
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsá do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	PT OSV - rozvoj schopností poznávání

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice

- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server,	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, komunikace

- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. email, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
- Projektová výuka, samostatná/skupinová práce	Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice PT MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

	sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.	
--	--	--

5.5 ČLOVĚK A SVĚT

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Člověk a svět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané během předškolního života. Učivo je zaměřeno na témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí. Žák se zde učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Získává všeobecný přehled o světě a učí se v něm orientovat, vnímat lidi a vztahy mezi nimi.

Předmět Člověk a svět zahrnující jak vlastivědnou, tak přírodovědnou část je vyučován ve všech ročnících prvního stupně. V 1., 2. a 3. ročníku je vyučován dvě hodiny týdně, ve 4. a 5. Ročníku tři hodiny týdně.

Kompetence k učení

- seznámení žáků s různými informačními zdroji, s tématy souvisejícími s přírodou a životem společnosti
- práce s těmito informačními zdroji a aktivní třídění informací
- různé metody a formy výuky (exkurze, pozorování, skupinové práce, komunitní kruhy, film, návštěvy muzeí, knihoven, divadel,...), které vedou k pochopení a k probouzení zájmu o okolní svět

Kompetence k řešení problémů

- dostatek námětů z praktického života
- rozpoznávání a třídění informací a aplikování znalostí při řešení problémů
- experimentování, pozorování jevů a jejich
- vyhodnocování

Kompetence komunikativní

- nabídkou různých textů, obrazových materiálů, besed a rozhovorů vedeme žáky k jejich porozumění v souvislostech s okolním světem
- v rámci využívání skupinové práce rozvoj schopností vzájemné komunikace a naslouchání
- správné a výstižné formulování své myšlenky
- bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- navození různých situací, při kterých se žáci učí vzájemnému respektu, pomoci, vytvoření si zdravého postoje k sobě, lidem, přírodě a společnosti
- práce ve dvojicích a v menších skupinách při vyhledávání informací i jejich zpracovávání

Kompetence občanské

- seznamování žáků s pravidly chování a vedení je k jejich pochopení a dodržování (komunitní kruhy, řízené rozhovory, scénky, ...)
- vedení žáků k pochopení významu jednotlivých složek životního prostředí
- orientace v problematice peněz a cen, správa osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- v rámci konkrétních situací učíme a vedeme žáky k zásadám osobní hygieny, zdravé výživy, k ochraně svého zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech, k ochraně životního prostředí a kulturních památek

Kompetence digitální

- používání digitálního zařízení a jeho aplikací
- vyhledávání a sdílení dat
- úprava digitálního obsahu
- využívání digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. - 3. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Obec - město, místní krajina - nejbližší plán okolí Škola – prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy a ze školy, riziková místa a situace Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště	1. – 3. ročník tvorba plánu vycházka
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci(městě)	Obec - město, místní krajina - části obce - poloha v krajině - minulost a současnost obce - význačné budovy, dopravní síť Okolní krajina - působení lidí na krajinu a životní prostředí - světové strany	2. – 3. ročník vycházka PT – EV - Ekosystémy

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	Rodina - život a funkce rodiny - vztahy mezi členy rodiny - postavení jedince v rodině - role členů rodiny Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, předcházení konfliktům - rizikové situace, rizikové chování	1. – 2. ročník dramatizace fotografie modelové situace PT – OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT – OSV – Sebepoznání a sebepojetí PT – MV – Lidské vztahy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Soužití lidí - pracovní činnosti lidí - volný čas a jeho využití - zaměstnání - mezilidské vztahy, komunikace - principy demokracie	1. – 3. ročník didaktické hry, dramatizace PT – VDO – Občanská společnost a škola PT – OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnost	Orientace v čase - roční období, kalendář, měsíce, dny - základní orientace v čase - denní režim - pojmy včera, dnes, zítra - pojmy minulost, přítomnost, budoucnost	1. – 2. Ročník
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Regionální památky - kultura a historie obce - péče o památky	2. – 3. ročník beseda, vycházka
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; například porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení - průběh lidského života	2. – 3. ročník PT-OSV- mezilidské vztahy
- pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období - roční období a jejich změny - proměny přírody podle ročních období	vycházka kalendář přírody

- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Živá a neživá příroda - voda, vzduch - význam vody, vzduchu - výskyt, vlastnosti a formy vody - podmínky života na Zemi - rostliny, živočichové a houby – znaky života, životní potřeby a projevy - oběh vody v přírodě - ochrana přírody, třídění odpadu	3. ročník PT-EV-základní podmínky života
- provádí jednoduché pokusy uskupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti látek - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	3. ročník jednoduché pokusy PT-EV-základní podmínky života
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim Péče o zdraví - první pomoc při drobných poraněních - školní řád (chování dětí) - prevence nemocí a úrazů - základní hygiena, ochrana před infekcemi - režim dne	Ev (kresba postavy) beseda PT – OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí - vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní značky - bezpečné chování v silničním provozu předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	1. - 3. ročník modelové situace, vycházka Ev (kresba dopravní situace)

- chová se obezřetně při setkánís neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí - chování na veřejnosti a přistyku s cizími osobami - bezpečné chování v rizikovém prostředí - přivolání pomoci – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	beseda modelové situace Tv – hry s dopravní tematikou PT – OSV - Psychohygiena
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události - rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení - požáry a prevence jejich vzniku	.modelové situace PT – OSV - Psychohygiena

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (4. - 5. ROČNÍK)

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientace v místě a prostoru.	4. ročník, tvorba plánu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Práce s kompasem a mapou, určování světových stran v přírodě.	4. vycházka do přírody PT – OSV - Rozvoj schopností poznávání
- rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	Orientace podle náčrtů, plánů a map; Okolní krajina, zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlin a živočichů, působení člověka na krajinu.	Vv – 4. roč., nákres plánu

- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	ČR – zeměpisné a hospodářské údaje, Praha a vybrané oblasti (kraje) ČR, národnostní menšiny. Kontinenty Evropa – EU, státy a města, cestování. Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky.	4. ročník, práce s knihou PT – MKV - Etnický původ 5. ročník, projekt PT – VEG - Objevujeme Evropu a svět PT – VEG - Evropa a svět nás zajímá PT – VEG – Jsme Evropané PT - MKV- Princip sociálního smíru a solidarity
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Porovnávání způsobu života a přírody v naší vlasti i v jiných zemích.	5. ročník, beseda, výstavka suvenýrů
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky.	4. ročník, Hv – Hymna ČR PT – VDO - Občan, občanská společnost a stát PT – VDO - Formy Participace občanů v politickém životě PT – VDO – Formy participace občanů v politickém životě PT – VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, vlastnosti lidí. Ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů.	4. ročník, komunikační kruhy, dramatizace, skup. práce PT – MKV – Lidské vztahy PT – VDO – Občanská společnost a škola
-vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Jednání s lidmi, respektování názorů druhého. Soužití lidí-mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie.	Komunikační kruhy - hodnoty, postoje, etika PT – OSV – Poznávání lidí

- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Právo a spravedlnost. Lidská práva a práva dítěte. Práva a povinnosti žáků školy.	4. ročník PT – VDO - Občan, občanská společnost a stát PT – OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Základní formy vlastnictví. Peníze a jejich používání.	4. ročník, Vv
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Základní globální problémy, ochrana životního prostředí.	4. ročník Vv
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištění údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Čas, časová osa. Režim dne, roční období.	4. ročník M – číselná osa
- využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava Báje, mýty, pověsti. Regionální památky. Současnost a minulost v našem životě – významné dny, státní svátky.	4. ročník Návštěva muzea
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice.	4. – 5. ročník Čj, Vv
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se	Orientace v čase a časový řád. Současnost a minulost v našem životě. Regionální památky, regionální pověsti.	4. - 5. ročník

vztahují k regionu a kraji -vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vztahy mezi živou a neživou přírodou. Nerosty a horniny, půda, voda, vzduch. Látky a jejich vlastnosti.	4. ročník PT – EV – Základní podmínky života
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období	Země ve vesmíru, Sluneční soustava.	4. - 5. ročník
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Podnebné pásy, jejich rozmanitost, rovnováha v přírodě.	5. ročník PT – EV - Ekosystémy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění organismů, práce s atlasy rostlin a živočichů, znaky života, životní potřeby a projevy.	4. - 5. ročník Vv
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ekologická výchova, zdravý životní styl.	5. ročník PT - EV – Vztah člověka k prostředí PT-EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduché pokusy – postup práce, výstupy.	4. ročník, Čj – sloh – postup práce
- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	5. ročník, Vv

- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj člověka – etapy vývoje.	4. ročník
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Denní režim, uspořádání času, plánování povinností a využití volného času.	4. ročník PT - OSV - Sebepoznání a sebepojetí PT - OSV - Seberegulace a sebeorganizace

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy - vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	Chování v krizových situacích (šikana, týrání). Bezpečnost silničního provozu. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená.	Dramatizace
--	---	--------------------

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Drogy – prevence, návykové látky, závislost, odmítání návykových látek. Hrací automaty, počítače. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	5. ročník, Vv
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Výchova ke zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - osobní, intimní a duševní hygiena.	Komunikace
- rozpozná životohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc; ovládá způsob komunikaci s operátory tísňových linek	Poskytnutí první pomoci, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních.	Praxe

5.6 ESTETICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Tento předmět zahrnuje část výtvarnou a část hudební. Rozvíjí u dětí jejich fantazii, výtvarné i hudební nadání, dovednosti, vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání a představivost. Předmět si klade za cíl vytvořit kladný vztah žáka k hudebnímu a výtvarnému umění a k estetickému vnímání světa.

V Estetické výchově je vzdělávání postaveno na tvůrčích činnostech žáka – tvořivosti, vnímání a interpretaci. Pro tuto činnost je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu nebo výsměchu druhých.

Při výtvarných činnostech jsou využívány vizuálně obrazové prostředky tradiční i netradiční. Převládá zde spontánnost a bezpečnost výtvarného projevu dítěte, kde může ztvárňovat své představy ve všech formách výtvarného projevu (malbě, kresbě, modelování, ...).

Učivo se skládá ze tří celků:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především ke stimulaci jeho hudebnosti a hudebních schopností (rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, ...).

V hudební části předmětu je učivo rozděleno do čtyř oblastí:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti.

Předmět Estetická výchova klade důraz hlavně na tvořivost žáků, experimentování, komunikaci a rozvíjí i nonverbální vyjadřování a dorozumívání. Estetická výchova se vyučuje v každém ročníku prvního stupně. V prvním až třetím ročníku se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně a ve čtvrtém a pátém ročníku 3 hodiny týdně.

Pro potřeby výtvarné výchovy lze využít i keramickou učebnu a pec, kterou škola disponuje. Výuku hudební výchovy lze doplnit i využitím interaktivní výukové tabule a vhodných interaktivních programů (ukázky hudebních nástrojů, úryvky z děl apod.). Hudební výchovu doplníme návštěvou představení dle aktuální nabídky.

Kompetence k učení

- poznávání hudebního a výtvarného umění a vedení k jeho pochopení

- vytváření dovedností a návyků
- využívání vhodných výtvarných technik a jejich osvojování
- nácvik písní a říkadel
- rytmizování
- zařazování doprovodných rytmických nástrojů
- práce s poslechovými skladbami
- experimentování s tradičními i netradičními materiály
- rozvíjení výtvarného a hudebního vyjadřování

Kompetence k řešení problému

- práce s poslechovou skladbou a výtvarným dílem
- správné využití plochy a prostoru v tvorbě
- kladení otázek, tvorba odpovědí

Kompetence komunikativní

- vytváření vztahu k výtvarnému dílu a hudbě
- vyjadřování myšlenek, pocitů
- porozumění textům
- nácvik zpěvu

Kompetence sociální a personální

- rozhovor nad svým dílem a dílem druhých
- tvořivé hry
- hodnocení a sebehodnocení
- přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vedení k svobodnému výtvarnému a hudebnímu vyjádření
- utváření si pozitivního vztahu k našim hudebním tradicím

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- osvojování si výtvarných činností a technik
- utváření návyků ve výtvarných činnostech
- pozorování, rozlišování znaků a jejich ztvárnění
- podpora vlastní tvořivosti
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci s různými materiály

Kompetence digitální

- používání digitálního zařízení a jeho aplikací
- vyhledávání a sdílení dat
- úprava digitálního obsahu
- využívání digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 1. - 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barva, tvar, objem, objekt, kontrast	ukázky uměleckých reprodukcí, knihy s výtvarnou tematikou
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	rozvíjení smyslové citlivosti - využití různých výtvarných technik a postupů při výtvarném vyjadřování - kresba, malba - kombinované techniky -experimentování s různými výrazovými prostředky	PT-OSV-Kreativita
- vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	rozvíjení smyslové citlivosti - vizuálně obrazná vyjádření podnětů (hmatových, sluchových, pohybových) - využití různých výtvarných technik a postupů při vyjádření vnímané události	PT-OSV- Kreativita
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	uplatnění subjektivity - výběr a uplatnění obrazných vyjádření (ilustrace textů, volná malba, kresba) - pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru	
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ověřování komunikačních účinků -vyjádření svého názoru a diskuze nad svým výtvarným dílem nebo dílem jiného	2.- 3. ročník ukázky výtvarných děl

- zpívá v jednohlase	vokální činnosti - správné dýchání a výslovnost při zpěvu - nasazení a tvorba tónu - rozšíření hlasového rozsahu (dle možnosti) - hlasová hygiena	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- instrumentální a vokální činnosti - hudební hry (ozvěna, otázka odpověď, hra na tělo - tleskání, dupání, pleskání...) - hudební rytmus - realizace písní	PT-OSV - Kreativita Čj - říkadla, básně
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- instrumentální činnosti - hra na Orffovy nástroje jednoduché rytmické doprovody k písním	PT-OSV - Kreativita Orffovy nástroje
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- hudebně pohybové činnosti - pohyb podle hudby - zachycení melodie pomocí grafického vyjádření - hra na tělo - taneční hry se zpěvem taktování	PT-OSV - Kreativita
- rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- poslechové činnosti - zvuk – tón - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) hudební výrazové prostředky (kontrasty, zesilování a zeslabování, rozvážně a živě, vesele a smutně, melodie vzestupná a sestupná)	ukázky poslechových skladeb
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- poslechové činnosti - nejznámější hudební nástroje píseň lidová a umělá - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	nahrávky hudebních nástrojů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 4.- 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- zpívá v jednohlase či v dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv); hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, dvojhlas, kánon, intonace, hudební hry, hra lidových písní na Orffovy hudební nástroje	PT - MKV - lidské vztahy PT - MKV -kulturní difference, jedinečnost člověka
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie a její reprodukce, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně	
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje, reprodukce motivů jednoduchých skladeb pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, nálada v písni, skladbě, rytmická říkadla, lidové písně, různorodost hudebního umění, poslech hudby světových skladatelů (video, DVD, CD), poslech úryvků operety a opery	PT - OSV - sebepoznání a sebepojetí
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární...	

	pohybové vyjádření hudby - polka, valčík; pantomimické hádanky, hrátky s říkadly, jazykolamy, nálada v písni, cvičení sluchové, zrakové paměti	
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rytmus písně, frázování, taktování, hudební improvizace, hudební hry, hudební a pohybový doprovod	PT - OSV - kreativita
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	tóny - délka, síla, barva (celý tón a půltón), melodie vzestupná a sestupná	
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové prvky menuetu, regionálního tance a společenského tance (např. charlestonu); taktování na čtyři doby	PT - MKV - kulturní diference
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) - vyjadřuje své pocity a představy, cvičí smyslové vnímání	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; - typy vizuálně obrazných vyjádření, výběr a uplatnění - ilustrace textů, volná malba, plastika, comics - uspořádání objektů do celků - na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, modelování dle vlastní	PT - OSV - rozvoj schopnosti poznávání PT - OSV - osobnostní rozvoj, kreativita

	fantazie - experimentování a práce s výtvarnými prostředky	
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a umístění v prostoru, alternativně přistupuje k chápání reality	PT-OSV - osobnostní rozvoj, kreativita
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly; vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, rozvoj představivosti a tvořivosti	Návštěva výstavy, muzea
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko motivace žáků (fantazijní, založené na smyslovém vnímání), učení se komunikovat ve skupině	
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnání s vlastní	PT- MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, beseda o výtvarném umění

	interpretací, seznámení s významnými uměleckými díly	
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); uplatnění fantazie, experimentování, volba a kombinace barev	PT - MKV - etnický původ

5.7 TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a řadit do denního režimu činnosti, které uspokojí jejich pohybové potřeby a zájmy, rozvíjí zdatnost a výkonnost, regenerují síly, podporují zdraví a ochranu života. Vyučovací hodiny jsou realizovány v tělocvičně, na hřišti v přírodě a na plaveckém bazénu.

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova na 1. stupni je rozdělen na tři tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví,
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností,
- Činnosti podporující pohybové učení.

Tyto okruhy jsou zapracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučována na prvním stupni s časovou dotací v 1., 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně a ve 2. a 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím...
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností...
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj ovládání pohybových dovedností

Kompetence k řešení problémů

- zhodnocení vlastních výsledků a náprava chyb
- řešení problému na základě získaných informací

Kompetence komunikativní

- uplatňování pozitivní komunikace při hře
- respektování osobnosti při hře

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidla fair-play
- respektování osobnosti při herních činnostech
- znalost významu zdravého životního stylu

Kompetence občanské

- uplatňování vhodného a bezpečného chování v tělovýchovných činnostech
- schopnost pomáhat druhým
- znalost základů první pomoci

Kompetence pracovní

- zhodnocení vlastních výsledků
- snaha o zdokonalování výkonů
- seznámení s řádem tělocvičny
- uvědomování si významu bezpečnosti v tělovýchovných činnostech

Kompetence digitální

- využívání digitální technologie, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zkvalitnil výsledky svého úsilí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 1. – 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků Příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži Plavání	2.-3. roč.

	- hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou - vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance Základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem Základy gymnastiky - průpravná cvičení - cvičení s náčiním	PT – OSV – Sebepoznání a sebepojetí
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Pohybové hry - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček, netradičního nářadí - pohybová tvořivost Základy sportovních her - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře - průpravné hry Zásady chování a jednání - fair play Pravidla zjednodušených činností - her a soutěží	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost	PT - OSV – Psychohygiena ČaS- péče o zdraví a osobní hygienu. První pomoc.

	cvičebního prostoru bezpečnost v šatnách první pomoc v podmínkách TV	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci.	Komunikace v TV základní tělocvičné názvosloví smluvené povely, signály Organizace při TV základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	PT - OSV – Komunikace

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 4. - 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady chování a jednání fair play, olympijské ideály a symboly.	PT – OSV - kooperace a kompetice PT - Hodnoty, postoje a praktická etika PT – OSV - komunikace
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu).	PT – OSV - psychohygiena

- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu - v zrcadle a podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení).	PT- EV - vztah člověka k prostředí
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy	Organizace při TV (základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží).	PT - OSV - kreativita
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru,	

	bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV).	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
- užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví - cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení	Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály).	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy).	5. ročník
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - samostatně získává potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech.	PT - MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.8 PRACOVNÍ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Pracovní činnosti se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků. Oblast postihuje širokou škálu pracovních činností, vede žáky k osvojování pracovních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k profesní orientaci žáka.

Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem,
- Konstrukční činnosti,
- Pěstitelské práce,
 - Příprava pokrmů.

Ve všech těchto okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Svou činnost se učí plánovat, organizovat a hodnotit samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti jsou v 1. až 5. ročníku vyučovány jako samostatný předmět s jednogodinovou týdenní dotací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vztah k práci a odpovědný postoj
- praktické osvojování pracovních dovedností podle návodu
- poznávání výrobních postupů, vlastností materiálů a surovin, technické dokumentace
- technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu
- vedení žáků k plánování činností
- zásady hygieny a bezpečnosti

Kompetence k řešení problému

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- organizování a plánování činnosti, volba vhodných postupů a materiálů
- aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností
- schopnost diskutovat o problému, navrhování postupu při řešení

Kompetence komunikativní

- vedení k popisu pracovní činnosti a k účinné komunikaci při práci
- podpora vyjadřování myšlenek logicky, stručně a jasně
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci

Kompetence sociální a personální

- orientace v oborech lidské činnosti
- poznávání fyzické a duševní práce
- spolupráce a zodpovědnost ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
- hodnocení a sebehodnocení práce

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

Kompetence pracovní

- vedení žáka ke správnému a odpovědnému vztahu k práci
- podpora odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti
- osvojení si pracovních návyků
- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- dodržování hygienických a bezpečnostních zásad
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou ke stejnému cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci

Kompetence digitální

- používání digitálního zařízení a jeho aplikací
- vyhledávání a sdílení dat
- úprava digitálního obsahu
- využívání digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 1. - 3. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY,
ŽÁK:		POZNÁMKY
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s různými materiály (papír, přírodniny, textil, modelovací hmota), vlastnosti materiálu. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	Vv- koláže PT - OSV - Kreativita
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce.	PT - OSV - Kreativita

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou.	PT - OSV - Kreativita
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin.	3. ročník ČaS - roční období, kalendář přírody PT – OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
- pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin.	2. -3. ročník ČaS - živá příroda
- připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování	Příprava jednoduché tabule, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	ČaS - život rodiny PT – OSV – Seberegulace a sebeorganizace

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 4. - 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Hospodárná práce s různými druhy zpracovávaného materiálu a jeho vlastnosti.	PT – OSV – kreativita
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly.	ČaS 4, 5 – význam regionálních tradic a symbolů PT – OSV - kreativita
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Výběr vhodných pracovních nástrojů a pomůcek, zacházení s nimi a jejich údržba.	
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Bezpečnost, hygiena a správná organizace práce.	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce se stavebnicemi, logické uvažování.	M – logické uvažování
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Praktické využití návodu při práci.	Čj 5 – sloh – popis pracovního postupu

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní hygiena a zásady první pomoci při zranění.	ČaS 4, 5 – výchova ke zdraví – zdraví a jeho ochrana, nácvik přivolání lékařské pomoci, ošetřování běžných poranění, úrazů
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku.	PT – OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Správná péče o rostliny.	ČaS 4, 5 – rozlišování rostlin
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Poznávání pěstitelského materiálu, nářadí a pomůcek, správné zacházení s nimi.	PT - OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Znalost základních spotřebičů a kuchyňského náčiní.	
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava snídaně, přesnídávky, jednoduchého pohoštění.	PT - MV – práce v realizačním týmu
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Úprava stolu, zásady stolování a běžné obsluhy. Základy společenského chování.	
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Bezpečnost při úklidu pracovních ploch a nádobí, bezpečné zacházení s čisticími prostředky a spotřebiči, první pomoc při úrazu.	

6 UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ

6.1 ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět vede k poznání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů. Rozvíjí estetické a emocionální vnímání, kladný vztah k literatuře a dalším druhům umění. Vede k tvořivému myšlení a psaní, k orientaci v umění (divadla, kina, média), k rozvoji čtenářského vkusu, k přijímání a toleranci odlišných názorů.

Všechny tyto poznatky a dovednosti jsou i základním předpokladem úspěšného vzdělávání i v dalších předmětech.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk – *Jazyková výchova* je rozdělen na jazykovědu, zvukovou podobu jazyka, slovní zásobu, tvoření slov, tvarosloví, skladbu, pravopis a obecné poučení o jazyce. Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících, přičemž 9. ročník je věnován především upevňování učiva.

V Komunikační a slohové výchově žáci rozvíjejí čtení, naslouchání, mluvený a písemný projev, od 6. do 9. ročníku se seznamují s jednotlivými slohovými útvary a po teoretickém poučení a praktickém osvojení zpracovávají samostatně vlastní práci.

Literární výchova navazuje na poznatky, které žáci získali na 1. stupni. V 6. – 7. ročníku je řazena žánrově, v 8. - 9. je řazena chronologicky od nejstarší literatury po současnost.

Český jazyk a literatura je v 6., 8. a 9. ročníku vyučován jako samostatný předmět s pětihodinovou týdenní dotací, v 7. ročníku se čtyřhodinovou dotací.

Klíčové kompetence, k nimž směřují výchovné a vzdělávací postupy:

Kompetence k učení

- vyhledání a zpracování informací, jejich využití v praktickém životě
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- hledání, vysvětlení a oprava chyb
- uvádění do souvislostí
- zhodnocení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání potřebných informací pro řešení úkolů
- orientování se v jazykových a literárních příručkách a informačních zdrojích
- zdokonalování rozhodovacích schopností a aplikování postupů při řešení problémových úloh
- zdokonalování se ve schopnosti vyjádřit svůj názor a obhájit své řešení

Kompetence komunikativní

- dramatizace a dialog
- obhajoba vlastních názorů na základě zdůvodnění a vhodné argumentace
- zvládnutí pravidel kulturní komunikace
- vedení správné diskuse

Kompetence sociální

- zdokonalování se ve schopnosti při práci ve skupině
- podíl na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- uplatnění tvůrčího přístupu
- sebehodnocení – pochopení kritiky i pochvaly

Kompetence občanské

- rozvíjení pozitivních vztahů ke škole, státu
- účast na rozhodování s mírou zodpovědnosti
- respektování a ocenění kulturní a historické tradice

Kompetence pracovní

- práce s různými zdroji informací
- tvorba vlastních textů
- vhodná prezentace výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

- vytváření digitálního obsahu
- získávání a kritické posuzování digitálních dat a informací
- používání internetu - jazykové příručky pro ověření si pravopisného jevu, zjištění významu slova a pro obohacování slovní zásoby
- využívání textových editorů a digitálních nástrojů při učení, při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- směřování žáků k ochraně obsahu osobních údajů v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 6. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- rozlišuje útvary národního jazyka - spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznamuje se a pracuje s jazykovými příručkami	Jazyk a jeho útvary Čeština – jazyk národní a mateřský Rozvrstvení národního jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky Jazykové příručky	Sloh 6 – popis, vypravování, písemný projev VO 6 – naše vlast – mateřský jazyk
- rozdělí hlásky do skupin a správně je vyslovuje - spisovně vyslovuje česká slova - ve vhodné komunikační situaci čte a vyslovuje věty se správnou melodií, důrazem, tempem řeči a pauzami - zvyšuje svou úroveň vyjadřování	Zvuková stránka jazyka Hláskosloví Zásady spisovné výslovnosti Zvuková stránka slova, věty Modulace a členění souvislé řeči	Lit 6 – literární druhy a žánry, literatura psaná a ústní slovesnost – recitace Sloh 6 – mluvený projev, praktické čtení PT – OSV - komunikace
- chápe stavbu slova v návaznosti na pravopis - rozlišuje a příklady v textu dokládá zásady tvoření českých slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - obohacuje si slovní zásobu	Nauka o slově Stavba slova Slovní zásoba a tvoření slov	Sloh 6 – mluvený a písemný projev
- určuje a rozlišuje slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov	Tvarosloví Ohebné a neohebné slovní druhy	PT – OSV – rozvoj schopností poznávání Sloh 6 – mluvený a písemný

		projev
- rozeznává druhy podstatných jmen - určuje mluvnické významy - rozlišuje jména obecná a vlastní, částečně zvládne jejich pravopis - skloňuje jména podle vzorů a seznámí se s odchylkami od pravidelného skloňování	Podstatná jména Druhy, vzory, mluvnické významy Obecná a vlastní jména Odchytky od pravidelného skloňování	Lit 6 – vyhledávání v textech Sloh 6 – popis VO – 6 – naše obec, region, kraj Z 7 – 9 – zeměpisné názvy
- rozliší druhy přídavných jmen - osvojuje si pravopis přídavných jmen - skloňuje a stupňuje přídavná jména	Přídavná jména Druhy, vzory, pravopis, skloňování, stupňování přídavných jmen	D 6 – antická pojmenování Lit 6 – psaná a ústní slovesnost Sloh 6 – popis Vv 6 – ilustrátoři
- skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary - pracuje s druhy zájmen	Zájmena Druhy, skloňování, pravopis zájmen	
- zná jejich pravopis a spisovné tvary základních číslovek - sleduje užití číslovek v uměleckých textech	Číslovky Druhy, skloňování, pravopis číslovek	Lit 6 – pohádky, balady
- vhodně používá slovesné tvary - rozliší slovesný způsob a čas - časuje slovesa - procvičuje mluvnické významy	Slovesa Slovesné tvary Slovesný čas a způsob Mluvnické významy	Sloh 6 – popis, vypravování, mluvený a písemný projev
- vyhledá ve větě přísudek a podmět - osvojuje si pravopis koncovek příčestí - rozlišuje na jednotlivých příkladech rozvíjející větné členy	Skladba Stavba věty Pořádek slov ve větě Základní větné členy	D 6 – pravěk a starověk Lit 6 – poezie a próza Sloh 6 – dopis, písemný projev

- zvládá základní příklady syntaktického rozboru - jednoduše vysvětlí významové vztahy ve větě - rozezná větu jednoduchou a souvětí -používá vhodné spojovací výrazy a základní pravidla interpunkce	Shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí	
- zdůvodní pravopis skupin bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - zdůvodní pravopis předpon a předložek - ovládá pravopis vyjmenovaných slov i frekventovaných slov příbuzných	Pravopis průběžně Psaní ú/ů, n/nn Zdvojené souhlásky Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Předpony s,se/ z,ze/vz Předložky s,se/ z,ze Psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách	Lit 6 – tvořivé činnosti s literárním textem Sloh 6 – psaní slohových útvarů, písemný projev

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- chápe rozdíly mezi projevem psaným a mluveným - vybírá a využívá vhodné jazykové prostředky při komunikaci a písemném projevu - rozeznává různé způsoby dorozumívání - dorozumívá se kultivovaně, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Úvod k výuce slohu Mluvený projev Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu Komunikační situace Čtení Praktické a věcné čtení	ČJ 6 – zvuková stránka jazyka, nauka o slově VO 6 – naše vlast – významné osobnosti VO 7 - kulturní život – kulturní tradice, prostředky komunikace Odborné předměty 6 – tematicky zaměřený výběr textu PT – OSV- rozvoj schopností

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - pracuje s odborným textem - formuluje hlavní myšlenky textu, vyhledává klíčová slova a fakta - vytváří otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Písemný projev Výpisky, výtah <i>Slohový postup výkladový – styl prostě sdělovací, odborný</i>	poznávání, komunikace
-vyplní různé typy jednoduchých tiskopisů	Vyplňování jednoduchých tiskopisů <i>Slohový postup informační – styl administrativní</i>	VO 7 - majetek, vlastnictví, hospodaření
- rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně - užívá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci či písemný projev - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel logické návaznosti - rozeznává fakta od názorů a hodnocení, subjektivní a objektivní sdělení - zapojuje se do diskuse o obsahu textu	Jednoduché komunikační žánry Vzkaz Inzerát Objednávka Oznámení a zpráva Písemný projev <i>Slohový postup informační – styl prostě sdělovací, administrativní</i>	VO 8 - člověk a občanský život PT – MV- interpretace vztahů mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
- rozezná různé způsoby dorozumívání a používá je ve vhodné komunikační situaci - rozliší dopis osobního a úředního charakteru	Dopis Soukromý a úřední dopis Písemný projev <i>Slohový postup informační – styl</i>	ČJ 6 – jazyk a jeho útvary, tvarosloví, pravopis, skladba Lit 6 – psaní dopisu lit. postavě PT – OSV – komunikace

- užívá vhodné spisovné jazykové prostředky - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému psaní dopisu	<i>prostě sdělovací, administrativní</i>	
- rozliší druhy popisu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - vyhledává klíčová slova - používá výstižné jazykové prostředky a formuluje hlavní myšlenky textu - rozpozná v textu odstavce - užívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem - na základě svých dispozic a osobních zájmů - vyhledává popisy v literatuře	Popis – úvod k popisu Popis místnosti Popis osoby Popis pracovního postupu Písemný projev <i>Slohový postup popisný – styl prostě sdělovací, odborný, umělecký</i>	ČJ 6 - tvarosloví – podstatná a přídavná jména, slovesa Lit 6 – literární žánry a texty VO 6 - naše vlast- zajímavá a památná místa, osobnosti PČ - práce s technickým materiálem, příprava pokrmů PT – OSV- poznávání lidí PT – MKV- kulturní difference
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném pracuje s verbálními, nonverbálními a paralingválními prostředky řeči - uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, dbá na soudržnost mluveného projevu - v písemném projevu využívá vhodné jazykové prostředky a přímou řeč - dodržuje pravidla mezivětného navazování, dbá na návaznost a časovou posloupnost - pracuje s textem, započatým vyprávěním, zakončením příběhu	Naslouchání Praktické, věcné, zážitkové naslouchání Vypravování Dějová posloupnost Osnova Jazykové prostředky Přímá řeč Písemný projev <i>Slohový postup vyprávěcí – styl prostě sdělovací, umělecký</i>	Čj 6 – jazyk a jeho útvary, tvarosloví - slovesa VO 6 - naše vlast- zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, osobnosti Lit 6 – pověsti, dokončení příběhu PT – OSV- kreativita, komunikace

	Shrnutí poznatků o slohu	
--	--------------------------	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO:	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- chápe podstatu a funkce literatury - uvědomuje si rozdíl mezi uměleckou a věcnou literaturou - vyhledává informace k dělení umělecké literatury v knihovně a dalších informačních zdrojích - rozvíjí schopnosti vnímat a interpretovat umělecký text - jednoduše rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozpoznává základní prvky a termíny tematické, kompoziční a jazykové a začíná je používat při popisu uměleckého textu (díla)	Základy literární teorie Literatura a estetické prožitky Literatura umělecká a věcná Funkce literatury Dělení umělecké literatury Struktura (tematická, kompoziční) a jazyk literárního díla	VV 7 – umělecké vnímání
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci - porozumí některým termínům vztahujícím se k druhovému a žánrovému rozrůznění literatury a dokáže je použít při popisu uměleckého textu - osvojuje si základní obrazná pojmenování a zvukové prostředky poezie - vystoupí se samostatným přednesem před spolužáky - formuluje ústně i písemně dojmy z četby a názory na umělecké dílo	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, lyrické, epické, dramatické Báseň Sloka, verš, rým, rytmus, volný verš Zvuková stránka jazyka a obrazná pojmenování Povídka a román	Čj 6 – zvuková stránka jazyka – melodie, důraz, tempo řeči, podstatná jména Sloh 6 - popis

- seznamuje se s lidovou tvorbou a činnostmi sběratelů - rozlišuje a porovnává žánry lidové slovesnosti, jejich význam a funkci - charakterizuje pohádku, baladu, báji a pověst, uvede jejich výrazné představitele - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - hledá klíčová slova, vytváří otázky, stručné poznámky a výpisky z přečteného textu - formuluje hlavní myšlenku, reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vystoupí se samostatným přednesem před spolužáky	Literatura psaná a ústní (lidová) slovesnost Zařikávadla a pořekadla Pranostiky Příslloví Hádanky Lyrické písně Pověrečné historiky Pohádky Balady Báje a pověsti	Vv 6 – rozvoj estetického vnímání Čj 6 – zvuková stránka jazyka – melodie, důraz, tempo řeči, tvarosloví – přídavná jména, číslovky D 6 – starověké říše a civilizace, řecké báje a pověsti Z 6 – 7 – lokalizace starověkých států VO 6 – život v čase, naše vlast, osobnosti D 7 – české pověsti PT – OSV – mezilidské vztahy
- kultivuje čtenářské schopnosti a vnímá estetickou funkci literatury - reprodukuje přečtený text - orientuje se v ukázkách literatury pro děti a mládež a uvádí významné představitele základních žánrů - jednoduše popisuje strukturu (námět, téma, literární postava - hrdina, děj, čas, prostor, kompozice) a jazyk literárního díla (slova neutrální, zabarvená, spisovná, nespisovná, obrazná	Tvořivé činnosti s literárním textem a čtenářské dílny Literatura pro děti a mládež: literatura dobrodružná, fantasy, science – fiction, příběhy o zvířatech, příběhy ze života dětí, humor a nonsens	Čj 6 – Jazyk a jeho útvary Sloh 6 – dopis, popis, vypravování, mluvený a písemný projev Z 6 – 9 - orientace ve světě D 6 – 9 - historické souvislosti v návaznosti na literární ukázky Př. 6 – živočichové, fauna Vv 6 - rozvoj estetického vnímání – samostatná tvorba

pojmenování) - charakterizuje hlavní postavy literárního příběhu a vztahy mezi nimi - vyhledává klíčová slova, vytváří otázky, stručné poznámky a výpisky z přečteného textu - vlastními slovy se pokouší formulovat dojmy ze své četby, hlavní myšlenku a vlastní názory na konkrétní umělecké dílo (ukázkou) - vyhledává informace v knihovně a dalších informačních zdrojích - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát o přečtené knize - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		PT – MKV – kulturní diference PT – EV – vztah člověka k prostředí
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU -7. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- třídí a rozlišuje ohebné slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví Ohebné slovní druhy Skloňování podstatných jmen označujících části lidského těla	Lit 7 - práce s literárními ukázkami PT – OSV- komunikace

- určuje mluvnické významy - rozlišuje rod činný a trpný - rozeznává příslovečné spřežky a užívá je ve větách - třídí a rozlišuje neohebné slovní druhy, vyhledává je a doplňuje v textu - uvědomuje si, že slova mohou plnit funkci různých slovních druhů	Jmenné tvary přídavných jmen Zájmena, zájmeno jenž Číslovky Slovesa, slovesný rod Příslovce, příslovečné spřežky Neohebné slovní druhy	
- rozlišuje mluvnický a věcný význam slova - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - rozlišuje sousloví od volného spojení slov, slova jednoznačná a mnohoznačná - pojmenuje synonyma, antonyma, homonyma - pracuje s odbornými názvy	Nauka o slově Slovo a jeho významy Sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma a homonyma Odborné názvy	Lit 7 - v literárních textech pracuje se synonymy, antonymy, metaforou a obrazným pojmenováním Sloh 7 - popis, charakteristika, výtah, mluvený a písemný projev Př, Z, D, VO 7 - odborné názvy PT- MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami - obohacuje si slovní zásobu - zvyšuje svou úroveň vyjadřování - vybírá vhodné jazykové	Nauka o tvoření slov Slovní zásoba a její obohacování Odvozování Skládání Zkracování Přejímání	Lit 7- práce se slovní zásobou v literárních textech Sloh 7 – mluvený a písemný projev VO 6,7 - vztahy mezi lidmi – komunikace PT- OSV - komunikace

prostředky při komunikaci		
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický	Skladba Druhy vět Věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent Základní větné členy Rozvíjející větné členy Věty hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět	Lit 7 - práce s literárními texty Sloh 7 - vypravování
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu	Pravopis - průběžně Velká písmena Vyjmenovaná slova Koncovky podstatných a přídavných jmen Shoda přísudku s podmětem Souhrnná cvičení – předpony s, se/z, ze/vz	Z 7 - hledání souvislostí v Atlase světa VO 6 - 9 - názvy osobností, děl, událostí, svátků, významování, řádů a cen, organizací, institucí a orgánů, politických stran PT – OSV – rozvoj schopností poznávání

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel	Opakování učiva 6. ročníku Mluvený projev Technika mluveného projevu Čtení Čtení prožitkové a kritické Písemný projev	VO 6 - vztahy mezi lidmi - dialog PT – OSV - komunikace Čj 7 – nauka o slově, tvoření slov, slovní zásoba Lit 7 – tvořivé činnosti s literárním textem

	Vlastní tvořivé psaní	
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá výrazových prostředků a poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a zájmů	Vypravování <i>Slohový postup vyprávěcí – styl prostě sdělovací, umělecký</i>	Čj 7 – tvarosloví, nauka o slově, slovní zásoba, skladba Lit 7 – tvořivé činnosti s literárním textem Vv 7 - kresby s dějem PT – OSV – komunikace PT - OSV - kreativita
- využívá poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - výstižně formuluje a sděluje pocity, prožitky, rozvíjí emocionální vnímání - rozliší charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou -ústně charakterizuje na základě	Popis a charakteristika <i>Slohový postup popisný – styl prostě sdělovací, odborný, umělecký</i>	Čj 7 – nauka o slově, slovní zásoba Lit 7 – základy literární teorie VO 7 – naše vlast, kulturní život Vv 7 – emocionální kresba, Josef Lada Pč. - práce s technickým materiálem, příprava pokrmů PT- OSV – kreativita, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí

četby literární postavu (filmovou, divadelní)		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Žádost Životopis Pozvánka Výtah <i>Slohový postup popisný - styl prostě sdělovací, administrativní, umělecký</i>	Čj 7 – nauka o slově Lit 7 – příběhy cestopisné, životopisné, vzpomínkové Inf. 7 - práce s textovým editorem a internetem D, Př, Z 7 - práce s odborným textem dle výběru VO 6, 7 - naše vlast, kulturní život - známé osobnosti PT – OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Mediální komunikace	VO 6,7 - vztahy mezi lidmi – komunikace, kulturní život – prostředky komunikace PT- OSV - komunikace

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozlišuje žánry literatury umělecké a věcné literatury - vyhledává informace k dělení umělecké a věcné literatury v knihovně a dalších informačních	Základy literární teorie Literatura umělecká a věcná Literatura populárně – naučná Literatura faktu	Sloh 7 – popis a charakteristika VO 7 – kulturní život

zdrojích - rozvíjí schopnosti vnímat a interpretovat umělecký text - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozpoznává další prvky a termíny tematické, kompoziční a jazykové a začíná je používat při popisu uměleckého textu (díla)	Publicistika Dělení umělecké literatury Struktura (tematická, kompoziční) a jazyk literárního díla	
- rozlišuje další literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci - porozumí dalším termínům vztahujícím se k druhovému a žánrovému rozrůznění literatury a dokáže je použít při popisu uměleckého textu - osvojuje si složitější obrazná pojmenování a figury - vystoupí se samostatným přednesem před spolužáky - formuluje ústně i písemně dojmy z četby a názory na umělecké dílo	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, lyrické, epické, dramatické Písňové texty a básně lyrické, nonsensové, epické, balady a romance Anekdoty, bajky, báje, eposy, pověsti, pohádky, legendy, povídky, novely, romány Komedie a tragédie	VO 6, 7 – naše vlast, kulturní život – kulturní hodnoty a tradice D 6, 7 – starověk, středověk – báje, eposy, pověsti, legendy HV 7 - Z. Svěrák, J. Uhlíř PT – OSV - mezilidské vztahy - hodnoty, postoje, praktická etika PT- MKV- kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ PT – EV- vztah člověka k prostředí
- rozlišuje a porovnává žánry literatury faktu, jejich význam a funkci - na ukázkách demonstruje typické znaky cestopisu jako literatury faktu - charakterizuje cestopisy, životopisy, deníky, uvede jejich výrazné představitele - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu	Příběhy cestopisné, životopisné, vzpomínkové Cestopisy, životopisy, deníky, memoáry	D7 – středověk Sloh 7 – vypravování, popis, charakteristika, životopis, výtah

autora - hledá klíčová slova, vytváří otázky, stručné poznámky a výpisky z přečteného textu - uceleně reprodukuje přečtený text, formuluje hlavní myšlenky textu a vlastními slovy interpretuje smysl díla - charakterizuje postavy, popíše prostředí, děj, vyličí atmosféru - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
- kultivuje čtenářské schopnosti a vnímá estetickou funkci literatury - reprodukuje přečtený text - orientuje se v ukázkách literatury podle tematiky a uvádí významné představitele základních žánrů - popisuje strukturu (námet, téma, literární postava - hrdina, děj, čas, prostor, kompozice) a jazyk literárního díla (slova neutrální, zabarvená, spisovná, nespisovná, obrazná pojmenování) - charakterizuje hlavní postavy literárního příběhu a vztahy mezi nimi - vyhledává klíčová slova, vytváří otázky, stručné poznámky a výpisky z přečteného textu - vlastními slovy se pokouší formulovat dojmy ze své četby, hlavní myšlenku a vlastní názory na konkrétní umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem a čtenářské dílny Příběhy z dávných dob Příběhy dobrodružné Příběhy fantastické a cestování v čase Příběhy detektivní, hororové a jiné záhady Příběhy ze života dětí, humoristické a satirické	Čj 7 – tvarosloví, nauka o slově a tvoření slov, slovní zásoba, skladba Sloh 7 – popis a charakteristika D 7 – pravěk, starověk, středověk VO 7 - kulturní život – technické vynálezy, rozvoj estetického vnímání, vztahy mezi lidmi Vv 7 - rozvoj estetického vnímání PT- OSV- kreativita, komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika

(ukázkou) - vyhledává informace v knihovně a dalších informačních zdrojích - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát o přečtené knize - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
-rozliší slovanské jazyky -odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné češtiny - prohloubí osvojení spisovné podoby českého jazyka - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech -čte s porozuměním, kultivovaně	Čeština – jeden ze slovanských jazyků Nauka o slově • Slovní zásoba Obohacování slovní zásoby	Př. 8 – Lidské rasy Z 7 - Evropa Lit 6 – 9 rozbor jazyka hlavních postav lit. ukázek PT – VEG – objevujeme Evropu Lit 8 – průběžně – četba ukázek Z 8 - podnebí PT – MKV - multikulturalita

mluví a píše -pracuje s pojmy homonyma, synonyma, - obohacuje slovní zásobu, přenáší slovní význam -spojuje slova v sousloví, přejímá slova z cizích jazyků -pracuje se SSČ		
-rozliší slovesný vid, tvoří vidové dvojice	Ohebné a neohebné slovní druhy (opakování) Slovesa – slovesný vid	PT – OSV – rozvoj schopností poznávání
-píše a vyslovuje správně slova přejatá -seznámí se s odchylkami ve skloňování jmen cizího původu -užívá běžná cizí obecná i vlastní jména ve správných tvarech	Tvarosloví Slova přejatá Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen Užití vlastních jmen v textu	Z 6 - 7 – světové zeměpisné názvy Hv6 - 9 – jména hudebních skladatelů PT – MKV - multikulturalita
-rozliší větu jednoduchou, souvětí, věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty -zopakuje větné členy základní a rozvíjející -rozliší druhy Vv -seznámí se se spojovacími výrazy u poměrů	Skladba Věta jednoduchá a souvětí Souvětí souřadné Souvětí podřadné	PT – OSV – rozvoj schopností poznávání

-rozliší významové vztahy mezi větami v souvětí -vyhledá a určí několikanásobné větné členy v textu, graficky je znázorní, určí významový poměr -rozliší souřadné a podřadné souvětí -používá spojky, vztažná zájmena, příslovce jako spojovací výrazy -procvičuje interpunkci -rozebere a graficky znázorní stavbu složitějšího souvětí		
-opakuje a procvičuje na základě pravidel -vymýšlí samostatné příklady	Souhrnné opakování tvarosloví, skladby, tvoření slov, významu slov.	PT – OSV – rozvoj schopností poznávání

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
-pracuje s odborným textem, vytvoří osnovu, pořídí si výpisky, citát -formuje hlavní myšlenky textu	Výtah	VZ 8 - 9- práce s odborným textem dle volby žáka PT - OSV- rozvoj schopností poznávání
-respektuje přesvědčení jiných lidí, vcítí se do situace ostatních	Charakteristika literární postavy	Vv – 8 – výtvarné ztvárnění lit. postavy Hv – 6 – dramatické ztvárnění postavy hudeb. díla

		Lit – 8 – charakteristika lit. postav PT – OSV – poznávání lidí PT – OSV - mezilidské vztahy
-formuluje myšlenky a názory v logickém sledu -vytvoří samostatný výklad podle zájmů, využije znalosti z různých oblastí s ohledem na další vzdělávání / profesi	Výklad	M, Ch, F, Př., Z, D 8 – práce s odborným textem dle výběru žáka PT – OSV - komunikace
-využije poznatky o jazyce a stylu k tvořivé práci na základě svých dispozic a zájmů	Líčení	Lit 8 – práce s uměleckými texty PT – OSV - kreativita
-rozliší objektivní a subjektivní sdělení -čerpá poučení z vnímavého sdělení jiných lidí -samostatně tvoří daný slohový útvar	Úvaha	VZ 8 - 9 hodnota zdraví PT – MV – tvorba mediálního sdělení
-vyhledává a třídí informace, využívá je při procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě - pracuje s publicistickými ukázkami	Souhrnné poučení o slohu Jazykový projev – mluvený, psaný	PT- MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- opakuje a třídí vědomosti z nižších ročníků – vychází z termínů: mytologie, báje, epos -seznámí se s dalšími hrdinskými eposy a díly řeckého dramatu	Antická literatura	Z 7 - Řecko Z 8 – region Haná D – 6 – starověké státy D – 7 – středověká kultura

- určí rozdíl mezi řeckou a římskou literaturou - pracuje s textem - hledá příklady charakteristiky, popisu a líčení		PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá
- rozliší pojmy středověký rytířský epos a hrdinský epos - seznámí se s hlavními díly středověké literatury, jejím dělením - seznámí se s pojmem středověká kronika, staročeština	Středověká literatura	D – 7 - renesance VZ 8 – vztahy mezi lidmi a formy soužití - láska PT – OSV – komunikace PT – VDO – občanská spol. a škola
-seznámí se s hlavními znaky renesanční, klasicistní a barokní literatury, jejich představiteli - rozšiřuje si vědomosti o pojmech: drama, sonet, román, novela, epos, novela -rozliší poezii od prózy	Od renesance ke klasicismu	VO 6 – Zvyky a tradice D 6 – Vznik křesťanství VO 9 - Náboženství
-seznámí se s hlavními rysy romantismu a realismu, jejich představiteli - rozšiřuje si znalosti o pojmech: balada, bylina, sběratel lidové slovesnosti, pohádka, povídka, romance - v dílech Boženy Němcové sleduje život lidí, zvyky - seznámí se s pojmy: epigram, ironie, satira, oxymóron	Romantismus a realismus v české a světové literatuře	D – 8 - romantismus D – 8 – kultura 2. pol. 19. stol. Z 7 – Německo, Rakousko, Polsko Př 8 – Lidské rasy D 9 – Holocaust VO 8 - Rasismus

- vyhledá v textu metaforu a metonymii - rozdělí báseň na sloky, verše, určí druh rýmu		
-seznámí se s osudy českých i světových umělců - pracuje s internetem a odbornými publikacemi - připomene si základní druhy rýmu - rozlišuje typ básně /lyrická, epická/ - aktivně pracuje s básní	Česká a světová literatura 2. poloviny 19. století – počátek 20. století	Z 8 - Česká republika - rodiště a pobyt významných osobností D 7 – Zámořské objevy VO 6 - naše vlast - státní hymna HV 6-9 významní hudební skladatelé PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá
- pracuje s pojmy sci-fi povídka, dobrodružná literatura, humoristická literatura - hledá charakteristické prvky pro danou literaturu - charakterizuje literární postavy, přiřazuje jim typické vlastnosti vyplývající z textu	Literatura pro mládež	PT – OSV- mezilidské vztahy VO 6 - vztahy mezi lidmi VZ 8 – vztahy mezi lidmi a formy soužití - láska C 7 – Fantastická, humoristická literatura Sloh 8 – Charakteristika
Průběžně žák: - pracuje s literárními texty a rozvíjí čtenářské dovednosti - vlastními slovy interpretuje smysl díla - diskutuje o četbě, filmových a divadelních představení - navštěvuje kulturní akce		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy, tvary slov Skloňování obecných jmen přijatých a cizích vlastních jmen	Z 6 -9 - zeměpisné názvy, jejich česká podoba D 6, 7 – antická jména, slovanská jména
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	Pravopis – lexikální, morfologický	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - stanoví východisko a jádro výpovědi - opraví pořádek slov ve větě	Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí Pravopis syntaktický	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle	Obecné poučení o jazyce – čeština, skupiny jazyků – především slovanské, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace	Z 7 - Evropa Lit 8 - nejstarší literární památky PT-VEG – Jsme Evropané Lit 6 -9 - přednes uměleckého textu

komunikační situace - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace a členění souvislé řeči	Čj 6 - 9 - rozdílná výslovnost v cizím jazyce, srovnání s Čj
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Nauka o slově Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova, synonyma, antonyma, homonyma, způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov	Z, Př, F, Ch - odborné názvy v přírodovědných předmětech

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a	Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, komunikační žánry Písemný projev – vlastní tvořivé psaní	Lit 6 - 9 - texty v umělecké literatuře VO 8 - 9 – občanský život, globální problémy, diskuse na vybrané téma

pravidel dialogu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		
- využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v textu a komunikační záměr partnera v hovoru - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Slohové postupy a žánry Komunikační žánry Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu na základě poznatků o jazyce a stylu	Z, D, Př, Ch, F, VZ – práce s odborným textem dle výběru žáka PT - MV – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání autora mediálních sdělení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- rozvíjí praktické i věcné čtení	Čtenářské dílny	
- čte s porozuměním přiměřeně	Interpretace literárních a jiných	

náročné texty potichu i nahlas, zapamatuje si z něj podstatná fakta a informace - uceleně reprodukuje přečtený text podle svých schopností a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby a pokusí se vyslovit vlastní názory na přečtenou knihu či umělecké dílo - samostatně zpracuje záznam o přečtené knize a s oporou o text referát prezentuje - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	děl	
- dokáže pracovat s textem, najde hlavní myšlenku, určí námět, charakterizuje hlavní postavy, posoudí jejich jednání a vzájemný vztah - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvořivé činnosti s literárním textem	
- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárních textů, používá jednoduché literární pojmy - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém	Literární teorie a historie Česká a světová literatura konce 19. století a počátku 20. století Česká a světová literatura 1. poloviny 20. století Česká a světová literatura 2.	

i filmovém zpracování	poloviny 20. století	
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele - pracuje s ukázkami, porovnává je i jejich funkci - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry Literatura pro mládež	D 8 - 1. světová válka, příčiny, průběh, důsledky D 9 – Vznik ČSR, ČSR ve 20. a 30. letech 20. století, 2. světová válka, holocaust, svět po válce, únor 1948, nástup totalitní moci v ČSR, rozpad komunistického bloku. VO 8, 9 - Stát a právo PT - OSV – hodnoty, postoje, praktická etika PT - VDO – občan, občanská společnost a stát

6.2 ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Anglický jazyk na druhém stupni navazuje na předmět Anglický jazyk na prvním stupni, dále tvoří součást celku Jazyk a jazyková komunikace.

Hodinová dotace tohoto předmětu je 3 hodiny týdně, v šestém ročníku 4 hodiny. Třídy nad počet žáků 24 jsou děleny na dvě skupiny. Umožňují-li to podmínky, třídy jsou děleny i při nižším počtu žáků. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo v počítačové učebně, které jsou vybaveny interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem a připojením k internetu. Žáci mají možnost pracovat s cizojazyčnými slovníky, časopisy a knihami v anglickém jazyce. Lavice jsou vhodně uspořádány. Pro výuku lze využít interaktivní výukové programy.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, v nichž se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur.

Vyučování anglickému jazyku poskytuje živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Žáci by měli dosáhnout úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Mezipředmětové vztahy

- spolupráce a vzájemná pomoc s vyučujícím dalšího cizího jazyka (ruštiny), českého jazyka, zeměpisu

Kompetence digitální

- používat digitální zařízení a jeho aplikací při učení
- vyhledávat, upravovat informací a digitálního obsahu, rozvíjet zájem a navazovat kontakty
- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitálních technologií
- propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY,
ŽÁK:		POZNÁMKY
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný	Poslech z CD a online učebnice Kartičky Základní fonetické znaky a jejich výslovnost

	přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby	
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	PT - OSV Mezilidské vztahy Poznávání lidí VO - rodina
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění), práce se slovníkem	Práce se slovníkem
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematické okruhy – domov, bydlení, rodina, škola, volný čas, příroda a město, kultura, sport, cestování, stravovací návyky, realie zemí příslušných jazykových oblastí	PT - VEG Objevujeme Evropu a svět PT – MKV Kulturní difference Halloween, Christmas, Valentine's day, Easter Z -Velká Británie, Spojené státy americké

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby	Poslech z CD a online učebnice Základní fonetické znaky a jejich výslovnost
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby místa a věci ze svého každodenního života	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Práce se slovníkem
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění),	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Tematické okruhy – domov, škola, počasí, stravovací návyky, moderní technologie a média, příroda a město, kultura, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových	PT – VEG • Objevujeme Evropu a svět

- reaguje na jednoduché písemné sdělení	oblastí	PT – MDV • Tvorba mediálního sdělení PT – MKV • Kulturní difference Halloween, Christmas, Valentine's day, Easter PT – EV • Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z -Velká Británie, Spojené státy americké, Austrálie
---	---------	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu	Poslech z CD a online učebnice Základní fonetické znaky a jejich výslovnost

	slov a osvojené slovní zásoby	
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	VZ – nemoci a úrazy Z - anglicky mluvící země, turismus
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy – domov, rodina, pocity a nálady, péče o zdraví, sport, společnost a její problémy, kultura, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	PT – VEG • Objevujeme Evropu a svět PT – MKV • Kulturní difference Halloween, Christmas, Valentine's day, Easter

		PT – EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby	Poslech z CD a online učebnice Základní fonetické znaky a jejich výslovnost
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby místa a věci ze svého každodenního života	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení		PT – VEG • Objevujeme Evropu a svět PT – MKV • Kulturní difference Halloween, Christmas, Valentine's day, Easter PT – EV • Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT – OSV • Poznávání lidí

6.3 RUSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Ruský jazyk jako druhý cizí jazyk na druhém stupni základní školy tvoří součást celku Jazyk a jazyková komunikace.

Ruský jazyk se vyučuje v sedmém, osmém a devátém ročníku. Hodinová dotace tohoto předmětu jsou dvě hodiny týdně. Početnější třídy jsou děleny na dvě skupiny. Výuka probíhá v kmenové učebně vybavené audiovizuální technikou. Příležitostně je k dispozici učebna, která je vybavená počítačovou technikou a interaktivní tabulí.

Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi v různých částech Evropy i jiných světadílů. Předmět směřuje k dovednostem žáka dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části předmětu Ruský jazyk. Žáci musí také porozumět čtenému textu, na čtenářských dovednostech potom budují schopnost psát.

Žáci by měli dosáhnout úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Ruský jazyk, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podpora rozvoje tvořivého myšlení žáků, vedení k propojování získaných poznatků do širších celků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, vedení žáků k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváření dostatku komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- vedení žáků k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- vedení žáků k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- práce s česko-ruskou interferencí, vyhledání shody a odlišnosti obou slovanských jazyků
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům, využívání výpočetní techniky, začleňování práce ve skupinách
- předkládání konkrétních situací, k jejichž zvládnutí je potřeba ruský jazyk
- kladení vhodných otázek

Kompetence komunikativní

- nabídnutí dostatku možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům, vedení žáků ke komunikaci na odpovídající úrovni
- učení žáků využívat informační prostředky ke komunikaci se světem
- dbání na dobrou úroveň vyjadřování, vedení žáků nebát se používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk, vedení k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky, vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- navozování dostatku situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváření situací, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vedení žáků k respektování názorů učitele
- usilování o vzájemnou toleranci a spolupráci žáků, podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, podpora spolupráce ve skupině
- vedení žáků k schopnosti sebekontroly
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- vedení žáků k pochopení důležitosti tolerance a solidarity v lidských vztazích a snaze vcítit se do problémů minorit ve světě i u nás
- seznámení žáků s realitami rusky mluvících zemí
- vedení žáků k respektování názorů ostatních
- vedení žáků k diskuzi a k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k vzájemnému naslouchání si, kooperaci

Kompetence pracovní

- vedení žáků k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedení k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- vedení žáků ke spolupráci, zařazování výuky ve skupinách
- vedení žáků k zodpovědnému a svědomitému přístupu k učení, k efektivnímu organizování své práce
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, jejich využívání při učení

- vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálních obsahů

Mezipředmětové vztahy

- spolupráce a vzájemná pomoc s vyučujícími českého jazyka, anglického jazyka, zeměpisu a dějepisu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<u>receptivní řečové dovednosti:</u> - seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - chápe obsah čteného textu nebo konverzace, soustředí se na nejdůležitější informace, rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku - čte nahlas, čte i složitější text,	<u>jazykové prostředky a funkce:</u> <u>fonetika</u> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět <u>pravopis</u> • seznámení s ruským pravopisem <u>gramatika</u> • skloňování vybraných podstatných jmen • skloňování vybraných přídavných jmen • vybrané tvary přivlastňovacích zájmen • číslovky 1–20 • minulý čas • slovesné vazby odlišné od češtiny	MV – Mediální produkty a jejich význam MV – Uživatelé MV – Účinky mediální produkce a vliv médií OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MKV – Psychosociální aspekty interkulturality MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VEG – Žijeme v Evropě

kterému nerozumí zcela přesně - v souvislém projevu roditelého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi <u>produktivní řečové dovednosti:</u> - požádá v jednoduchých větách o informace z každodenního života - požádá o základní informace z běžného života a sám je v jednoduchých větách poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - reprodukuje méně náročný autentický text - seznamuje se s tiskací ruskou abbukou - na základě výchozího textu, napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku - při zpracování písemného	- vyjádřená záporu <u>komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování žádostí, přání <u>tematické okruhy a komunikační situace:</u> - představení se, pozdravy, základní zdvořilostní fráze - volnočasové aktivity - škola, školní předměty - rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání - bydlení, jeho popis a vybavení <u>realie zemí studovaného jazyka:</u> - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR	
--	---	--

projevu využívá slovník <u>interaktivní řečové dovednosti:</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, požádá o radu, o pomoc - zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<u>receptivní řečové dovednosti:</u> - rozvíjí úroveň správné ruské výslovnosti, usiluje o plynulé Používá správnou ruskou intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu, rozpozná téma, hlavní myšlenku - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu	<u>jazykové prostředky a funkce:</u> <u>fonetika</u> • další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět <u>pravopis</u> • upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <u>lexikologie</u> • slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích <u>gramatika</u> • přídavná jména tvořená od	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Spolupráce MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Morálka všedního dne MV – Mediální produkty a jejich význam MV – Uživatelé MV – Účinky mediální produkce

neznámých slov -) shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace, pochopí záměr mluvčího - čte nahlas, plynule a foneticky správně - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při práci s textem používá slovník a internet <u>produktivní řečové dovednosti:</u> - žádá vhodnou formou o informace z každodenního života - v jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - reprodukuje méně náročný autentický text - jednoduše se vyjádří k různým tématům	jmen podstatných • vybraná osobní zájmena • vybraná ukazovací zájmena • číslovky 1–100, 1 000 • časování sloves I. a II. typu • časování sloves pohybu • vybrané vazby sloves • příslovce <u>komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> • popis, vypravování • stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce • jednoduchá prezentace • informace z médií <u>tematické okruhy a komunikační situace:</u> • rok, roční období, měsíce • popis dne, časové údaje • jídlo, stravovací návyky • nákupy, móda, oblékání, styly oblékání • vzhled a charakter člověka <u>reálie zemí studovaného jazyka:</u> • základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky	a vliv médií VEG – Žijeme v Evropě
---	--	---

- při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <u>interaktivní řečové dovednosti:</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat	základní informace o životě v Rusku	
---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<u>receptivní řečové dovednosti:</u> - zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním - dbá na správnou výslovnost a intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu -interpretuje obsah poslechu -pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah	<u>jazykové prostředky a funkce:</u> <u>fonetika</u> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) <u>pravopis</u> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <u>lexikologie</u> - tvoření slov, ustálená slovní spojení <u>gramatika</u> - skloňování podstatných jmen 3. stupeň přídavných jmen	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MV – Mediální produkty a jejich význam MV – Uživatelé MV – Účinky mediální produkce a vliv médií VEG – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

konverzace - vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet <u>produktivní řečové dovednosti:</u> - navazuje jednoduchou konverzaci - vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života - navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - reprodukuje méně náročný autentický text - na základě výchozího textu, napíše několik vět o sobě	• řadové číslovky • minulý a budoucí čas sloves • rozkazovací a podmiňovací způsob sloves • vazby нужно a нельзя • spojka если <u>komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> • formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence • jednoduchá prezentace • informace z médií <u>tematické okruhy a komunikační situace:</u> • volný čas a cestování • doprava, orientace ve městě • zdraví a nemoci, části těla, zdravý životní styl, počasí • svátky a oslavy, blahopřání • hlavní město Ruska - Moskva <u>reálie zemí studovaného jazyka:</u> • základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliem České republiky • základní informace o životě v Rusku	VEG – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
--	--	--

- vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům (referát) <u>interaktivní řečové dovednosti:</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, požádá o radu, o pomoc - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách		
--	--	--

6.4 MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA

Vzdělávací obor Matematika je začleněn do oblasti Matematika a její aplikace. Tato oblast je založena na aktivních činnostech typických pro práci v matematice a pro užívání matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro praktický život.

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni a je úzce spjata s ostatními přírodovědnými předměty – fyzika, chemie, zeměpis.

Matematika se vyučuje na 2. stupni v 6. – 7. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. - 9. ročníku 5 hodin. Výuka je realizována v učebnách vybavených interaktivními tabulemi a s využitím interaktivních výukových materiálů.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoli na množství znalostí a vědomostí. Proto i metody práce jsou zaměřené především na řešení problémů, na samostatnou práci žáků, či na práci ve skupinách, různé počítařské soutěže a hry. Svou důležitou úlohu ale stále hraje i běžná frontální výuka a zpracování jednoduchých projektů. Žáci jsou vedeni k soustavné sebekontrolě.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení matematických pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná
- Závislosti práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy, které jsou vyučovány v jednotlivých ročnících podle níže uvedené osnovy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedení k osvojování matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vedení k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, algoritmů, metod řešení)
- využívání prostředků výpočetní techniky
- zařazování metod, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci
- vedení k plánování postupů a úkolů

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadávání úkolů s využitím informačních a komunikačních technologií
- vedení k aplikaci v ostatních vyučujících předmětech a reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- učení provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- učení se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- zjišťování, že realita je složitější než její matematický model
- provádění rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učení se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- práce s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedení k ověřování problémů
- nabízení nových úloh a problémů, u kterých žáci mohou aplikovat známé postupy řešení
- podpora provádění rozborů problémů nalézáním různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- zdůvodňování matematických postupů
- vytváření hypotézy
- komunikování na odpovídající úrovni
- vedení k užívání správné terminologie a symboliky
- pomáhání žákům zdůvodňovat matematické postupy
- podporování spolupráce a komunikace s ostatními

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učení se věcně argumentovat
- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vyžadování dodržování a respektování dohodnutých pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- respektování názorů ostatních
- formování si volných a charakterových rysů
- zodpovědné rozhodování podle dané situace
- vedení žáků k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- umožnění žákům hodnotit svoji činnost
- zjišťování, jak vyhovuje žákům způsob výuky
- zařazování úloh s ekologickou tematikou

Kompetence pracovní

- zdokonalování grafického projevu
- vedení k efektivitě při organizování vlastní práce
- vyžadování zodpovědného přístupu k zadaným úkolům
- požadování dodržování daných termínů
- učení využívat prostředky výpočetní techniky

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení, aplikací, služeb při výuce
- využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- seznamování s novými technologiemi, chápání významu digitálních technologií pro společnost
- hledání algoritmu řešení úloh
- učení žáků předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat
- vedení žáků k etickému jednání při sdílení informací a komunikaci v digitálním světě
- vedení žáků k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- provádí početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel - z paměti i písemně provádí odhady výpočtů - z paměti i písemně zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	Přirozená čísla - opakování - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení čísla na číselné ose - porovnávání, zaokrouhlování - početní operace	PT – OSV rozvoj schopností poznávání PT – OSV - kooperace a kompetice
- rozlišuje druhy čar, používá technické písmo k popisu geometrických útvarů - využívá potřebnou matematickou symboliku - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka	Základní pravidla rýsování - druhy čar, technické písmo - geometrické útvary v rovině - bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, rovina	

- rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Převody jednotek Obvody čtverce, obdélníka, trojúhelníka	
- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Desetinná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání, zaokrouhlování - početní operace Převody jednotek	F6: - převody jednotek - výpočet povrchu a objemu krychle a kvádra
- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo složené na součin prvočísel	Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené	M7: - využití znaků dělitelnosti při úpravách zlomků Rozšiřující učivo: - dělitelnost 4, 6

- určuje a užívá násobky a dělitele - umí používat nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N		- rodné číslo - Eratosthenovo síto - interaktivní výukové materiály
- rozumí pojmu úhel - změří a narýsuje daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů - pozná dvojice úhlů vedlejších i vrcholových, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	Úhel a jeho velikost - rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu, měření velikosti úhlu Úhel ostrý, tupý a pravý - početní operace s velikostmi úhlů Úhly vedlejší a vrcholové Mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník	M7: - grafické úlohy
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné	Osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary	M7: - středová souměrnost - věty o shodnosti trojúhelníků
- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku	Obsah čtverce a obdélníka	
- využívá znalostí při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje tělesa – krychle,	Povrch a objem krychle a kvádrů - jednotky obsahu	M, F7, 8, 9: - převody jednotek obsahu a objemu

kvádr - umí narýsovat síť tělesa - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle a kvádru - užívá jednotky objemu a umí je vzájemně převádět - odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádru	- obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších útvarů Kvádr, krychle - síť těles - zobrazování těles - povrch krychle a kvádru - jednotky objemu - objem krychle a kvádru	
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků - zná vlastnosti trojúhelníků - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy, umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou	Trojúhelník - pojem, druhy Těžnice, střední příčky, výšky Kružnice opsaná, vepsaná	M7: - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce sss - výpočet obsahu trojúhelníku

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • porovnává zlomky • provádí početní operace s racionálními čísly • užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek – část celku (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem) • v konkrétních situacích využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	- Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek, smíšené číslo - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	- F7: - - hustota - - rychlost, dráha, čas rovnoměrného pohybu - výpočet
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - v konkrétních situacích využívá matematický aparát v oboru celých čísel	- Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace	- M8, 9: - - výrazy s proměnnými - F6: - - měření teploty - D6: - - časové přímky
- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestavit trojúhelník - dbá na kvalitu rýsování	- Trojúhelník - shodnost trojúhelníků – věta sss, sus, usu - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníku	- M9: - - věty o podobnosti trojúhelníků
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami	- Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost.	- Z6: - - měřítko plánu a mapy

- zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky plánů a map - řeší situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou a rovnicí	- pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení v daném poměru - Měřítko. Úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	- Ov: - – daně, sociální systém, spoření - PT: - - práce s tabulkami a grafy z denního tisku - Inf: - - tabulkový procesor, tvorba grafu - F6: - - rychlost, dráha, čas rovnoměrného pohybu - - všechny vzorce ve F
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady - řeší aplikační úlohy na procenta	- Procenta - základní pojmy – základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	- Ch: - - koncentrace roztoků - - příklady z praxe (vaření, nákup surovin – výhodná balení, směnný kurz...)
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestavit rovnoběžník - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku	- Rovnoběžníky - základní pojmy, vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku	
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestavit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	- Lichoběžník - základní pojmy - konstrukce	
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz	- Povrch a objem hranolů - základní pojmy - výpočet povrchu a	- - interaktivní výukové materiály

tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu, - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	objemu	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	- Středová souměrnost - sestrojení obrazu ve středové souměrnosti	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	- Druhá mocnina a odmocnina - pojem druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin,	M7: - obsah rovinných obrazců M8: - obsah kruhu
- rozliší odvěsny a přeponu - rozumí vztahu mezi stranami pravoúhlého trojúhelníka - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníka - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty	D6: - Starověké Řecko - Pythagoras
- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	- Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným	F8: - zápisy velikosti fyzikálních veličin

	mocnitelem	
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	- Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů	
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší LR pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	- Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice	F7: - úlohy o rovnoměrn. přímočarém pohybu - výpočet neznámé ze vzorce
- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy a zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	- Slovní úlohy	
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu	- Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	M9: - povrch a objem kužele
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	- Válec - pojem - povrch válce	

- umí vyřešit slovní úlohy	- objem válce	
- umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množina bodů dané vlastnosti - využívá získaných poznatků – výška, těžnice, Thaletova kružnice, ... v konstrukčních úlohách	- Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	- Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	
- užívá postřeh, logickou úvahu a úsudek při řešení nestandardních úloh a problémů - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky z různých oblastí - vyhledává v textu potřebné údaje a vztahy - ověří výsledek úlohy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geom. úlohy - římské číslice	Úlohy tohoto typu jsou zařazovány průběžně pro zpestření výuky PT – OSV - kreativita, kooperace, kompetice

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- Žák: - rozkládá výraz na součin (vytýkání, vzorce)	- Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy	-

- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými pomocí metody sčítací i dosazovací - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	- Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	- F: - úlohy o pohybu - Ch: - roztoky
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem fce a pojem lineární fce - sestaví tabulku a zakreslí graf dané fce - užívá fční vztahy při řešení úloh - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	- Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem fce - lineární fce (přímá úměrnost) -	- Práce s tabulkami a grafy
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování - rozumí rozdílu mezi hrubou a čistou mzdou a umí ČM vypočítat - řeší úlohy z praxe na jednoduché, složené a kombinované úrokování - vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým - vysvětlí možnosti úspor, investic, spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky (FP) - porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných FP - hledá možnosti řešení deficitu příjmů a výdajů - uvede možnosti půjčení chybějících FP - porovná nabídky finančních produktů pro půjčení chybějících FP	- Finanční matematika - základní pojmy FM - základní pojmy mzdové problematiky	- Použití statistických údajů z novin, časopisů, internetu a dalších zdrojů - - Inf: - práce s tabulkovým procesorem
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	- Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	

- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá objem a povrch těles, aplikuje pro slovní úlohy	- Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	- PT – OSV - kreativita, kooperace, kompetice
---	--	---

6.5 DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí. Učí poznávat děje, skutky a jevy, které ovlivnily vývoj společnosti zcela zásadně a zejména ty, které se promítají do současnosti. Vysvětluje souvislosti dějinných událostí a rozvíjí časové a prostorové představy. Důraz je kladen na základní hodnoty evropské civilizace. V souvislosti se světovými dějinami je zdůrazněna kulturní rozmanitost světa a nerovnoměrný vývoj v jednotlivých oblastech.

Dějepis neopomíjí regionální dějiny, naopak prostřednictvím nich konkretizuje obecné historické problémy.

Výuka dějepisu na druhém stupni probíhá v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně. Pro dějepisnou výuku je škola vybavena historickými mapami, dějepisnými atlasy, historickými obrazovými soubory a odbornou literaturou. Dějepis je spjat s ostatními vyučovacími předměty, zejména s literaturou, estetickou výchovou, výchovou k občanství i s přírodovědnými předměty.

Způsob výuky předmětu vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací, jejich uvádění do souvislostí
- práce s obecně užívanými termíny
- získávání komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- využívání již získaných vědomostí a dovedností k řešení problému
- volba vhodných i alternativních způsobů řešení
- kritické myšlení, obhajoba svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- zapojování do diskuse, obhajování svého názoru
- věcná argumentace

- užití moderní technologie ke komunikaci
- práce s historickým textem přiměřená věku

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině, respektování názoru ostatních členů
- zapojování do debaty celé třídy nekonfrontačním způsobem

Kompetence občanské

- uvědomění si našich tradic, kulturního a historického dědictví
- odmítání násilí, útlaku a rasové nesnášenlivosti na základě historických příkladů

Kompetence pracovní

- plnění závazků a povinností v souvislosti s výukou

Kompetence digitální

- tvorba a úprava digitálního obsahu v různých formách, respektování autorských práv a licencí
- plánování a vytváření sekvencí pokynů srozumitelných pro výpočetní systém, vedoucích k vyřešení daného problému nebo k provedení konkrétního úkolu
- upřesnění, úprava a vylepšení stávajícího digitálního obsahu tak, aby vznikl nový originální obsah

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém	Úvod do vyučování dějepisu, historické prameny. Počítání, historická mapa. Muzeum, galerie, archiv, archeologie Měření času, historická mapa	Z 6, 7 - orientace na mapě, instituce v regionu M 7 - kladná a záporná čísla

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu -objasní zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Pravěk, starší doba kamenná, jednotlivé typy člověka. Mladší a pozdní doba kamenná, přechod k zemědělství. Doba bronzová a železná. Keltové.	F 6, 7- vlastnosti kovů. PT - EV– základní podmínky života
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověk Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	M 6, 7, 8, - šedesátková soustava, jehlan, úhly a hodiny Z 6 - kompas PT - VDO – občan, občanská společnost a stát
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech - vysvětlí podstatu antické demokracie	Antické Řecko a Řím	VO 7 8 - pojem demokracie Lit 6 - řecká pověst Z 8 - dnešní podoba bývalého impéria, mapa Evropy PT- VDO– principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Stěhování národů. První středověké státy	Z 8 - nynější státy na území bývalých říší - Asie Z 9 - náboženství ve světě, islám PT - VEG – objevujeme Evropu a svět
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu	Velká Morava a český stát (vnitřní vývoj a postavení	Lit. 8- nejstarší literární památky z Velké Moravy a doby počátků

a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti - uvede příklady románské a gotické kultury -objasní vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Středověká společnost, funkce jednotlivých vrstev Románské a gotické umění a vzdělanost	českého státu. VO 6 - poznání regionu, orientace v památkách našeho města. PT - MKV - multikulturalita
- objasní vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život -popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky	Přemyslovci a Lucemburkové Renesance a reformace Husitství a jeho odkaz Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. – 18. století Třicetiletá válka	PT – VEG – jsme Evropané Z 7 - objevné cesty Amerika, Afrika, Asie

vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek -vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Barokní kultura a osvícenství Habsburská monarchie v 17.- 18. století Osvícenský absolutismus Průmyslová revoluce	VO 7, 8 - uvědomění si pojmu národ.
-objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek, starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií -na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Vznik USA Velká francouzská revoluce, napoleonské války a jejich vliv na Evropu Národní obrození, osvobozenécké hnutí v Evropě Svět ve 2. polovině 19. století, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 1. světová válka – příčiny, průběh, konec.	VO 7, 8, - vznik moderní demokracie Řešení sociálních problémů. Výchova demokratického občana. Vlastenectví. PT - EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy Vznik Československa	Lit 9 - odraz války v literatuře
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní	Totalitní systémy Velká hospodářská krize	VO 8 – člověk ve státě PT - MV– fungování a vliv médií ve společnosti.
- rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	2. světová válka Holocaust Československo do konce 2. světové války (domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války)	PT - OSV – hodnoty, postoje a praktická etika Lit 9 - 2. světová válka v literatuře a filmu Ch 9 - otravné a jedovaté látky ve vojenství PT - VDO– občan, občanská společnost a stát
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Rozdělení světa do vojenských bloků Studená válka Mezinárodní organizace	VO 9 – mezinárodní organizace

- posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Dekolonizace Vývoj Československa 1945 – 1989 Obnova demokracie ve východní a střední Evropě Problémy současnosti	
---	---	--

6.6 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací předmět Výchova k občanství patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Na 2. stupni je zařazen do vzdělávání od 6. do 9. ročníku. Výchova k občanství je vyučována ve všech ročnících 2. stupně s jednohodinovou týdenní dotací.

Předmět vede žáky k tomu, aby se na základě získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě a aktivně se zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti na základě poznání dějinných, kulturních a sociálních aspektů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci rasistických, xenofobních a extremistických projevů. Vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti. Vede k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i k poznávání otázek obrany státu. Žáci získají informace o aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, rozvíjejí zájem o veřejné záležitosti. Předmět reaguje na potřebu vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti a pomáhá se žákům orientovat v problematice peněz a cen. Učí žáky odpovědnému spravování rozpočtu domácnosti s ohledem na měnící se životní situaci.

Vzdělávací obsah předmětu výchova k občanství je na 2. stupni rozdělen na tematické okruhy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy, Globální svět.

Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na poznatky žáků z 1. stupně, převážně z oblasti Člověk a svět. Učivo se rovněž opírá o zkušenosti žáků z denního života, z kultury, města, regionu, z rodinného prostředí a mezilidských setkání ve škole a ve společnosti.

V 7. ročníku se žáci seznamují s kulturním a přírodním bohatstvím národa, různými formami vlastnictví, funkcí peněz a hospodařením. Odhalují a řeší principy demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, vztahy mezi lidmi ve společnosti a mezi občany jednotlivých zemí. Nahlíží do oblasti lidských práv a hodnot moderní společnosti.

V 8. ročníku směřuje učivo k vnímání a posuzování sebe sama i druhých lidí, posiluje vůli a osobní vlastnosti jednotlivce. Usiluje také o rozvoj osobnosti po stránce morální a sociální. Přibližuje žákům oblast práva, právní řád ČR, druhy a postihy protiprávního jednání, rodinný a občanský život.

Učivo 9. ročníku upevňuje u žáků systém osobních hodnot na příkladech řešení situací citového, politického, ekonomického života. Žáci rozvíjí oblast finanční gramotnosti, uvědomují si podstatu pracovního života, evropské integrace, projevy globalizace a významné globální problémy. Uspořádávají si plány, cíle a představy o své budoucnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využívání aktivizačních výukových metod vytvářejících pozitivní vztah k učení
- kladení důrazu na práci s textem a čtení s porozuměním
- zadávání úkolů vedoucích k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací
- porovnávání faktů, kritické nahlížení na dané skutečnosti, uvádění do souvislostí a propojování poznatků v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznávání a posuzování problémových situací
- hledání příčin a vhodných způsobů řešení problémů samostatně i ve skupině
- kritické smýšlení a vytváření uvážlivých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- jasné, stručné a logické vyjadřování v kultivovaném ústním i písemném projevu
- zdůvodňování svých tvrzení použitím vhodných argumentů
- diskuse s obhajobou svých rozhodnutí, postojů a názorů
- využití komunikativních i informačních prostředků a komunikativních dovedností v mezilidských vztazích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjení schopností a dovedností zvládat práci ve skupině a v týmu
- vytváření příjemné atmosféry vedoucí k upevňování mezilidských vztahů
- vedení žáků k ovládnutí vlastního jednání, podpoře sebedůvěry, k respektu a toleranci

Kompetence občanské

- pěstování odpovědného přístupu ke kulturnímu dědictví, přírodnímu bohatství a životnímu prostředí
- utváření mravních hodnot a principů zdůrazňujících dodržování práv a povinností, odmítavý postoj k násilí a poskytování pomoci v krizových situacích
- vedení žáků k aktivní účasti v kulturním, společenském a sportovním životě

Kompetence pracovní

- plnění pracovních povinností i termínů a posilování zodpovědnosti za dodržování pravidel a závazků
- využívání získaných znalostí a dovedností pro plánování, hodnocení, sebehodnocení a rozhodování se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- pomoc při adaptaci na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- vytváření digitálního obsahu, volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- získávání a kritické posuzování digitálních dat a informací
- směřování žáků k ochraně obsahu osobních údajů v digitálním prostředí
- využívání digitálních technologií k usnadnění práce, při projektové činnosti, skupinové a individuální práci, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 6. – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- průběžně se v jednotlivých ročnících seznamuje s tradicemi, zvyklostmi, významnými osobnostmi a státními svátky - uvědomuje si podstatu a význam jejich dodržování - ctí památné a významné dny - učí se sdělovat informace, rozlišovat podstatné od méně důležitého, prezentovat své názory, obhajovat je a diskutovat - kriticky přistupuje k mediálním informacím	Průběžně Zvyky, tradice, významné osobnosti, státní svátky, významné dny Aktuality	Inf6 -7 – vyhledávání informací PT - OSV- Komunikace PT – MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vysvětlí vnímání času v naší kultuře - zdůvodní význam rodinných tradic a společenských svátků	Život v čase Kulturní hodnoty a tradice	
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi (spolužáky i jinými vrstevníky) a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (v rodině a ve třídě) - vysvětlí role členů rodiny, třídy a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinné, vrstevnické prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - uvede základní informace o právních a ekonomických otázkách rodinného života - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí	Vztahy mezi lidmi Pravidla soužití Osobní a neosobní vztahy- ve dvojici - partnerské, kamarádství, přátelství, láska, manželství v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, spolek, obec Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích Naše škola – práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy	VZ 9 – Podpora zdraví PT – OSV Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT – MKV Lidské vztahy PT – VDO Občanská společnost a škola
- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a krajů - objasní výhody demokratického způsobu řízení pro každodenní život občanů obce/ kraje - vyloží smysl voleb do	Naše obec, region, kraj Zajímavá a památná místa Významní rodáci Místní tradice Ochrana kulturních památek,	Z 6 – poloha obce, plán a mapa D 6 - 7 – Řecko, Caesar, vznik středověkých měst, historie a památky města Lit, D, Př, Tv, Vv 6 – osobnosti města a kraje

zastupitelstev v demokratických státech	přírodních objektů, majetku Obecní a krajská samospráva Důležité instituce a orgány, jejich úkoly Význam a formy voleb do zastupitelstev	Sloh 6 – komunikační žánry, popis PT - VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě PT – OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
- respektuje kulturní zvláštnosti a způsoby chování - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní účel důležitých státních symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast a kulturní život Vlast a vlastenectví Zajímavá a památná místa Významné osobnosti Co nás proslavilo Státní symboly, svátky, významné dny	PT - VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě PT - MKV Kulturní difference PT - EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti
- popíše podstatu a znaky EU, vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Evropská integrace a globalizace – podstata, EU a ČR, globální problémy	Z 6 -7- typy krajín Př 6-7- podmínky pro život, základy ekologie, ochrana živočichů a rostlin PT - VEG Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků (komunit) - vysvětlí role členů třídy (skupiny) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - objasní potřebu tolerance a hodnot ve společnosti	Naše škola Život ve škole Práva a povinnosti žáků Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Zásady lidského soužití pravidla chování, vztahy ve dvojici, v prostředí komunity, morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost Vztahy mezi lidmi Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích	D 8 - osvícenství Marie Terezie Tv 6 - aktivní životní styl VZ 9 – změny v životě člověka – dětství, puberta, dospívání VP 9 - sebepoznávání, podmínky a předpoklady reálného zhodnocení vlastní osobnosti PT - OSV Mezilidské vztahy Komunikace PT - VDO Občanská společnost a škola PT – MKV Lidské vztahy
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Právní základy státu Státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Význam a formy voleb	D 6 - 9 – starověké Řecko-demokracie, starověké zákoníky, osobnosti naší historie, tradice státních symbolů a korunovačních klenotů, vznik ČSR PT - VDO Občan, občanská společnost a

- uveďte smysl voleb a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní, extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - zaujímá tolerantní postoje k menšinám - respektuje odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí - posoudí význam ochrany lidských práv	O lidských právech Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv v dokumentech Poškození lidských práv – šikana, diskriminace Problémy lidské nesnášenlivosti	PT - VDO Občan, občanská společnost a stát PT - MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity
- respektuje kulturní zvláštnosti a rozmanitost kulturních projevů - vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií	Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a instituce Masová kultura Prostředky komunikace Manipulativní reklama a informace	D 6-9- architektura starověku, umělecké slohy, osobnosti naší historie, památná místa, tradice státních symbolů a korunovačních klenotů, národní obrození Lit 6 - 8 – osobnosti naší literatury PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti PT - VEG Evropa a svět nás zajímá PT - MKV Kulturní difference Lidské vztahy

		Etnický původ Multikulturalita PT - MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Majetek, vlastnictví, hospodaření Formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví – jejich ochrana Hospodaření s penězi, majetkem Formy placení Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich odlišnosti	Sloh 6 – vyplňování jednoduchých tiskopisů VP 9 – rozhodování, informační základna PT - EV Vztah člověka k prostředí PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU -8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit rozhodování jedince, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností	Člověk jako osobnost Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené	Př 8 – genetika a dědičnost Tv 9 – pohybové a relaxační cvičení proti stresu VZ 9 – duševní hygiena

na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti sebe i druhých, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – sebezměna	VP 9 – osobní rozvoj, sebepoznávání, podmínky a předpoklady reálného zhodnocení vlastní osobnosti PT - OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí
- vyjmenuje vybrané osobnosti umění, vědy, sportu a objasní jejich význam	Osobnosti naší země - umění, vědy, sportu	Lit, D, F, Ch, Vv, Hv, Tv – významné osobnosti
- objasní potřebu tolerance pro lidské soužití - vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat - uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Lidská solidarita	PT - MKV Lidské vztahy PT – OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života	Člověk v manželství	PT – OSV Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a	Právo v každodenním životě Právní vztahy a závazky, oblasti	PT - VDO

respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uplatnění práv Základní práva spotřebitele Styk s úřady Právní řád Význam a funkce právního řádu Právní normy a předpisy – publikování – publikování právních předpisů Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce Trestní postižitelnost Porušování předpisů v silničním provozu Orgány právní ochrany	Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu	Právní základy státu Znaky státu Typy a formy státu Ústava ČR – složky státní moci, orgány, instituce, soustava soudů Obrana státu	D 6 - 9 – starověké zákoníky, historické etapy, formy státu, vznik novověkých států a Ústavy Z 7 – evropské státy PT - VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů	Osobní rozvoj Životní cíle a plány Životní perspektiva Adaptace na životní změny Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Pracovní poměr	VO 7 - naše škola - systém školství VZ 9 – duševní hygiena VP 9 - sebepoznávání, podmínky a předpoklady reálného zhodnocení vlastní osobnosti, adaptace na životní změny, možnosti absolventa ZŠ, význam plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání PT - OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - sestaví rozpočet domácnosti - rozliší pravidelné jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky	Finanční gramotnost Formy placení a různé formy vlastnictví Hospodaření – rozpočet, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, význam daní z příjmů Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VO 7 – peníze – peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi, rozpočet – druhy rozpočtu M 9 – finanční matematika

a jaké služby nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
- na příkladu chování kupujících a prodávajících - vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku, DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Principy tržního hospodářství Nabídka Poptávka Trh – podstata fungování trhu Cena Inflace Rozpočet státu – příjmy a výdaje Význam daní	D 8 – vznik průmyslu, hospodářský vývoj Z 9 – odvětví svět. hospodářství, hospodářské a politické poměry VP 9 – příležitost na trhu práce
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Evropská integrace Podstata, význam, výhody EU a ČR Globalizace – projevy, významné globální problémy	D 9 – 20. století, dění ve světě, studená válka PT - EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí PT - VEG Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

6.7 FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Fyzika umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a jevů a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci dostávají základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií.

Fyzika je vyučována v 6. – 9. ročníku, vždy 2 hodiny týdně. Učebna fyziky je zároveň kmenovou učebnou. Kabinet fyziky je vybaven kvalitními didaktickými pomůckami, včetně tabletů a moderních měřicích čidel Pasco. Pokud probíhá výuka s použitím pomůcek, žáci dodržují řád fyzikální učebny.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vyhledávání, třídění a propojování potřebných informací
- pozorování, experimentování, měření
- používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- zkoumání příčin přírodních procesů (Jak? Proč?)
- vyhodnocení získaných dat, hledání souvislostí mezi nimi (Co se stane, jestliže?)
- zvolení postupů řešení

Kompetence komunikativní

- přesné a logicky uspořádané vyjadřování myšlenek
- přehledné sdělování výsledků pozorování a experimentů
- respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování při řešení problémů
- podporování vzájemné pomoci a kooperace mezi žáky
- navozování situací, které vedou k posílení sebedůvěry i pocitu zodpovědnosti žáků

Kompetence občanské

- dodržování pravidel slušného chování, zásad bezpečnosti práce a pravidel stanovených laboratorním řádem
- vedení žáků k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky
- učení žáků preventivně předcházet úrazům a poskytnout první pomoc při ohrožení zdraví
- vedení k co nejefektivnějšímu využívání zdrojů energie v praxi

Kompetence pracovní

- vštěpování základních pracovních návyků – organizace práce, navržení postupu a časového rozvržení práce

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií při pozorování, měření a zpracování naměřených dat
- uložení získaných poznatků v digitální podobě pro další vzdělávání
- využívání digitálních komunikačních prostředků (zejména při distančním vzdělávání)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Látky a tělesa - látka a těleso stavba látek (atomy, molekuly) -skupenství látek a jeho souvislost s částicovou stavbou - difuze - měření fyzikálních veličin: délka, objem, hmotnost, času, teplota - jednotky fyzikálních veličin a jejich převody: délka, objem, hmotnost, čas - hustota a její jednotky, výpočet hustoty	Ch 8 – Pozorování, pokus, bezpečnost práce Ch 8 – Částicové složení látek, chemická vazba, chemické prvky M 6 – Desetinná čísla M 6 – Čísla kladná a záporná PT – EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - globální oteplování Země a jeho důsledky
- rozezná magnety přírodní a umělé - experimentem určí feromagnetické látky - pojmenuje části tyčového magnetu (póly, netečné pásmo)	Magnetismus - přírodní a umělé magnety vlastnosti magnetů - působení magnetů na tělesa z různých látek	Z 6 – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topologie PT - EV– Vztah člověka k prostředí

- pomocí ocelových pilin modeluje magnetické indukční čáry	- magnetické pole tyčového magnetu	
- se seznámí s principem kompasu	- magnetické indukční čáry	
	- magnetické pole Země	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých	Pohyb a síla - klid a pohyb tělesa, jejich relativnost - trajektorie a dráha pohybu - druhy pohybů (přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý) - výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - třecí síla a odpor prostředí - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - deformační účinky síly - tlaková síla a tlak	Př 7 – Biologie živočichů Z 6 - Geografické informace, kartografie a topografie PT - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí <i>Rozšiřující učivo:</i> - posuvné účinky síly a pohybové zákony: první, druhý (kvalitativně), třetí Newtonův pohybový zákon - otáčivé účinky síly – rovnováha na páce a pevné kladce	
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti tekutin - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Energie. - práce, výpočet práce vykonané silou (jednoduché případy) - výkon, výpočet výkonu - pohybová a polohová energie a jejich vzájemná přeměna	Z 6 - Přírodní obraz Země Př 7 - Biologie člověka PT - EV – Vztah člověka k prostředí

	- vnitřní energie, teplo - výpočet tepla přijatého / odevzdaného tělesem při tepelné výměně - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce, ozvěna - pohlcování zvuku, výška	Př 8 - Biologie člověka (stavba ucha) PT - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Světelné jevy - vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce - odraz světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - lom světla - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem	Př 8 - Biologie člověka (stavba oka) M 7 - Podobnost

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- rozliší elektrický vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod - analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří stejnosměrný elektrický proud a napětí	Elektrické jevy, elektrická energie - elektrický náboj, iont, elektrické pole - elektrování těles - elektrický proud, elektrické napětí a jejich měření - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - elektrická energie - příkon a výkon elektrického proudu - bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními <i>Rozšiřující učivo:</i> - Ohmův zákon	Ch 9 - Oxidačně redukční reakce PT - EV – Vztah člověka k prostředí
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy - stejnosměrný elektromotor - střídavý proud - transformátor - výroba a přenos elektrické energie	Z 6 – Přírodní obraz Země Př 8 - Biologie člověka
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických	Jaderná energie	Z 9 – Životní prostředí

zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- formy energie – jaderná energie, - štěpná reakce, - jaderný reaktor, - jaderná elektrárna, - ochrana lidí předradioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	D 9 – 2. světová válka PT - EV – Vztah člověka k prostředí
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Země a vesmír - sluneční soustava – její složky, měsíční fáze	Z 6 – Přírodní obraz Země

6.8 CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na 2. stupni je dotován dvěma hodinami týdně v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení zájmu o obor, k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Dále žáky učí řešit problémy, správně jednat v praktických situacích a vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů a učí žáky pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou.

Učivo je v RVP rozděleno na sedm základních okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Tyto okruhy jsou rozpracovány v níže uvedené tabulce.

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Chemie směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- používání vhodných metod výuky (včetně demonstračních pokusů, žákovských pokusů, diskusí, křížovek, soutěží,...)
- zadávání úkolů vedoucích k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- postupné zavádění termínů a symbolů užívaných v chemii a jejich užívání
- vedení žáků k samostatnému pozorování a experimentování, kritickému posuzování výsledků a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k samostatnému řešení problémových úloh (s nutností vyhledávání informací, jejich vyhodnocení, případně nalezení různých variant řešení)

- vyvolávání potřeb správného formulování otázek o příčinách a průběhu chemických procesů a hledání odpovědí na tyto otázky
- ověřování vyslovených hypotéz více nezávislými způsoby
- posuzování správnosti a důležitosti získaných dat a obhájení vyvozených závěrů

Kompetence komunikativní

- vedení žáků ke stručné a logické formulaci názorů a myšlenek a k výstižnému vyjadřování za použití chemické terminologie
- vyjadřování svých názorů, jak v písemném, tak ústním projevu
- využívání písemných záznamů, obrazového materiálu, tabulek, schémat aparatur i průmyslových výrob

Kompetence sociální a personální

- rozvíjení schopnosti účinně spolupracovat při řešení skupinových úkolů
- společné vytváření pravidel týmové práce, aby při ní panovala příjemná atmosféra vedoucí k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- zapojení všech žáků při diskusích, vedení k respektu k názorům ostatních
- povzbuzování sebedůvěry žáků zadáváním vhodných úkolů, umožnění každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- zapojování žáků do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům a zdraví lidí
- pomáhání žákům pochopit souvislosti mezi lidskou činností a stavem životního prostředí
- podporování uvažování a jednání preferující co nejefektivnější využívání energetických zdrojů (zvláště obnovitelných)
- učení žáků zodpovědnému chování a rozhodování v krizových situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek a životní prostředí lidí (včetně schopnosti poskytnout dle vlastních možností účinnou pomoc)
- vedení žáků k pochopení základních ekologických souvislostí, enviromentálních problémů a nutnosti trvale udržitelného rozvoje pomocí praktických příkladů

Kompetence pracovní

- vedení žáků k včasnému plnění povinností
- bezpečné používání základních laboratorních pomůcek a volně dostupných chemikálií
- vychovávání žáků k tomu, aby přistupovali k výsledkům lidské činnosti také z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- využívání získaných znalostí a dovedností při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- rozvíjení užívání digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- vytváření návyků a postojů souvisejících s používáním digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při zapojení do společenského života
- získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu tak, aby odpovídali konkrétní situaci a účelu
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vzhledem k bezpečnosti v online prostoru, autorským právům a ochraně osobních údajů
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT – OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů), Kooperace a kompetice, Kreativita
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - čím se zabývá chemie - látka a těleso - pozorování, pokus, měření - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky –	F6 – látky a tělesa F8 – změny skupenství látek

	H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Směsi - směsi různorodé, stejnorodé, roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	M7 - procenta, trojčlenka Př9 – základy ekologie, ochrana životního prostředí Z9 – životní prostředí PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá (čistota vody a ovzduší v evropském a světovém kontextu) PT – EV – Ekosystémy (vodní zdroje), Základní podmínky života (voda, ovzduší, jejich čistota, klimatické změny)
- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	F6 – látky a tělesa PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá (pojmenování prvků po významných osobnostech nebo státech)

- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	M7 - trojčlenka
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů a oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Anorganické sloučeniny - halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví	D7 – korunovační klenoty Př9 – neživá příroda (horniny a nerosty), základy ekologie, ochrana životního prostředí Z9 – životní prostředí PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování) PT – EV – Základní podmínky života (čistota ovzduší, klimatické změny)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT – OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů), Kooperace a kompetice, Kreativita

- uveďte příklady prakticky důležitých reakcí	Chemické reakce (redoxní) - oxidace a redukce - výroba kovů - koroze	Ch8 – chemické reakce
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uveďte příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití - uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Organické sloučeniny - uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - alternativní zdroje energie - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Ch8 – směsi (oddělování složek směsí, vzduch a jeho znečištění) Př6,7 – fotosyntéza Z9 – světové hospodářství (naleziště ropy, uhlí a zemního plynu) Z8 – Česká republika (závody na zpracování ropy) Ch9 – chemie a společnost (plasty, léčiva – anestetika, pesticidy – DDT, otravné a jedovaté látky - fosgen, yperit, methanol) VZ9 – návykové látky VZ9 – prevence užívání návykových látek Př6 – houby (kvasinky) PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá (světová naleziště ropy, zemního plynu a uhlí, vliv ceny ropy na cenu ostatního zboží) PT – EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava)

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky	Př8 – lidský metabolismus Př8 – výživa a zdraví Ch8 – soli (hnojiva a stavební pojiva) Ch9 – tuky, deriváty uhlovodíků VZ9 – návykové látky PP7 – ochrana člověka za mimořádných událostí VZ9 – prevence užívání návykových látek D9 – moderní doba (užití otravných látek pro vojenské účely) Př9 – základy ekologie, ochrana životního prostředí Z8 – životní prostředí, Česká republika (chemický průmysl) PT – EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje), Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství, chemický průmysl, odpady)
--	---	---

6.9 PŘÍRODOPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se ve všech ročnících. Předmět je dotován dvěma hodinami v 6., 7. a 8. ročníku a jednou hodinou v 9. ročníku.

Přírodopis navazuje na přírodovědnou část předmětu Člověk a svět na 1. stupni a jeho obsah je vybrán a strukturován tak, aby si žáci v průběhu vzdělávání vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s různými formami života a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou.

Žáci se seznámí se stavbou a funkcí těl organismů, způsobem jejich života i s jejich přizpůsobením k prostředí. Podrobně se žáci zaměří na poznání vlastního lidského těla. Učivo 8. ročníku o člověku je úzce propojené s předmětem Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Z důvodu sjednocení učiva a očekávaných výstupů jsme přesunuli z předmětu Výchova ke zdraví učivo o výživě a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv způsobu stravování na zdraví a poruchy příjmu potravy). Poslední ročník je věnovaný geologii a ekologii.

Do vyučování zařazujeme aktivní práci samotných žáků s přírodninami, aby získali dovednosti při pozorování s mikroskopem a lupou a využívání dostupné literatury i počítačových programů s konečným vyvozováním závěrů ze získaných poznatků.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- obeznámení žáka s nabídkou možných efektivních způsobů učení (počítačové programy, encyklopedie, slovníky, časopisy, mimoškolní kroužky)
- kladení důrazu na vyhledávání a třídění a zpracování informací (samostatné práce, referáty nejlépe v počítačové podobě)
- propojení učiva s běžným životem
- objevení tvůrčích dovedností žáka
- samostatné pozorování či experimentování (praktické úlohy a laboratorní práce)
- vyvozování samostatných závěrů
- sebehodnocení žáka

Kompetence k řešení problémů

- zahrnutí metody problémového výkladu do výuky
- poukázání na algoritmus postupu při řešení problému
- vedení k vyhledávání a třídění informací, které vedou k řešení problému

Kompetence komunikativní

- prezentování své práce

- vyjadřování svých názorů, jak v písemném, tak ústním projevu
- naslouchání k projevům svých spolužáků
- diskutování k danému tématu
- seznámení s různými typy záznamů, schematických a grafických materiálů a schopnost s nimi pracovat

Kompetence sociální a personální

- vedení žáka ke spolupráci, respektování názorů druhých pomocí skupinové výuky zařazené do učebního procesu

Kompetence občanské

- seznámení s ekologickými problémy
- chápání základních ekologických souvislostí
- podporování a ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- poskytování účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- používání materiálů, nástrojů, vybavení a pomůcek
- dodržování vymezených pravidel
- respektování pracovních postupů
- uvědomování si následků při nedodržování pracovních povinností

Kompetence digitální

- seznámení s ovládáním běžně používaných digitálních zařízení, aplikací služeb a využívání jich při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- rozvíjení užívání digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- vytváření postojů k používání digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při zapojení do společenského života
- získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu tak, aby odpovídali konkrétní situaci a účelu
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vzhledem k bezpečnosti v online prostoru, autorským právům a ochraně osobních údajů
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozliší základní projevy a podmínky života - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Obecná biologie - vznik, vývoj a rozmanitost života (názory na vznik života) - fotosyntéza - projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty) - základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií - základní struktura života (buňky, pletiva, tkáně, orgány a orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) - viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití)	Z 6 - přírodní složky krajiny, vznik Země VZ 9 - pandemie, epidemie
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub - houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) - houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami) - lišejníky (výskyt a význam)	PP 7 - otravy

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Biologie živočichů - vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů) - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva) - projevy chování živočichů	PT - EV - ekosystémy, základní podmínky života
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem) - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
----------------------------	--------------	--

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Biologie živočichů - vývoj vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)) - rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva) - projevy chování živočichů	PT - EV- ekosystémy, základní podmínky života
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Biologie rostlin - anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) - systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných, krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářky významných zástupců) - význam rostlin a ochrana	PT – EV - ekosystémy, základní podmínky života

- aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem (popřípadě dalekohledem)) - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek	
---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Biologie člověka - anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy: opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost - fylogeneze a ontogeneze člověka (rozmnožování člověka) - nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie) - výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy)	PP 7 - úrazy, prevence, poskytnutí první pomoci VZ 9 - ochrana zdraví

- uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	Genetika - dědičnost a proměnlivost organismů (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)	
- aplikuje praktické metody poznávání lidského těla	Praktické poznávání lidského těla - praktické metody poznávání lidského těla (pozorování lupou a mikroskopem)	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Neživá příroda - Země (vznik a stavba Země) - nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků) - vnější a vnitřní geologické procesy (příčiny a důsledky) - půdy (složení, vlastnosti a význam půdy) - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí) - podnebí a počasí ve vztahu	Z 8 - geologická stavba ČR PP 7 - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

	k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) - mimořádné události způsobené přírodními vlivy (příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	
- uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Základy ekologie - organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému) - ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území) - ochrana přírody	PT - EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- aplikuje praktické metody poznávání přírodnin	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírodnin	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - stanoviště, určování hlavních a	Z 6 – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

bezpečného pohybu a pobytu v krajině	vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
---	---	--

6.10 ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět zeměpis je na 2. stupni dotován dvěma hodinami týdně v každém ročníku, kromě 9. ročníku (jedna hodina týdně). Zeměpis navazuje na prvouku a vlastivědu na 1. stupni a umožňuje se žákům orientovat v současném světě a problémech současného lidstva.

Předmět je koncipován tak, aby žáci získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích zákonitostech a naučili se orientovat v zeměpise světadílů a jednotlivých států. Dále se základní prioritou při naplňování vzdělávacích cílů předmětu stává osvojení si dovedností samostatně pracovat s různými druhy map, grafů a se statistickými materiály, orientování se v současném dění u nás i ve světě, chápání kulturních i mentálních zvláštností různých lidských ras, národů a kultur, a hlavně prohloubení touhy cestovat a poznávat jak Českou republiku, tak země za hranicemi České republiky.

Při výuce je kladen důraz jak na samostatnou práci, tak na práci ve skupinách.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- obeznámení žáka s nabídkou možných efektivních způsobů učení (počítačové programy, encyklopedie, slovníky, časopisy, ...)
- kladení důrazu na vyhledávání, třídění a zpracování informací (nejlépe i v počítačové podobě)
- propojení učiva s běžným životem
- objevení tvůrčích dovedností žáka
- dávání vybraných termínů, znaků a symbolů do souvislostí s událostmi běžného života

Kompetence k řešení problémů

- zahrnutí metody problémového výkladu do výuky a učení algoritmu postupu při řešení problému
- vedení k vyhledávání a třídění informací, které vedou k řešení problému
- prezentování své práce, vyjadřování svých názorů jak v písemném, tak ústním projevu
- naslouchání projevu svých spolužáků
- vyhrazení prostoru pro diskusi k danému tématu a vyjádření vlastního názoru žáka
- seznámení žáků s různými typy záznamů, schematických a grafických materiálů a práce s nimi

Kompetence sociální a personální

- zahrnutí skupinové výuky do učebního procesu a vedení žáka ke spolupráci, respektování názorů druhých
- vytváření si představy o sobě samém

Kompetence občanské

- seznámení s ekologickými problémy a pochopení základních ekologických souvislostí
- rozhodování žáka v zájmu podpory a ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- poskytování účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů, vybavení a pomůcek
- dodržování vymezených pravidel a respektování pracovních postupů
- uvědomování si následků při nedodržení pracovních povinností žáka

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- rozvíjení užívání digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- vytváření návyků a postojů souvisejících s používáním digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci při učení i při zapojení do společenského života
- získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu tak, aby odpovídaly konkrétní situaci a účelu
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vzhledem k bezpečnosti v online prostoru, autorským právům a ochraně osobních údajů
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
-

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů	Přírodní obraz Země - Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	Př 6 – Země a život M 6 – stupně, jednotky úhlů
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly - hlavní kartografické produkty: plán, mapa - jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v	D 6 – práce s mapou VO 6 – místo, kde žiji

	zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (laviny, sesuvy půdy, zemětřesení, vulkanická činnost atd.)	Přírodní obraz Země - krajinná sféra – přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Př 6 – Přírodní sféra PT – EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, určí rozvojová jádra a periferní zóny - porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické	Regiony světa (Afrika, Austrálie a Oceánie) - světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti	D 6 – počátky náboženství D 6 – Egypt Př 6 – přírodní sféra PT – MKV – Kulturní difference

a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	(přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, určí rozvojová jádra a periferní zóny - porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa (Amerika, Asie, Evropa) - světadíly, oceány, - makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti - modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Př 6 – přírodní sféra D 6 – Mezopotámie, starověká Indie a Čína, Starověké Řecko, Řím R 8 A 8, 9 VO 8 – Člověk ve státě PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané PT – MKV – Kulturní difference

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Česká republika - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech - místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	D 8 – vývoj Českého státu VO 8 – právní řád ČR, Ústava ČR PT – EV – Vztah člověka k prostředí VO 6 – kulturní památky v Olomouci VO 6 – náš region

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY,
ŽÁK:		POZNÁMKY
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Společenské a hospodářské prostředí - obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství –	PT – MKV – Etnický původ VO 9 – stát a právo, nadnárodní společenství VO 7 – člověk a lidská práva PT – VDO – Principy demokracie, Formy participace občanů v politickém životě PT – EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VO 9 – Národní hospodářství a mezinárodní hospodářská spolupráce

- porovnáva státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států - geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
- porovnáva různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Životní prostředí - krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín - vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	PT – EV – Vztah člověka k prostředí VO 7 – Globální problémy

6.11 HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která žákům umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako specifické formy komunikace. Hudební činnosti umožňují rozvoj sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových dovedností žáka (může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby). Žák zároveň získává orientaci v širokém spektru hudebních stylů současnosti i minulosti a učí se chápat různorodost hudební kultury (nejen) evropských národů.

Učivo je rozděleno na 4 základní okruhy:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Tyto okruhy jsou rozpracovány v níže uvedené tabulce.

V šestém a sedmém ročníku je vyučována 1 hodina týdně, třídy nejsou děleny na skupiny. Výuka je realizována v kmenových učebnách za využití vhodných didaktických pomůcek.

Výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- povzbuzování žáků k tomu, aby se sami zajímali o hudbu a zdokonalovali se ve zpěvu a pohybových dovednostech
- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby (opírající se o subjektivní vnímání, citění, prožívání a představy) a k rozvíjení vlastního tvůrčího potenciálu
- zadávání úkolů vedoucích k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- zavádění postupně základní hudební terminologii, znaky a symboly a vyžadování jejich užívání
- propojování učiva Hudební výchovy s ostatními předměty (zejména dějepisem, českým jazykem a literaturou, výtvarnou výchovou) a na základě toho vytvářet komplexnější pohled na světovou i českou kulturu

- vedení žáků ke kritickému posouzení vlastního výkonu

Kompetence k řešení problémů

- předkládání žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémových úloh (s nutností vyhledávat informace a vyhodnotit je)
- vedení žáků ke správné formulaci otázek a vytrvalému hledání odpovědí
- učení žáků na základě poslechu slovně charakterizovat díla různých autorů a vzájemně je porovnávat

Kompetence komunikativní

- vedení žáků ke stručné a logické formulaci názorů a myšlenek a k výstižnému vyjadřování za použití hudební terminologie
- využívání písemných i zvukových záznamů, notový a obrazový materiál, běžná gesta a zvuky, učit žáky rozumět jim a vhodně je používat
- vedení žáků k pochopení a užívání jazyka hudby (a umění obecně) jako specifického prostředku komunikace
- učení žáky naslouchat (nejen) hudebnímu projevu druhých lidí a vhodně na něj reagovat

Kompetence sociální a personální

- společně s žáky vytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- rozvíjení schopnosti u žáků spolupracovat při zpěvu i jiných hudebních i nehuměbních činnostech
- společně s žáky vytvářet taková pravidla týmové práce, aby při ní panovala příjemná atmosféra vedoucí k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- při diskusích se snažit zapojit všechny žáky, vést je k respektu k názorům ostatních
- zadávání vhodných úkolů k povzbuzení sebedůvěry žáků, umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- učení žáků respektu k vnitřním hodnotám a přesvědčení druhých lidí
- vedení žáků k tolerantnímu přístupu ke kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností
- pomáhání žákům utvářet a projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učení žáků respektovat, chránit a ocenit tradice a kulturní dědictví našeho národa
- umožnění žákům aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vedení žáků k včasnému plnění povinností, vyžadovat dodržování dohodnuté kvality
- vychovávání žáků k tomu, aby přistupovali k výsledkům lidské činnosti také z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i kulturních a společenských hodnot

- pomáhání žákům využít získané znalosti a dovednosti při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vedení žáků k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Kompetence digitální

- vedení žáků k vyhledávání hudebního materiálu jako zdroje
- učení žáků třídit a kriticky hodnotit odlišné kvality hudební produkce
- vedení žáků k ochraně zařízení, obsahu osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí
- žáci ovládají příslušné digitální technologie, rozumí jeho rozvoji a dokážou se o ně starat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování), Komunikace (řeč těla, zvuků, slov), Kooperace a kompetice, Kreativita, Psychohygiena
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- individuální a společné vokální a instrumentální aktivity - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby	PT EV – Vztah člověka k prostředí (kultura obce)
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- jednohlasý i vícehlasý zpěv - hlasová hygiena - hlasová nedostatečnost a možnosti její nápravy - hudební rytmus (souvinnost rytmu řeči a hudby) - durové a mollové tóniny - improvizace jednoduchých hudebních forem	PT OSV – Sebepoznání a sebepojetí (sebereflexe)

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace	- hudební nástroje - rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů, zachycování rytmu písne pomocí grafického záznamu) - nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodů (využití Orffova instrumentáře) - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů - vokální i nástrojová improvizace	
- zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - rozpozná některé ze známých tanců	- taktování - orientace v prostoru, rozvoj pohybové paměti - pohybová improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, rytmické, harmonické) - tanec (včetně základních tanečních kroků některých tanců)	<i>TV – orientace v prostředí, rozvoj pohybové paměti</i>
- se orientuje v proudu znějící hudby - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza hudebního díla (hudebně výrazové prostředky, některé sémantické prvky)	PT MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kombinace slov, obrazů a zvuků)
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly (výtvarným uměním, literaturou, divadlem, filmem...), dobou vzniku, životem autora - slovní charakterizování	<i>ČJ – souvislost hudebních a literárních děl</i> <i>VV – souvislost hudebních a výtvarných děl</i> <i>D – hudební dílo v kontextu s</i>

	hudebního díla - vytváření vlastních soudů a preferencí	<i>dobou vzniku</i> <i>OV – subjektivní hodnocení hudebního díla</i> PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (evropská a světová kultura) PT MKV – Kulturní difference, Multikulturalita (poznání vlastního kulturního zakotvení, porozumění odlišným kulturám) PT EV – Vztah člověka k prostředí (příroda jako inspirace pro hudebního skladatele)
--	---	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování), Komunikace (řeč těla, zvuků, slov), Kooperace a kompetice, Kreativita, Psychohygiena
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- individuální a společné vokální a instrumentální aktivity - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	PT EV – Vztah člověka k prostředí (kultura obce)
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném	- rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a způsoby její	PT OSV – Sebepoznání a sebepojetí (sebereflexe)

životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	nápravy (mutace) - využívání rytmických zákonitostí při vokálním, projevu - transpozice melodie do zpěvné polohy, vokální improvizace - reflexe vokálního projevu (vlastního i cizího)	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace	- reprodukce tónů a melodií - rozvoj hudebního sluchu a představivosti (různé způsoby záznamu hudby, notační programy) - nástrojová improvizace, jednoduché hudební formy	
- zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - rozpozná některé z tanců různých stylových období	- pohybový doprovod znějící hudby (taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění) - pohybové vyjádření hudby – pantomima, improvizace - tanec v proměnách času	TV – orientace v prostředí, rozvoj pohybové paměti
- se orientuje v proudu znějící hudby - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza hudebního díla (hudebně výrazové prostředky, některé sémantické prvky) - slovní charakteristika hudebního díla	PT MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kombinace slov, obrazů a zvuků)
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly (výtvarným uměním, literaturou, divadlem, filmem...), dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost) - slovní charakteristika hudebního	ČJ – souvislost hudebních a literárních děl VV – souvislost hudebních a výtvarných děl D – slohová období, hudební dílo v kontextu s dobou vzniku VO – subjektivní hodnocení

	díla, vytváření vlastních soudů a preferencí - hudební styly a žánry (proměny hudby v průběhu historie)	hudebního díla PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (evropští a světoví hudební skladatelé, evropská a světová kultura) PT MKV – Kulturní difference, Multikulturalita (poznání vlastního kulturního zakotvení, porozumění odlišným kulturám) PT EV – Vztah člověka k prostředí (příroda jako inspirace pro hudebního skladatele) PT MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, role filmu a televize)
--	---	---

6.12 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a navazuje na předmět Estetická výchova na 1. stupni. Vede žáky k chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako součásti duchovního života a duchovního bohatství společnosti. Zaměřuje se na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej a objevovat v něm estetické hodnoty. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Tím významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

V souvislosti s mentálním vývojem žáků 2. stupně ubývá ve výtvarných činnostech bezprostřednosti, fantazie a mizí hravost. Objevují se zábrany a ostych způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti. Úlohou učitele je proto posilovat sebevědomí žáků a podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování. Podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik vyžadujících určité znalosti a zručnosti a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem. V teoretické složce předmětu je možno začít žáky systematictěji seznamovat s problematikou výtvarné kultury a vývojem výtvarného umění.

Vzhledem k charakteru výtvarné práce je pro výuku výtvarné výchovy zvolena dvouhodinová dotace v každém ročníku.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- zařazování metod projektového vyučování

Kompetence komunikativní

- možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

- umění hodnotit, zdůvodňovat
- diskuze nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vnímání estetického prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- organizace veřejných výstav žáků, podpora zájmu o prezentaci školy
- podchycování individuálního zájmu žáka o kulturní dění a podpora jeho zájmů

Kompetence pracovní

- osvojování výtvarných technik
- užitečné pracovní návyky (vedení k tvořivé soustředěné práci, vytváření pozitivního vztahu k manuální činnosti, organizace pracovního místa, dodržení pracovního postupu)

Kompetence digitální

- vyhledávání obrazových materiálů
- používání grafických editorů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozlišuje a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření (výrazové prostředky)	Rozvíjení smyslové citlivosti Výrazové možnosti linie, barevný kontrast a míchání barev, možnosti objemu a povrchu v prostorové tvorbě Typy vizuálně obrazných vyjádření	PT - OSV - Osobnostní rozvoj – Kreativita Sebepoznání a sebepojetí PT - OSV - Sociální rozvoj – Komunikace PT - MV – Tvorba mediálního sdělení PT – EV – Vztah člověka k prostředí PT – VEG – Jsme Evropané
- pokouší se o vlastní stylizaci skutečnosti, zaznamenává podněty z představ i viděné skutečnosti; zdokonaluje své dovednosti při práci s nástroji a materiály	Uplatňování subjektivity Nepředmětná kresba a malba, výtvarné vyjádření vlastních pocitů a představ, pokus o stylizaci Práce s různými materiály (karton, folie, dřevo, keramická hlína), zásady manipulace s jednotlivými pracovními nástroji (nůžky, nože, řezáky, keramické špachtle a očka)	
- rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zážitků z vlastní tvorby a z tvorby ostatních - ověřuje komunikační účinky médií ve vizuální tvorbě	Ověřování komunikačních účinků Diskuze nad vlastní tvorbou i prací spolužáků Prezentace prací ve školním prostoru Práce s uměleckým dílem	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- s pomocí učitele vybírá a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření pro ztvárnění vlastních zkušeností a představ - hledá vhodné vizuálně obrazné prostředky pro zachycení mimovizuálního vnímání; uplatňuje je v tvorbě	Rozvíjení smyslové citlivosti Lineární kompozice, umístění tvaru do formátu – vzájemné uspořádání prvků v ploše Využívání kontrastů a výtvarného rytmu v malbě, kresbě i prostorové tvorbě Zachycení smyslových, čichových, chuťových podnětů Záznamy vjemů, nálad, emocí, prožitků	PT – OSV -Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita PT - OSV - Sociální rozvoj – Komunikace PT – EV – Vztah člověka k prostředí PT – VEG – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
- pro své vyjádření je schopen zvolit odpovídající výtvarnou techniku; rozvíjí smyslovou citlivost	Uplatňování subjektivity Vyjádření vlastních pocitů, nálad a představ a volba odpovídajících výtvarných prostředků pro toto vyjádření, seznámení s akční malbou a kresbou a instalací	
- uplatňuje osobitý přístup k realitě a zaznamenává vlastní vizuální zkušenost; respektuje výtvarné názory ostatních - ověřuje komunikační účinky médií ve vizuální tvorbě	Ověřování komunikačních účinků Řízená diskuze na dané téma a obhajování vlastních tvůrčích postupů Média jako zdroj informací	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- samostatně využívá prvky vizuálně obrazných vyjádření pro ztvárnění vlastních zkušeností a	Rozvíjení smyslové citlivosti Práce s písmem (typ, velikost,	PT – OSV -Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita

představ	rytmus), písmo jako obrazotvorný prvek. Výtvarný kontrast, podobnost, souvislost, rytmus a stylizace. Práce s variacemi na dané téma Vztahy mezi prvky vizuálně obrazných vyjádření, jejich uspořádání v ploše, objemu, prostoru	PT - OSV - Sociální rozvoj – Komunikace PT – EV – Vztah člověka k prostředí PT – VEG – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
- uvědomuje si účinky kompozice a experimentuje s výtvarnými prvky - obohacuje vlastní výtvarný jazyk a komunikaci	Uplatňování subjektivity Typy linární kompozice, barevná kompozice, monochromatická malba a malba v omezené barevnosti Experimenty s materiály, zkoumání možností a vlastností materiálů, jejich kombinace a ozvláštnění	
- rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby; je schopen výtvarné reflexe vlastní práce a komunikace nad ní	Ověřování komunikačních účinků Respektování odlišného tvůrčího přístupu, rozhovor o vlastním tvůrčím záměru, schopnost obhájit vlastní práci	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- samostatně pracuje s obrazotvornými prvky a jejich variacemi pro získání osobitého výsledku - užívá širokou škálu prostředků pro vyjádření osobních zkušeností a prožitků	Rozvíjení smyslové citlivosti Vyjádření pohybu a proměny tvaru, zachycení nevizuálních podnětů, vlastní variace motivu	PT – OSV -Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita PT - OSV - Sociální rozvoj – Komunikace

	Pokus o stylizaci tvaru	PT – EV – Vztah člověka k prostředí PT – VEG – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení
- dokáže využít širokou škálu výrazových prostředků pro vyjádření vlastních prožitků; porovná vlastní výtvarnou práci s příklady z výtvarného umění	Uplatňování subjektivity Zachycení světla a stínu v kresbě i malbě, rozšiřování barevné škály, interpretace a parafráze uměleckého díla, práce s reprodukcí	
- k vlastní tvorbě využívá dostupné moderní technologie; dokáže najít vhodné formy prezentace své práce - hodnotí vliv reklamy a propagačních prostředků	Ověřování komunikačních účinků Využití médií jako zdroje informací i inspirace, prezentace ve veřejném prostoru, principy fotodokumentace vlastní tvorby Technologie uplatňované v současné propagační a reklamní tvorbě	

6.13 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 9. ročníku a je dotován jednou hodinou týdně. Předmět navazuje na přírodovědnou část předmětu Člověk a svět na 1. stupni, První pomoc v 7. ročníku a Přírodopis v 8. ročníku. Učivo předmětu Výchova ke zdraví je propojené i s ostatními předměty a životem celé školy.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je předmět Výchova ke zdraví úzce propojen s předmětem Výchova k občanství a s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Seznamuje žáky s rozvojem a ochranou zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a vede žáky k zodpovědnosti za zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví je rozdělen do čtyř tematických okruhů, které se vzájemně prolínají a doplňují: zdravý způsob života a péče o zdraví, hodnota a podpora zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, změny v životě člověka a jejich reflexe.

Z důvodu sjednocení učiva a očekávaných výstupů jsou některé tematické okruhy přesunuty mezi předměty navzájem, do Přírodopisu 8. ročníku, První pomoci 7. ročníku, Tělesné výchovy 2. stupně základního vzdělávání a Výchovy k občanství 2. stupně základního vzdělávání.

Do Přírodopisu v 8. ročníku je ke kapitole trávicí soustava přesunuto učivo o výživě a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv způsobu stravování na zdraví a poruchy příjmu potravy). Do předmětu První pomoc v 7. ročníku je přesunuto učivo o ochraně před úrazy, o odpovědném chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a ochrany člověka za mimořádných událostí. Do předmětu Výchova k občanství je přesunuto učivo o vztazích mezi lidmi a formách soužití, o osobnostním a sociálním rozvoji. Z předmětu Tělesná výchova je přesunuto učivo o významu pohybu pro zdraví, zdravotně orientované zdatnosti, historii sportu, o sportu v současné době, významných soutěžích a sportovcích a myšlenkách olympijské charty.

Nejdůležitějším obsahovým prvkem předmětu je utváření aktivního zdraví každého jedince. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se různými tématy z různých pohledů. Výchova ke zdraví sleduje především zdravotně a sociálně preventivní aspekt s návody pro každodenní život. Tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků, zkušeností a dovedností v běžném životě.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vyhledávání a rozlišování nejdůležitějších údajů a informací
- rozvíjení práce s informačními zdroji
- zpracovávání referátů a tematických prací
- využívání získaných poznatků v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů
- řešení teoretických i praktických úkolů samostatně či ve dvojicích nebo skupinách
- vedení žáků k samostatnému pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů

Kompetence komunikativní

- vyjadřování a prezentace názorů prostřednictvím diskusí, dialogů, besed a her
- komunikativními cvičeními vést žáky ke správnému vyjadřování zdokonalování komunikace při prezentaci skupinových prací
- komunikace s veřejností formou anket

Kompetence sociální a personální

- vedení k ochotě spolupracovat
- vytváření uvolněné, přátelské atmosféry
- upevňování vrstevnických a mezilidských vztahů
- rozvíjení sebe sama po stránce sebedůvěry, sebekontroly a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektování druhých a odpovědnost za druhé
- poskytnutí pomoci v krizových situacích
- dodržování podpory a ochrany zdraví
- aktivní účast ve společenském životě

Kompetence pracovní

- dodržování pracovních povinností, návyků, termínů
- využívání znalostí a zkušeností v rámci vlastního rozvoje
- plánování, hodnocení, sebehodnocení
- posilování zodpovědnosti podpory a ochrany zdraví a společenských hodnot

Kompetence digitální

- seznámení s ovládáním běžně používaných digitálních zařízení, aplikací služeb a využívání jich při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- rozvíjení užívání digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- vytváření postojů k používání digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při zapojení do společenského života
- získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu tak, aby odpovídali konkrétní situaci a účelu

- kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vzhledem k bezpečnosti v online prostoru, autorským právům a ochraně osobních údajů
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - odmítá drogy (dopink ve sportu) a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu	Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci. Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie. Podpora zdraví a její formy. Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví. Psychohygiena V sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech. Činnosti ovlivňující zdraví a podporující pohybové učení. Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, zdravotně orientovaná zdatnost. Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta.	ČAS 5 - zdraví, rizikové chování, bezpečnost PP 7 – prevence, bezpeční, první pomoc Př 8 – biologie člověka VO – rodinný život, solidarita, pomoc v nouzi, život mezi lidmi, člověk a citový život, člověk jako osobnost D 6 – olympijské hry CH 9 – deriváty uhlovodíků, alkoholy, chemie a společnost, návykové látky TV – pohybové činnosti a aktivity PT – OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT – MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity

přírody při sportu)		PT – EV – vztah člověka k prostředí
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Zdravý způsob života a péče o zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví. Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota. Tělesná a duševní hygiena, denní režim. Zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim. Ochrana před přenosnými chorobami. Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty. Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy. Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče.	PT – MV – fungování a vliv medií ve společnosti
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví. Kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání	

- projevuje odpovědný vztah k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti. Autodestruktivní závislosti. Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost. Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita. Šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci. Bezpečné chování a komunikace. Komunikace s vrstevníky, komunikace s neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, manipulace (působení sekt, reklamní vlivy).	
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání - respektuje význam sexuality v	Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání. Tělesné, duševní a společenské změny. Sexuální dospívání a reprodukční zdraví.	

souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita. Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých. Poruchy pohlavní identity.	
---	---	--

6.14 PRVNÍ POMOC

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět První pomoc je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 7. ročníku a je dotován jednou hodinou týdně. Předmět navazuje na přírodovědnou část předmětu Člověk a svět na 1. stupni. Učivo předmětu První pomoc je propojené i s ostatními předměty.

Z důvodu sjednocení učiva a očekávaných výstupů jsou některé tematické okruhy z předmětu Tělesná výchova 2. stupně základního vzdělávání a Výchovy ke zdraví přesunuty do předmětu První pomoc. Z předmětu Výchova ke zdraví je přesunuto učivo o ochraně před úrazy, o odpovědném chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a ochraně člověka za mimořádných událostí. Přesunem učiva o hygieně, bezpečnosti při pohybových činnostech, pravidlech silničního provozu, táboření, pobytu v přírodě a bezpečném pohybu v zimní horské krajině do předmětu První pomoc jsme propojili preventivní postupy učiva tělesné výchovy ovlivňující jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.

Předmět První pomoc je především zaměřen na seznámení se základy poskytování laické první pomoci při úrazech, dopravních nehodách nebo při akutním zhoršení zdravotního stavu. Správné poskytnutí první pomoci vyžaduje účelnost, rychlost a rozhodnost.

Konkrétní obsah laické první pomoci se vyvíjí a také do značné míry mění v závislosti na tom, jak je organizovaná a jak funguje profesionální část systému přednemocniční péče. Základním východiskem pro vymezení obsahu výuky žáků je způsob organizace a fungování záchranných složek (zejména zdravotnické záchranné služby) v rámci systémového zajištění přednemocniční neodkladné péče. Je rovněž nezbytné, aby vzdělávání v oblasti první pomoci bylo obsahově přizpůsobeno kontextu aktuálních poznatků v oblasti urgentní medicíny. Vzdělávání v První pomoci musí být aktuální, aby se žáci učili platným technikám a postupům.

Dnes je úkolem laiků přivolat pomoc na místo neštěstí, počkat na místě do příjezdu této odborné pomoci, a pokud to stav postižených vyžaduje, provést základní úkoly laického ošetření, k nimž obdrží instrukce po telefonu. Role laické první pomoci se díky tomu mění. Vlastní provedení zachraňujících úkonů je mnohdy jednodušší než dříve, nároky na jiné dovednosti (např. komunikační) se naopak zvýšily.

Předmět První pomoc vede žáky k aktivnímu přístupu, nebýt netečný, všimnout si okolí, reagovat v rizikové situaci a řešit problém. Poskytování první pomoci má ryze praktický charakter – pokud žák pomáhá v situaci ohrožení života nebo zdraví, tak prakticky koná. Aby však mohl prakticky konat, musí mít alespoň základní povědomí o tom: co, jak a proč dělat. Proto má ve výuce první pomoci určité místo teoretická výuka, preventivní postupy, zásady bezpečnosti, znalosti o lidském těle a ochraně obyvatel za mimořádných událostí. Významnou složkou přípravy pro poskytování první pomoci je pak výuka praktická, kdy si žáci potřebné dovednosti prakticky vyzkoušejí. Při výuce používáme zdravotnické pomůcky a zdravotnický materiál.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- poznávání smyslu první pomoci
- uplatňování základních hygienických a zdravotně preventivních návyků ve spojení se zdravím
- propojení učiva s běžným životem
- vyvozování samostatných závěrů

Kompetence k řešení problémů

- řešení problémů na základě získaných informací
- samostatné rozhodování a řešení vzniklé situace

Kompetence komunikativní

- formulace a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- naslouchání spolužákům
- obhajování svého názoru

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- čerpání poučení z toho, co si myslí, říkají a dělají druzí

Kompetence občanské

- rozhodování podle dané situace, poskytnutí pomoci
- upozorňování na možná nebezpečí
- uplatňování zásady bezpečného chování ve škole i při zájmové činnosti
- vytváření pocitu zodpovědnosti za vlastní činy

Kompetence pracovní

- uvědomění si významu bezpečnosti a ochrany zdraví
- zhodnocení vlastních výsledků

Kompetence digitální

- seznámení s ovládáním běžně používaných digitálních zařízení, aplikací služeb a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- rozvíjení užívání digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práci
- vytváření postojů k používání digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při zapojení do společenského života
- získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu tak, aby odpovídali konkrétní situaci a účelu

- kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vzhledem k bezpečnosti v online prostoru, autorským právům a ochraně osobních údajů
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- orientuje se v základech anatomie a fyziologii člověka - vyjmenuje základní životní funkce	O lidském těle. Základní stavba těla. Základní životní funkce.	ČAS 4, 5 F 8 - elektrické přístroje PŘ 6 - zásady sběru hub
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí	Činnosti ovlivňující zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. Zajištění bezpečnosti své i ostatních. Uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty. Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla. Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině. Ochranné pomůcky. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.	PŘ 8 – biologie člověka CH - 8 - bezpečnost práce, havárie, úniky nebezpečných látek PT - OSV - mezilidské vztahy

	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody. Ochrana před úrazy. Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v tělesné výchově, na pracovišti, v dopravě).	
- uvědomuje si význam integrovaného záchranného systému, orientuje se v jeho složkách a v případě nutnosti je kontaktuje	Integrovaný záchranný systém. Základní a ostatní složky IZS. Základní informace o fungování záchranné služby. Organizace ZZS, zdravotnické operační středisko, zásahové prostředky (sanitka, vrtulník). Telefonická asistovaná první pomoc. Volání odborné pomoci (čísla tísňových linek, rozdíl mezi linkou 155 a 112, aplikace Záchranka), lokalizace místa.	
- vyjadřuje podstatu laické první pomoci - v modelových situacích upevňuje znalosti poskytování laické první pomoci - vyzkouší si spolupráci při transportu poraněných - vybere si podle potřeby obsah lékárničky - v případě potřeby poskytne	První pomoc při poranění nebo jiném poškození těla. Laická první pomoc. Vyhodnocení situace, zajištění bezpečnosti (pomůcky pro zajištění bezpečnosti). Rozpoznání bezprostředního ohrožení života, praktický nácvik prvotního vyšetření a resuscitace. Život ohrožující stavy (náhlé	

adekvátní první pomoc - je schopen ošetřit drobná poranění - analyzuje příčinu vzniku otrav - v běžném životě používá zásady bezpečného chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - uvědomuje si rizika při pohybu u vody	poruchy zdraví, úrazové stavy). Přístup ke zraněnému (komunikace, manipulace). Lékárničky. Záchranářské užitečné polohy. Transport poraněných. Úrazy. Neúrazové stavy. Tepelná poranění. Otravy. Úrazy elektrickým proudem. Tonutí. Mýty a omyly v první pomoci.	
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných. Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.	

6.15 TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se ve všech ročnících. Předmět je dotován třemi hodinami týdně v 6. ročníku a dvěma hodinami v 7., 8. a 9. ročníku.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybových činností žáků. Je zdrojem poznatků z oblasti zdravotního, rekreačního i sportovního využití pohybu v rámci školy nebo i mimo školu. Vyučovací hodiny probíhají v tělocvičně, na školním hřišti nebo v přírodě. Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova na druhém stupni je rozdělen do tří tematických okruhů, které se vzájemně prolínají a doplňují: činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Tělesná výchova je na naší škole propojena s ostatními předměty. Pro pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování musí být podloženo i teoretickými znalostmi. Učivo o zdraví, rekreačním sportu, výkonnostním sportu, sportu dívek a chlapců, olympismu a zdravotně orientované zdatnosti jsme přesunuli do předmětu výchova ke zdraví. Přesunem učiva o hygieně, bezpečnosti při pohybových činnostech, pravidlech silničního provozu, táboření, pobytu v přírodě a bezpečném pohybu v zimní horské krajině do předmětu první pomoc jsme propojili preventivní postupy učiva tělesné výchovy ovlivňující jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- ovládání pohybových dovedností
- znalost a provádění cviků vedoucích ke správnému držení těla
- ovládání relaxačních a kompenzačních cvičení
- uspořádání vlastního pohybového režimu

Kompetence k řešení problémů

- zhodnocení vlastních výsledků a napravování chyb
- řešení problémů na základě získaných informací
- samostatné rozhodování a řešení problémových situací
- korekce chybného řešení problému

Kompetence komunikativní

- uplatnění pozitivní komunikace při hře
- respektování osobnosti při hře
- pojmenování osvojované činnosti

- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence
- dohodnutí se na spolupráci a jednoduché taktice

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel Fair-play
- respektování osobnosti při herních činnostech
- posuzování pravidel jednotlivých her
- znalost významu zdravého životního stylu
- uvědomění si významu sebeobrany
- práce v družstvu a pro družstvo
- znalost významu plavání

Kompetence občanské

- ovládnutí základů dopomoci
- uplatnění vhodného a bezpečného chování v tělovýchovných činnostech
- pomoc druhým
- předvídání možnosti nebezpečí úrazu
- ovládání základů první pomoci

Kompetence pracovní

- zhodnocení vlastních výsledků
- zdokonalování výkonů
- znalost řádu tělocvičny
- uvědomění si významu bezpečnosti v tělovýchovných činnostech

Kompetence digitální

- využití zařízení a aplikací, které umožňují sledovat a zaznamenávat průběh pohybových činností
- používání moderní technologie k analýze pohybové činnosti a hodnocení pohybových dovedností s cílem zlepšení techniku pohybu
- užívání digitální technologie v tělesné výchově, jako jsou aplikace, které pohybové činnosti podněcují nebo pomáhají tvořit cvičební plán

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve školní tělocvičně, na školním hřišti, ve školním parku a v okolí školy při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví. Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením). Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení). Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech.	PT - OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT - MKV - lidské vztahy PT - OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT - MV – stavba mediálních sdělení ČAS 5 – stavba lidského těla
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry s různým zaměřením. Netradiční pohybové hry a aktivity. Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí). Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance). Úpolové hry. Atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy	

	překážkového, běhu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, vrh koulí). Sportovní hry dívky: přehazovaná, chlapci: fotbal, florbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie). Netradiční pohybové činnosti.	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a závody	Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v tělesné výchově (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu). Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování). Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží). Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování) Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve školní tělocvičně, na školním hřišti, ve školním parku a v okolí školy při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví. Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením). Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení). Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech.	PT - OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT - MKV - lidské vztahy PT - OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT - MV – stavba mediálních sdělení
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry s různým zaměřením. Netradiční pohybové hry a aktivity. Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí). Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem (základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance). Úpolové hry. Atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového, běhu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, vrh	PT – OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT - EV – vztah člověka k prostředí Z 8 - pohoří České republiky ČAS 5 – stavba lidského těla PP 7 – prevence, ochrana, bezpečnost, poskytnutí první pomoci

	koulí). Sportovní hry dívky: přehazovaná, volejbal chlapci: fotbal, florbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie). Zimní sporty (sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, jízda na vleku). Netradiční pohybové činnosti.	
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody	Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v tělesné výchově (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu). Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování). Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží). Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování). Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve školní tělocvičně, na školním hřišti, ve školním parku a v okolí školy při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví. Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením). Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení). Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech.	PT - OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT - MKV - lidské vztahy PT - OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT - MV – stavba mediálních sdělení PP 7 – prevence, ochrana, bezpečnost, poskytnutí první pomoci PŘ 8 – biologie člověka
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry s různým zaměřením. Netradiční pohybové hry a aktivity. Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí). Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem (základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance). Úpoly (základy sebeobrany,	

	základy aikido, judo, karate). atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového, běhu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, vrh koulí). Sportovní hry dívky: volejbal chlapci: fotbal, florbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie) Netradiční pohybové činnosti.	
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a závody - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v tělesné výchově (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu). Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování). Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží). Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování). Zásady jednání a chování v	

	různém prostředí a při různých činnostech.	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
ŽÁK:		
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve školní tělocvičně, na školním hřišti, ve školním parku a v okolí školy při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením). Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení). Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech.	PT - OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT - MKV - lidské vztahy PT - OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT - MV – stavba mediálních sdělení PŘ 8 – biologie člověka PP 7 – prevence, ochrana, bezpečnost, poskytnutí první pomoci VZ 9 olympijská charta VZ 9 - zdraví
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením. Netradiční pohybové hry a aktivity.	PT – OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT - EV – vztah člověka k prostředí PŘ 9 ochrana přírody

nedostatky a jejich možné příčiny	Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí). Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem (základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance). Úpoly (základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate). Atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového, běhu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, vrh koulí). Sportovní hry dívky: volejbal chlapci: fotbal, florbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie). Turistika a pobyt v přírodě (příprava turistické akce, přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, dokumentace z turistické akce). Základy orientačního běhu. Plavání (plavecké dovednosti, plavecká technika, dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti). Netradiční pohybové činnosti.	Z 8 - pohoří České republiky Z 6 - topografie
--	--	---

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v tělesné výchově (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu). Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování). Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží). Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování). Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	
--	---	--

6.16 PRACOVNÍ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Pracovní činnosti realizuje obsah oblasti Člověk a svět práce. Podle požadavků RVP musí škola povinně realizovat okruh Svět práce (v 9. ročníku Volba povolání) a kromě toho musí žákům nabídnout minimálně jeden další okruh.

Žákům nabízíme toto vzdělávací schéma:

- 6. ročník a 7. ročník - Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály (okruhy předmětu Pracovní činnosti)
- 9. ročník – Volba povolání.

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU - PŘÍPRAVA POKRMŮ

Okruh Příprava pokrmů je součástí vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Je nabízen jako alternativa k okruhu Práce s technickými materiály v 6. a v 7. ročníku. Zaměřuje se na vytváření základních dovedností při přípravě jednoduchých pokrmů. Orientuje pozornost žáků na zdravý životní styl. Podporuje estetické cítění, vkus a vlastní tvořivost.

Hodinová dotace předmětu Příprava pokrmů je 1 hodina týdně v jednom pololetí v 6. ročníku a v jednom pololetí v 7. ročníku. Střídá se s vyučovacím okruhem Práce s technickými materiály. Vzhledem k charakteru pracovních činností je výuka realizována dvouhodinovým blokem jednou za 14 dní.

Výuka je dobře materiálně zajištěna ve školní kuchyňce, která je moderně vybavena nádobím i elektrospotřebiči a vytváří i přiměřené estetické prostředí pro výuku.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozpoznání správných postupů a surovin
- vhodné použití obecně známých pojmů
- kritické posouzení výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- vhodné plánování činnosti, správná volba postupu a materiálu

Kompetence komunikativní

- zapojení se do diskuse nad problémem, naslouchání druhým
- obhajoba vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- schopnost spolupráce se spolužáky na splnění úkolu
- rozvíjení sebekontroly a sebedůvěry ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

- uvědomění si zodpovědnosti za svou práci
- respektování práce ostatních

Kompetence pracovní

- bezpečné užívání spotřebičů a pracovního vybavení
- využití stanovených nebo vlastních postupů
- odpovědnost při plnění úkolů a dodržování časových termínů

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zefektivnění nebo zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- seznamování s přínosy nových technologií, kritické hodnocení rizik spojených s jejich využíváním

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU - PŘÍPRAVA POKRMŮ - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-orientuje se v základním vybavení kuchyně -uvede základní vybavení kuchyně	Kuchyně a její vybavení Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni – historie a význam	
-uplatňuje zásady správné výživy	Potraviny a jejich užití Energetické hodnoty potravin Výběr, nákup a skladování potravin Biopotraviny Značení potravin Základní úpravy pokrmů Sestavení jídelníčku	PT- EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - dodržuje pravidla správného stolování a společenské chování - upraví stůl pro jednoduché stolování	Stolování Jednoduchá úprava stolu, dekorace Společenská pravidla stolování	PT - OSV - kreativita VZ - výživa a zdraví
- připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmu Výběr, nákup a skladování Udržování pořádku a čistoty pracovních ploch	ČJ – popis pracovního postupu
- poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		VZ – poskytnutí první pomoci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - uvede základní vybavení kuchyně	Kuchyně a její vybavení Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni – historie a význam	F - elektřina, energie, její přeměny a přenos
- uplatňuje zásady správné výživy	Potraviny a jejich užití Energetické hodnoty potravin Výběr, nákup a skladování potravin Biopotraviny Značení potravin Základní úpravy pokrmů Sestavení jídelníčku	PT- EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - dodržuje pravidla správného stolování a společenské chování - upraví stůl pro jednoduché stolování	Stolování Jednoduchá úprava stolu, dekorace Společenská pravidla stolování	PT - OSV - kreativita VZ - výživa a zdraví
- připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmu Výběr, nákup a skladování Udržování pořádku a čistoty pracovních ploch	ČJ – popis pracovního postupu
- poskytne první pomoc i při		VZ – poskytnutí první pomoci

úrazu v kuchyni		
-----------------	--	--

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Vyučovací okruh Práce s technickými materiály na 2. stupni základní školy navazuje svým obsahem na dva tematické okruhy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce na 1. stupni základní školy, a to hlavně na okruh Práce s drobným materiálem a částečně také na okruh Konstrukční činnosti.

Koncepce tohoto vzdělávacího předmětu je zaměřena především na to, aby žáci získali základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování dřeva, kovu a plastů. Žáci poznávají vybrané materiály a jejich vlastnosti, učí se používat při práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcky, osvojují si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život. Při výuce je kladen důraz na osvojení si a dodržování zásad bezpečnosti, organizace a hygieny práce. Pracovní činnost při výuce probíhá i ve skupinách, ale hlavní zaměření je na samostatnou tvořivou práci jednotlivých žáků. Výuka se uskutečňuje převážně v prostorách školních dílen.

Hodinová dotace Prací s technickými materiály je 1 hodina týdně v jednom pololetí v 6. ročníku a v jednom pololetí v 7. ročníku. Střídá se s vyučovacím okruhem Příprava pokrmů. Vzhledem k charakteru pracovních činností je výuka realizována dvouhodinovým blokem jednou za 14 dnů.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cíle práce, vytváření si pozitivního vztahu k pracovní činnosti
- plánování a organizování si vlastní práce
- využívání vhodných nástrojů a způsobů řešení pro efektivitu práce
- rozpoznávání výrobních postupů, vlastností materiálů a surovin
- kritické posuzování výsledků své práce a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání různých informací, využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- organizování a plánování činnosti, vhodné zvolení postupu a materiálu
- umění si obhájit svá rozhodnutí a způsob řešení daného problému

Kompetence komunikativní

- naslouchání názorům ostatních žáků, zapojování se do diskuse nad daným úkolem, obhajoba správnosti svého řešení
- vyjadřování myšlenky stručně a jasně
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření přátelských vztahů ve třídě

Kompetence sociální a personální

- poskytování pomoci nebo požádání o pomoc při řešení problému spojeného s realizací zadaného úkolu
- důsledná sebekontrola, rozvíjení pocitu sebedůvěry ve vlastní práci
- účinné se podílení na práci ve skupině

Kompetence občanské

- chápání základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a ochranu zdraví
- chápání potřeby zodpovědnosti za svou práci

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání svěřeného materiálu, nástrojů a ostatního vybavení
- umění používat při práci stanovených nebo vlastních postupů
- odpovědné přistupování při plnění úkolů v daném termínu
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zefektivnění nebo zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- seznamování s přínosy nových technologií, kritické hodnocení rizik spojených s jejich využíváním

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- popisuje a dodržuje zákl. pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce v dílnách - učí se poskytovat první pomoc při úrazu	Bezpečnost a hygiena práce Obecné zásady bezpečnosti práce a poskytování první pomoci	1P
- akceptuje základní body řádu školní dílny a chápe jejich význam - vhodně je aplikuje v dalším	Řád školní dílny Bezpečnost práce a pravidla chování ve školních dílnách	

průběhu při organizaci práce		
- užívá technickou dokumentaci - čte jednoduché technické výkresy	Technické kreslení Technické informace, návody	M - měřítko plánů
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce se dřevem Vlastnosti dřeva, měření a orýsování, upínání, řezání, rašplování a pilování, vrtání, dlabání, spojování, broušení, povrchová úprava Práce s plasty Vlastnosti plastů, stříhání, řezání, pilování, tepelné tvarování	PT - OSV - Sociální rozvoj, kooperace PT - EV - Vztah člověka k prostředí PT - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ch – plasty a syntetická vlákna
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce s kovem Vlastnosti kovů, řezání, pilování, vrtání, ohýbání	PT - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, daný model - při volbě samostatné práce zohledňuje své vlastní schopnosti a časové možnosti - při zhotovování výrobku uplatní také estetické cítění	Samostatná tvořivá práce - výběr vhodného výrobku, samostatné zhotovení výrobku	PT - OSV – Osobnostní rozvoj, kreativita

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- popisuje základní pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce v dílnách - učí se poskytovat první pomoc při úrazu	Bezpečnost a hygiena práce Obecné zásady bezpečnosti práce a poskytování první pomoci	1P
- vyjmenovává zákl. body řádu školní dílny - vhodně je aplikuje v dalším průběhu při organizaci práce	Řád školní dílny Bezpečnost práce a pravidla chování ve školních dílnách	
- připraví si jednoduchý náčrt výrobku	Technické kreslení Čtení a kreslení jednoduchých výkresů, pravoúhlé promítání	M 7 - měřítko plánů
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce se dřevem Vlastnosti dřeva, měření a orýsování, upínání, řezání, rašplování a pilování, vrtání, dlabání, spojování, broušení, povrchová úprava Práce s plasty Vlastnosti plastů, stříhání, řezání, pilování, tepelné tvarování	PT - OSV - Sociální rozvoj, kooperace PT - EV - Vztah člověka k prostředí PT - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ch – plasty a syntetická vlákna
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou	Práce s kovem Vlastnosti kovů, řezání,	PT - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

kážeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	pilování, vrtání, ohýbání	
- provádí jednoduchý technický výkres výrobku - samostatně vytváří výrobek - při volbě samostatné práce zohledňuje své vlastní schopnosti a časové možnosti - při zhotovování výrobku uplatní také estetické cítění	Samostatná tvořivá práce - výběr vhodného výrobku, zhotovení jednoduchého technického výkresu, samostatné zhotovení výrobku	PT - OSV – Osobnostní rozvoj, kreativita

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU - VOLBA POVOLÁNÍ

Předmět Volba povolání je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vyučuje se v 9. ročníku. Žákům pomáhá při rozhodování o jejich dalším profesním zaměření. Vede je k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti. Umožňuje jim orientovat se v různých pracovních činnostech a profesích, v poradenských službách a na trhu práce. Seznamuje žáky s možností a nutností celoživotního vzdělávání. Rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, upevňuje jejich schopnost prezentace vlastní osoby potencionálním zaměstnavatelům.

K výuce se používají často prožitkové metody, vyhledávání informací, exkurze a návštěvy příslušných institucí. Z toho vyplývá, že vyučování se často přenáší do počítačové učebny i mimo školní budovu (úřad práce, firmy, střední školy, učiliště apod.), aby nastalo co největší sepětí s praxí.

Předmět je dotován jednou hodinou týdně v 9. ročníku. V praxi je možné vyučovat ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní. Pro zefektivnění výuky bývá třída (dle aktuálního počtu žáků) dělena na dvě skupiny.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací
- sebehodnocení, schopnost kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- schopnost využívání získaných informací k řešení problému
- využití různých zdrojů informací
- kritika myšlení, uvážlivost rozhodnutí, přebírání zodpovědnosti za vlastní názory a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- asertivní jednání
- prosazování a obhajoba názoru ve skupině
- hledání kompromisů, zvládání řešení konfliktů

Kompetence sociální a interpersonální

- pozitivní působení ve skupině
- aktivní účast v diskusi, zdravé sebevědomí
- respekt k názorům druhých

Kompetence občanské

- odpovědné profesní rozhodování
- uvědomování si svých práv a povinností
- seznámení se základními principy zákonů a norem

Kompetence pracovní

- seznámení s budoucí profesí
- uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání
- orientace v možných podnikatelských aktivitách

Kompetence digitální

- orientace na internetu při vyhledávání informací o středních školách
- seznámení se strukturou webových stránek úřadu práce
- schopnost napsat vlastní životopis a žádost o zaměstnání

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU - VOLBA POVOLÁNÍ – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY,
ŽÁK:		POZNÁMKY
- uvědomí si své silné stránky - učí se odstraňovat své slabiny	Sebepoznávání. Silné a slabé stránky osobnosti, typologie osobnosti, techniky	PT - OSV - sebepoznání a sebepojetí

- odhaluje svou typologii - snaží se o objektivní sebehodnocení	poznání.	
- pokouší se o tzv. malé krátkodobé plány - začíná si uvědomovat své cíle	Akční plánování. Typy akčních plánů, význam osobního plánování a životních kroků.	
- začíná se orientovat v informacích - vytváří si obraz různých profesí. - srovnává informace se svými zájmy a plány	Profesní informace. Znaky povolání, pracovní činnosti, prostředí, nástroje, zdravotní, kvalifikační a osobnostní předpoklady.	PČ 6,7 - práce s různými materiály
- na modelových situacích si vyzkouší svůj postoj k rozhodování - zjistí, čím je nejvíce ovlivněn	Rozhodování. Typy, druhy a styly rozhodování, předpoklad správné volby, vlivy informací na rozhodování.	
- pochopí, v čem mu může ÚP IPS pomoci - učí se hledat v katalozích profesí	První návštěva Úřadu práce v Olomouci. Charakteristiky povolání. Počáteční informace o trhu práce.	
- seznámí se s praxí v našem regionu - snaží se vidět možnost vlastního uplatnění	Rovnost příležitostí na trhu práce, situace v regionu. Nabídka a poptávka.	PT - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí.
- dává do souladu svoje možnosti s nabídkou profesní přípravy	Možnosti absolventa ZŠ. Přehled o nabídkách profesní přípravy, pojmy kvalifikace, specializace. Nabídky profesní přípravy. Asertivita v jednání.	VO 8 - člověk a pracovní život
- učí se třídit informace a hodnotí své předpoklady	Informační základna. Vyhledávání potřebných	

- utváří svůj žebříček hodnot	informací, osobní předpoklady. Systém životních hodnot. Akční plánování. Testy a hry - rozhodování.	
- začíná si uvědomovat životní změny, které ho čekají, zvažuje alternativy při rozhodování - snaží se o sebehodnocení	Podmínky a předpoklady realistického zhodnocení vlastní osobnosti.	
- v praxi se seznámí s různými profesemi - objeví jejich specifické znaky	Představy o budoucím povolání. Znaky povolání, individuální rozhovory. Besedy, videoklipy, exkurze. Soulad či nesoulad představ se skutečností.	
- blíží se ke konkrétnímu rozhodnutí - připravuje si různé alternativy	Význam plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání. Konkretizace osobních cílů, možné alternativy, scénky, případové studie, cvičení.	VO 8 - člověk a pracovní život
- vytváří si plán na nejbližší měsíce – návštěvy Dnů otevřených dveří - sbírá informace nutné k rozhodnutí	Orientace v profesních informacích Samostatné vyhledávání a třídění informací. Prohlubování znalostí o své osobě, sebepoznání, rozhodování, plánování. SŠ a SOU v regionu. Plánovací kalendář pro poslední rok ZŠ.	PT - OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti. PT – OSV – seberegulace a sebeorganizace
- zorientuje se v nabídce středních škol - shromáždí další poznatky z ÚP - učí se informace třídit	Adaptace na životní změny. Nevyhnutelnost změn, klady a zápory. Návštěva prezentace škol regionu Scholaris. Diskuse	
- upřesňuje svou volbu	Možnosti a alternativy volby	

- zvažuje možnosti - sleduje Dny otevřených dveří	povolání. Specializace. Pokusné vyplňování přihlášek, SŠ v rámci republiky. Adaptace na možné změny. Informace o přijímacím řízení.	
- seznámí se se světem práce - naučí se profesní životopis - orientačně se seznámí s pracovními a mzdovými podmínkami a firmami regionu	Svět práce a dospělosti. Příležitost na trhu práce. Rozdíly mezi školou a světem práce. Pohovory, tiskopisy, životopis, dotazníky. Monitoring firem, případové studie.	ČJ sloh 8,9 - životopis, diskuse, inzerát, formuláře
- pochopí rozdíl mezi zaměstnaneckým poměrem a podnikáním - seznámí se se základními pravidly podnikání	Politika zaměstnanosti – příležitost na trhu práce. Vybrané otázky z pracovního práva. Nejčastější formy podnikání.	

7 Hodnocení žáků

7.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

OBECNÉ ZÁSADY HODNOCENÍ ŽÁKŮ, ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ KE KLASIFIKACI A PROVÁDĚNÍ KLASIFIKACE

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Při hodnocení žáků se vychází z vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Pravidla hodnocení žáků (§ 14 vyhl. 48/2005 Sb.) jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:

- a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
- b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- c) stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií,
- d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií,
- e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- f) způsob získávání podkladů pro hodnocení,
- g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- h) způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je na naší škole vyjádřeno klasifikačním stupněm. Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může u dítěte s vývojovou poruchou učení rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení v předmětech, jež s danou poruchou učení úzce souvisí (především v českém jazyce). V takovém případě převede dotyčný učitel příslušného předmětu slovní hodnocení do klasifikace pro účely hodnocení stupně prospěchu s vyznamenáním, prospěchu a neprospěchu.

O způsobu hodnocení žáků školy rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě. Pokud by byl žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo v případě přestupu na jinou školu.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace hodnotí dílčí výsledky a projevy žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Za první pololetí školního roku vydává naše škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí pak vysvědčení.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snáživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuální schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení (toto se netýká Tv, Vv, Hv, Pč). Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů na portál Dm-software, současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu čtvrtletní písemné práce informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci psát maximálně 1 práci uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

S pravidly pro získávání podkladů k hodnocení a klasifikaci a s požadavky nutnými pro ukončení klasifikace vyučující seznámí žáky na začátku každého školního roku (v případě předmětů, které nejsou vyučovány celý školní rok, pak na začátku klasifikačního období). Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledný prospěch za klasifikační období vychází z podkladů k hodnocení a klasifikaci, stupeň prospěchu se však neurčuje pouze na základě průměru známek za příslušné období.

Rodiče a zákonní zástupci jsou seznamováni s průběžnou klasifikací žáků na 1. stupni prostřednictvím žákovských knížek (žáci 1. a 2. třídy mají deníček), na 2. stupni pomocí přístupu na

portál Dm-software. Žák, který má žákovskou knížku, je podle školního řádu povinen o ni řádně pečovat a v případě ztráty a vydání nové si zajistit u jednotlivých vyučujících dopsání známek za aktuální klasifikační období. Třídní učitel prokazatelně seznámí rodiče (zákonné zástupce) s návrhem klasifikace v jednotlivých předmětech v 1. a 3. čtvrtletí. Rodiče žáků informuje učitel o prospěchu na třídních schůzkách, konzultačních hodinách nebo během individuálních konzultací. Poskytnout rodičům termín k individuální konzultaci je povinností učitele.

V případě výrazného zhoršení prospěchu žáka informuje učitel třídního učitele, který vyrozumí rodiče. V případě předpokládaného nedostatečného prospěchu tak učiní prokazatelným způsobem.

Vedení školy a ostatní vyučující informuje třídní učitel o chování a prospěchu žáků na pedagogické radě. Všichni vyučující předají podklady pro hodnocení prospěchu a kázně na konci čtvrtletí třídnímu učiteli, který pro jednání pedagogické rady připraví v termínu stanoveném v týdenním plánu práce školy podklady o třídě v písemné formě (součást zápisu z pedagogické rady). Navrhuje-li třídní učitel opatření k posílení kázně v pravomoci ředitele školy nebo snížení stupně z chování, projedná důvody, které jej k tomu vedou, s ředitelem školy v předstihu před pedagogickou radou. Na konci klasifikačního období zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do katalogových listů žáků v termínu daném ředitelstvím školy. Rovněž předají ředitelství školy návrhy termínů a obsahu konzultací k umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu ap.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci (tzv. výchovná opatření – viz § 17 vyhl. 48/2005 Sb.)

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7.2 ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ V KLASIFIKAČNÍM OBDOBÍ

KLASIFIKACE ŽÁKA

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. S písemným doporučením školského poradenského zařízení lze žáka hodnotit i slovně nebo kombinací obou způsobů.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se na vysvědčení hodnotí v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

V předmětech Estetická výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Pracovní činnosti jsou žáci hodnoceni s přihlédnutím k metodickému pokynu MŠMT třemi stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - pracoval(a) úspěšně,
- 2 - pracoval(a).

Požadavky odpovídající jednotlivým prospěchovým stupňům:

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených učebním plánem se hodnotí stupni prospěchu: výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

- **Stupeň „výborný“** - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

- **Stupeň „chvalitebný“** - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

- **Stupeň „dobrý“** - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **Stupeň „dostatečný“** - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

- **Stupeň „nedostatečný“** - Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

7.3 HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Chování žáka se hodnotí v souladu s ustanovením vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Kritéria odpovídající jednotlivým stupňům klasifikace chování jsou následující:

- **Stupeň 1 (velmi dobré)** - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- **Stupeň 2 (uspokojivé)** - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či i ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- **Stupeň 3 (neuspokojivé)** - Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

O jednotlivých klasifikačních stupních hodnocení chování žáka rozhoduje třídní učitel po projednání v pedagogické radě.

7.4 CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni:

- **Prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný, a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- **Prospěl (a)**, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.
- **Neprospěl (a)**, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

- **Nehodnocen (a), není-li** možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8 Přílohy

8.1 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Škola poskytuje podporu pro žáky vyžadující speciálně vzdělávací potřeby. Jejím účelem je jejich plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů.

Pokud má žák při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence, volí škola tzv. podpůrná opatření prvního stupně (jedná se o např. drobné úpravy v rámci jednoho předmětu, změny v metodách a výukových postupech atd.).

Pokud je zapotřebí spolupráce více pedagogů nebo je třeba úprav v rámci více předmětů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP). Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími za pomoci výchovného poradce. Má písemnou podobu. Obsahuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování PLPP. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. S PLPP škola seznámí zákonné zástupce žáka, průběžně jej aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb žáka a v případě potřeby jej předá školskému poradenskému zařízení (ŠPZ).

V případě priznaných podpůrných opatření druhého a vyššího stupně je v závislosti na doporučení školského poradenského zpracování Individuální vzdělávací plán (IVP). Ten sestaví třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, ŠPZ a všemi učiteli, kteří se na výuce žáka podílejí. IVP vychází ze ŠVP, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice a je závazným dokumentem pro zajištění speciálně vzdělávacích potřeb žáka. Obsahuje údaje týkající se druhů a stupňů podpůrných opatření a o pedagogických pracovních, kteří se podílejí na vzdělávání žáka. IVP je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (*v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.*) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Jeho naplňování škola sleduje a ve spolupráci se ŠPZ nejméně jednou ročně vyhodnocuje.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy, nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření **úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání**,

prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek **stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb.** V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části, nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická (zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.) a pedagogická intervence (vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku).** Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Pro zajištění poskytování **pedagogické intervence** vytváří škola **Dohodu o poskytování pedagogické intervence**, kterou sestavuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími za pomoci výchovného poradce. S dohodou škola seznámí zákonného zástupce žáka, který potvrdí svým podpisem souhlas s podmínkami **pedagogické intervence**. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

8.2 ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Nadaným žákům nabízíme možnost rozšířit vzdělávací obsah nad rámec stanovený ŠVP, účast v soutěžích či účast na vzdělávání ve vyšším ročníku.

PLPP obsahuje soupis obohacování učiva nad rámec ŠVP – cílem je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit, stimulovat procesy objevování.

Na základě doporučení ŠPZ je zpracován bez zbytečného odkladu (nejdéle do jednoho měsíce) IVP. Jeho součástí je termín vyhodnocení a informovaný písemný souhlas zákonného zástupce. IVP může být zpracován i na období kratší než školní rok, hodnocení může být i průběžné.

8.3 MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

1. STUPEŇ	
1. OBDOBÍ	MINIMÁLNÍ VÝSTUPY
1. – 3. ROČNÍK	ŽÁK:
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	1. ročník - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice 2. ročník - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost 3. ročník - čte s porozuměním jednoduché texty - opisuje a přepisuje krátké věty
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	1. ročník rozlišuje písmena velké a malé abecedy - tvoří slabiky 2. ročník - rozlišuje všechna písmena velké a malé abecedy - rozlišuje slova, slabiky a hlásky (délku samohlásek)

	3. ročník - rozeznává samohlásky (rozlišuje jejich délku) a souhlásky - rozlišuje věty a slova - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	1. ročník při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost 2. ročník - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně 3. ročník - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	1. ročník - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice 2. ročník - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost 3. ročník - čte s porozuměním jednoduché texty - opisuje a přepisuje krátké věty

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	1. ročník - porovnává množství a vytváří soubory prvků v oboru do 10 - čte, píše a používá číslice v oboru do 10 - zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $>$, $<$ a umí je zapsat - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10 - umí rozklad čísel v oboru do 10 2. ročník - porovnává množství a vytváří soubory prvků v oboru do 20 - čte, píše a používá číslice v oboru do 20 - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 bez přechodu přes desítku 3. ročník - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 s přechodem přes desítku - numerace do 100 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - umí rozklad čísel v oboru do dvaceti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	1. ročník - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek v oboru do 10 - doplňuje jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 10 2. ročník - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek v oboru do 20 - doplňuje jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod,

	nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu 3. ročník - doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	1. ročník - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary 2. ročník - umí graficky znázornit základní geometrické tvary - pozná přímku 3. ročník - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují - používá pravítko
ČLOVĚK A JEHO SVĚT MÍSTO, KDE ŽIJEME	1. ročník - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy 2. ročník - popíše a zvládne cestu do školy 3. ročník - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
LIDĚ KOLEM NÁS	1. – 3. ročník - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem

	i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
LIDÉ A ČAS	1. ročník zná rozvržení svých denních činností - poznává různé lidské činnosti 2. ročník - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 3. ročník - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ROZMANITOST PŘÍRODY	1. – 2. ročník - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny 3. ročník - pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	1. ročník - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných

	událostech 2. ročník - pojmenuje hlavní části lidského těla - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 3. ročník - zvládá ošetření drobných poranění - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
2. OBDOBÍ (4. – 5. ROČNÍK)	MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ŽÁK:
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	pozná podstatná jména a slovesa - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	- dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ANGLICKÝ JAZYK ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
MLUVENÍ	- pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ	- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
ČLOVĚK A JEHO SVĚT MÍSTO, KDE ŽIJEME	- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
LIDÉ KOLEM NÁS	- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

	- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
LIDÉ A ČAS	- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ROZMANITOST PŘÍRODY	- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
INFORMATIKA DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat - popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti - určí, co k ní již ví
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	- sestavuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb - navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení - rozpozná opakující se vzory - používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	- najde a spustí známou aplikaci - pracuje s daty různého typu - popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi
2. STUPEŇ	
6. - 9. ROČNÍK	MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ŽÁK:
ČESKÝ JAZYK JAZYKOVÁ VÝCHOVA	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena - časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - rozezná větu jednoduchou od souvětí - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; - vypráví podle předem připravené osnovy; - s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně

	zpracuje zadané téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ANGLICKÝ JAZYK POSLECH S POROZUMĚNÍM	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
MLUVENÍ	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ	- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
RUSKÝ JAZYK	8. ročník - umí pozdravit, rozloučit se - představí se, zeptá se na jméno spolužáka - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - přiřadí jednoduchá slova k významům vyjádřeným na obrázcích (členové rodiny, školní předměty, hry, domácí mazlíčci,

	povolání, byt a jeho vybavení atd.) - zná ruskou abecedu - zná a používá čísla 1-12 - orientuje se ve slovníku RJ 9. ročník - umí se představit, pozdravit, rozloučit se - představí se, zeptá se na jméno spolužáka - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - přiřadí jednoduchá slova k významům vyjádřeným na obrázcích (měsíce, roční období, dny v týdnu, denní doba, činnosti, potraviny, barvy, oblečení a obuv, názvy obchodů a zboží, vlastnosti a vzhled člověka) - zná ruskou abecedu - zná a používá čísla 10 - 100 - orientuje se ve slovníku RJ
MATEMATIKA ČÍSLO A PROMĚNNÁ	- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část (zlomek, desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

	- používá měřítko mapy a plánu - řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	- vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu - provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - sestrojí síť základních těles - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
INFORMATIKA DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek - popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude - potřebovat k jeho řešení; - k popisu problému používá grafické znázornění - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	- popíše účel informačních systémů, které používá - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, - - která s takovým propojením souvisejí - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s

	žádostí o pomoc na dospělou osobu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat
DĚJEPIS	6. ročník - má představu o rozdílech způsobu života pravěkých lidí - umí popsat některá pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty - pochopí význam dějin jako sdělení minulosti - popíše život v době nejstarších civilizací - zná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států - ví o prvních státních útvarech na našem území - má základní poznatky o počátcích českého státu 7. ročník je seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitství - ví o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací 8. ročník - ví o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací - má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi - pozná význačné osobnosti našich dějin - je seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války

	9. ročník - je seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války - má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky - zná průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě - chápe význam událostí v roce 1948
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - formuluje své nejbližší plány
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady služeb, které banky nabízejí - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
FYZIKA	6. ročník - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa délku, hmotnost, čas 7. ročník - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách

	pro řešení konkrétních praktických problémů 8. ročník - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 9. ročník - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - zná zásady bezpečnosti pro práci s elektrickými přístroji a zařízeními - zná druhy magnetů a jejich praktické využití - rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí - rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
CHEMIE POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	8. ročník - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI	- pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CHEMICKÉ REAKCE	- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
CHEMICKÉ REAKCE	9. ročník - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
ORGANICKÉ SLOUČENINY	- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě
CHEMIE A SPOLEČNOST	- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka
PŘÍRODOPIS OBEČNÁ BIOLOGIE	6. ročník - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

	- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
BIOLOGIE HUB	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
BIOLOGIE ROSTLIN	7. ročník - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití - uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování - rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
BIOLOGIE ČLOVĚKA	8. ročník - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - popíše vznik a vývin jedince - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
NEŽIVÁ PŘÍRODA	9. ročník - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
ZÁKLADY EKOLOGIE	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní základní princip některého ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
ZEMĚPIS	6. ročník
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	- objasní důsledky pohybů Země - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
REGIONY SVĚTA (AFRIKA, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE)	-vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
REGIONY SVĚTA (AMERIKA, ASIE, EVROPA)	7. ročník - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
ČESKÁ REPUBLIKA	8. ročník - určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - rozlišuje přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
TERÉNNÍ A GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	9. ročník - uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uveďte příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Příloha:

Přechodové období zahrnuje učební plány pro 1. a 2. stupeň základní školy mezi stávajícím ŠVP a novým ŠVP platným od 1. 9. 2024.

Červeně zvýrazněné dotace hodin jsou změny oproti stávajícím hodinovým dotacím platným do 30. 6. 2022.